ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
& ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΓΟΡΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ
ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ Α.Ε. & ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ Α.Ε.

Αθήνα, 18 - 07 - 2019

Αριθμ. Πρωτ. : 1583406

Ταχ. Δ/νση : Πλ. Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 101 81
Πληροφορίες : Ε. Ευαγγελάτου
Τηλέφωνο : 2103893377
TELEFAX : 2103838981

Α Ν Α Κ Ο Ι Ν Ω Σ Η

Καταχώρισης στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ) και δημοσίευσης στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ. στοιχείων της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία **«ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ Ανώνυμη Βιομηχανικής Εταιρεία»**.

Την 18-07-2019 καταχωρίσθηκαν στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) τα κατωτέρω στοιχεία της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία **«ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ Ανώνυμη Βιομηχανικής Εταιρεία»** και αριθμό Γ.Ε.ΜΗ. **5122701000** (πρώην αρ. Μ.Α.Ε. 29964/06/Β/93/23):

Α) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1796169 οι εγκεκριμένες με την από 28/06/2019 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, οικονομικές καταστάσεις, η έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και το πιστοποιητικό ελέγχου των ελεγκτών για τη χρήση **01/01/2018 έως 31/12/2018**.

Β) Με Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης 1796170 η από 28/06/2019 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, σύμφωνα με την οποία εκλέχθηκε για τον έλεγχο των Οικονομικών καταστάσεων της χρήσης από 01/01/2019 έως 31/12/2019 η Ελεγκτική Εταιρεία «ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ Α.Ε. ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ » με Α.Μ. ΣΟΕΛ 111 και ειδικότερα ορίσθηκαν ως τακτικός ελεγκτής ο κ. Γεράσιμος Ρομποτής του Γεωργίου, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής, με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 42121 και ως αναπληρωματικός ελεγκτής ο κ. Κούτρας Γρηγόριος του Ηλία, Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής, με αριθμό μητρώου ΣΟΕΛ 13601.

Οι οικονομικές καταστάσεις (ατομικές και ενοποιημένες), η έκθεση διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και το πιστοποιητικό ελέγχου των ελεγκτών αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας ανακοίνωσης.

Ο Προϊστάμενος Τμήματος

Δημ. Φούντας

ΚΟΙΝ: ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ
ΣΟΛΩΝΟΣ 98
106 80 ΑΘΗΝΑ

Εκδόσεις ΛΙΒΑΝΗ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση

1η Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018

Η συνημμένη Ετήσια Οικονομική Έκθεση έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας «Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη Α.Β.Ε.» την 30 Απριλίου 2019, και έχει δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή της στο διαδύκτιο στη διεύθυνση www.livanis.gr. Επισημαίνεται ότι τα δημοσιοποιημένα στον τύπο συνοπτικά οικονομικά στοιχεία στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη ορισμένα γενικά οικονομικά στοιχεία αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της Εταιρείας, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ **Σελίδα**

1. Δήλωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ... 4
2. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή λογιστή ... 5
3Α. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου ... 11
3Β. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης Ν 3873/2010 ... 20
4. Κατάσταση οικονομικής θέσης ... 40
5. Κατάσταση συνολικών εσόδων ... 41
6. Κατάσταση μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων ... 43
7. Κατάσταση ταμιακών ροών ... 45
8. Πληροφορίες για τον Όμιλο ... 46
8.1. Γενικές Πληροφορίες ... 46
8.2. Αντικείμενο εργασιών ... 477
9. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων-Βασικές λογιστικές αρχές ... 477
9.1. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων ... 477
Χ.1 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ... 47
9.2. Δομή του Ομίλου ... 54
9.3. Ενοποίηση ... 544
9.4. Πληροφόρηση κατά τομέα ... 555
9.5. Μετατροπή ξένου νομίσματος ... 555
9.6. Ενσώματες ακινητοποιήσεις ... 566
9.7. Άυλα στοιχεία ενεργητικού ... 566
9.8. Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων ... 577
9.9. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις ... 577
9.10. Σημαντικά εταιρικά γεγονότα ... 599
9.11. Χρηματοοικονομικά μέσα ... 599
9.12. Αποθέματα ... 611
9.13. Εμπορικές απαιτήσεις ... 611
9.14. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων ... 622
9.15. Μετοχικό κεφάλαιο ... 622
9.16. Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος ... 622
9.17. Παροχές στο προσωπικό ... 633
9.18. Επιχορηγήσεις ... 644
9.19. Προβλέψεις ... 655
9.20. Αναγνώριση εσόδων και εξόδων ... 655
9.21. Μισθώσεις ... 655
9.22. Διανομή μερισμάτων ... 655
10. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων ... 666
10.1. Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων ... 666
10.2. Χρηματοοικονομικά μέσα ... 666
10.3. Κίνδυνος αγοράς ... 666

10.4. Πιστωτικός κίνδυνος 666
10.5. Κίνδυνος Ρευστότητας 677
10.6. Τρέχουσες Συνθήκες Ελληνικής Οικονομίας 677
11. Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα 688
11.1. Πρωτεύον τομέας πληροφόρησης-γεωγραφικός τομέας 689
11.2. Δευτερεύων τομέας πληροφόρησης 7070
12. Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων 711
12.1. Ενσώματες ακινητοποιήσεις 711
12.2. Άϋλα περιουσιακά στοιχεία 733
12.3. Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις 744
12.4. Πελάτες και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις 755
12.5. Αποθέματα 755
12.6. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις 755
12.7. Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμημένα στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης 766
12.8. Λοιπές απαιτήσεις 766
12.9. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα 777
12.10. Μετοχικό κεφάλαιο-Διαφορά υπέρ το άρτιο 788
12.11. Λοιπά αποθεματικά 788
12.12. Δανειακές υποχρεώσεις 788
12.13. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις 8080
12.14. Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους 811
12.15. Μελλοντικά έσοδα κρατικών επιχορηγήσεων 822
12.16. Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις 822
12.17. Φόρος εισοδήματος 83
12.18. Προβλέψεις και λοιπές υποχρεώσεις 833
12.19. Πωλήσεις 833
12.20. Κόστος πωληθέντων 844
12.21. Άλλα έσοδα/έξοδα 855
12.22. Έξοδα διοίκησης 855
12.23. Έξοδα διάθεσης 855
12.24. Χρηματοοικονομικό κόστος 866
12.25. Φόρος εισοδήματος 866
12.26. Κέρδη/(Ζημιές) ανά μετοχή 87
12.27. Ομαλή συνέχιση της δραστηριότητας της εταιρείας 877
12.28. Ενδεχόμενες απαιτήσεις-υποχρεώσεις 888
12.29. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη 899
12.30. Προτεινόμενα μερίσματα 900
12.31. Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού 900
13. Πληροφορίες άρθρου 10 του Ν.3401/2005 911
14. Στοιχεία και πληροφορίες 922
15. Διαθεσιμότητα οικονομικών καταστάσεων 933

1. Δήλωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

(σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3556/2007)

Τα μέλη του Διοικητικού της εταιρείας «Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη Α.Β.Ε:

1. Παναγιώτα Α. Λιβάνη , Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου
2. Ηλίας Α. Λιβάνης, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Δ/νων Σύμβουλος
3. Αντώνιος Η. Λιβάνης, Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

υπό την ως άνω ιδιότητά μας, βεβαιώνουμε με την με την παρούσα ότι εξ' όσων γνωρίζουμε:

α. οι συνημμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη Α.Β.Ε.» για τη χρήση 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018, οι οποίες καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της εταιρείας.

β. η συνημμένη ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της εταιρείας.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2019

Οι Βεβαιούντες

Παναγιώτα Α. Λιβάνη	**Ηλίας Α. Λιβάνης**	**Αντώνιος Η. Λιβάνης**
Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου	**Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Δ/νων Σύμβουλος**	**Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου**

2. Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή λογιστή

Έκθεση ελέγχου επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και λοιπών συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, την χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Ουσιώδης αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση της δραστηριότητας

Εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 12.27 των οικονομικών καταστάσεων όπου περιγράφεται ότι τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας κατά τις 31/12/2018 είναι αρνητικά, ενώ υφίστανται και ληξιπρόθεσμες οφειλές σε Τράπεζες, Δημόσιο, Ασφαλιστικά Ταμεία και προμηθευτές. Οι συνθήκες αυτές υποδεικνύουν την ύπαρξη ουσιώδους αβεβαιότητας η οποία ενδεχομένως θα εγείρει σημαντική αμφιβολία σχετικά με τη δυνατότητα της εταιρείας να συνεχίσει απρόσκοπτα την επιχειρηματική της δραστηριότητα. Όπως αναφέρεται στην παραπάνω σημείωση 12.27 των οικονομικών καταστάσεων, στις 30/1/2019 εκδόθηκε η υπ' αριθ. 48/30-1-2019 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η οποία έκανε δεκτή την αίτηση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης της εταιρείας κατ' άρθρο 99, όπως ισχύει, στο σύνολο της. Η βελτίωση της χρηματοοικονομικής θέσης της Εταιρείας και η ομαλή συνέχιση των δραστηριοτήτων της εξαρτάται από την επιτυχή υλοποίηση του εγκεκριμένου πλάνου εξυγίανσης. Η παραπάνω απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών έχει ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη των συνημμένων οικονομικών καταστάσεων. Η γνώμη μας δεν τροποποιείται σε σχέση με το θέμα αυτό.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά. Εκτός από το θέμα που περιγράφεται στην παράγραφο της έκθεσής μας "Ουσιώδης αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση δραστηριότητας", έχουμε διαπιστώσει ότι τα θέματα που περιγράφονται κατωτέρω είναι τα σημαντικότερα θέματα του ελέγχου που πρέπει να γνωστοποιούνται στην έκθεσή μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου	**Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα**

	ελέγχου στον έλεγχό μας
1. Αναγνώριση εσόδων	
Ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας και του Ομίλου ανήλθε για την χρήση που έληξε την 31/12/2018 σε € 3.070.110,78 και € 3.257.327,31, αντίστοιχα, και για τη χρήση που έληξε την 31/12/2017 σε € 2.324.632,85 και € 2.680.577,93, αντίστοιχα. Τα έσοδα από πωλήσεις αναγνωρίζονται στο βαθμό που είναι πιθανό ότι τα οικονομικά οφέλη θα εισρεύσουν στον Όμιλο και την Εταιρεία και τα σχετικά ποσά μπορούν να μετρηθούν αξιόπιστα. Θεωρούμε ότι η αναγνώριση των εσόδων ήταν ένα από τα σημαντικότερα θέματα του ελέγχου αφενός γιατί τα έσοδα ήταν σημαντικό κονδύλι και αφετέρου λόγω των εκτιμήσεων και κρίσεων που πραγματοποιεί η διοίκηση για την αναγνώριση των εσόδων. Σχετική αναφορά για τα έσοδα γίνεται τις οικονομικές καταστάσεις στη σημείωση 9.20 (Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων-Βασικές λογιστικές αρχές) και στη σημείωση 12.19 (Πωλήσεις) των οικονομικών καταστάσεων.	Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε μεταξύ άλλων τις κάτωθι διαδικασίες: • Εξετάσαμε το περιβάλλον των πληροφοριακών συστημάτων που υποστηρίζει τη λογιστική παρακολούθηση των εσόδων, των επιστροφών πωλήσεων και των εκπτώσεων επί των πωλήσεων συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών διαδικασιών και των δικλίδων ασφαλείας που σχετίζονται με αυτά. • Εξετάσαμε την ορθή μεταφορά των δεδομένων από τα πληροφοριακά συστήματα στο ισοζύγιο γενικής λογιστικής. • Ελέγξαμε τον ορθό διαχωρισμό των χρήσεων, εξετάζοντας πωλήσεις που πραγματοποιήθηκαν κοντά στην ημερομηνία λήξης της περιόδου αναφοράς και αμέσως μετά από αυτή, μέσω συσχέτισης των τιμολογίων με τα αντίστοιχα παραστατικά διακίνησης. • Εφαρμόσαμε αναλυτικές διαδικασίες για τον εντοπισμό τυχόν ασυνήθιστων μεταβολών και συναλλαγών που χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης. • Εξετάσαμε την πολιτική των παρεχόμενων εκπτώσεων της Εταιρείας για τη χρήση 2018 και ελέγξαμε την ορθότητα τους για δείγμα αυτών. • Ελέγξαμε δείγμα επιστροφών που έλαβαν χώρα μεταγενέστερα της 31ης Δεκεμβρίου 2018 για τον εντοπισμό τυχόν εικονικών πωλήσεων στο τέλος της χρήσης 2018. • Αξιολογήσαμε την επάρκεια των σχετικών γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 9.20 και 12.19 των οικονομικών καταστάσεων.
2. Ανακτησιμότητα εμπορικών απαιτήσεων	
Όπως αναφέρεται στη σημείωση 12.6 των οικονομικών καταστάσεων, οι εμπορικές απαιτήσεις της Εταιρείας και του Ομίλου στις 31/12/2018 ανέρχονται σε € 5.234.442,61 και 5.219.997,81, αντίστοιχα. Τα αντίστοιχα υπόλοιπα κατά την 31/12/2017 ήταν € 5.271.414,01 και € 5.343.977,56. Η συσσωρευμένη απομείωση κατά την 31/12/2018 ανέρχεται σε € 3.023.006,98 για την Εταιρεία και σε € 3.050.438,08 για τον Όμιλο, όπως αναφέρεται στη σημείωση 12.6 των οικονομικών καταστάσεων. Τα αντίστοιχα υπόλοιπα κατά την 31/12/2017 ήταν € 3.080.782,40 και € 3.108.213,50. Η διοίκηση αξιολογεί την ανακτησιμότητα των απαιτήσεων της Εταιρείας και του Ομίλου και διενεργεί την απαιτούμενη απομείωση ώστε οι εμπορικές απαιτήσεις να εμφανίζονται στο ανακτήσιμο ποσό τους, όπως αναφέρεται στις	Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε μεταξύ άλλων τις κάτωθι διαδικασίες: • Εξετάσαμε τις διαδικασίες εντοπισμού από τη διοίκηση τυχόν ενδείξεων απομείωσης σε κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού. • Εξετάσαμε τη λογικότητα των παραδοχών και εκτιμήσεων της διοίκησης σχετικά με τη δυνατότητα είσπραξης των εμπορικών απαιτήσεων της. • Ελέγξαμε την επάρκεια της σχηματισμένης πρόβλεψης για επισφαλείς απαιτήσεις λαμβάνοντας υπόψιν μας, μεταξύ άλλων, τις απαντητικές επιστολές των νομικών συμβούλων της Εταιρείας. • Αξιολογήσαμε την επάρκεια και την ορθότητα των σχετικών γνωστοποιήσεων που περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 9.9, 9.13 και 12.6 των οικονομικών καταστάσεων.

σημειώσεις 9.9 και 9.13 (Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων-Βασικές λογιστικές αρχές) των οικονομικών καταστάσεων.

Η διοίκηση αξιολογεί την εκτιμώμενη απομείωση με βάση την μεμονωμένη εξέταση της ικανότητας αποπληρωμής του υπολοίπου για κάθε ένα πελάτη, λαμβάνοντας υπόψη και την παλαιότητα αυτού. Για υπόλοιπα πελατών που έχει ακολουθηθεί η νομική οδός λαμβάνεται υπόψη η εκτίμηση του νομικού συμβούλου.

Δεδομένης της σημαντικότητας του θέματος και του επιπέδου της κρίσης και των εκτιμήσεων που απαιτήθηκαν από τη διοίκηση της εταιρείας, θεωρήσαμε ότι η αξιολόγηση της απομείωσης της αξίας των εμπορικών απαιτήσεων αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα θέματα του ελέγχου μας.

3. Αποθέματα

Όπως αναφέρεται στη σημείωση 12.5 των οικονομικών καταστάσεων, τα αποθέματα της Εταιρείας και του Ομίλου στις 31/12/2018 ανέρχονται σε € 3.446.941,45 και 3.353.457,11, αντίστοιχα. Τα αντίστοιχα υπόλοιπα κατά την 31/12/2017 ήταν € 3.681.903,94 και € 3.594.146,81.

Η συσσωρευμένη πρόβλεψη για καθυστερημένα αποθέματα κατά την 31/12/2018 ανέρχεται σε € 1.359.362,77 για την Εταιρεία και τον Όμιλο, όπως αναφέρεται στη σημείωση 12.5 των οικονομικών καταστάσεων. Η αντίστοιχη πρόβλεψη για την Εταιρεία και τον Όμιλο κατά την 31/12/2017 ανερχόταν σε € 859.620,56.

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας όπως αναφέρεται στις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης μείον οποιαδήποτε σχετικά έξοδα πώλησης.

Βάσει των ανωτέρω, η Διοίκηση διενεργεί τις κατάλληλες εκτιμήσεις, στηριζόμενη στην κίνηση των κωδικών μέσα στην χρήση καθώς και στον προγραμματισμό για την επόμενη περίοδο.

Θεωρήσαμε την περιοχή, κόστος παραγωγής - αποθέματα τέλους χρήσης, ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου αφενός γιατί τα αποθέματα αποτελούν σημαντικό στοιχείο του Ενεργητικού και αφετέρου λόγω του μεγέθους των αναλώσεων και των εκτιμήσεων που απαιτούνται τόσο στην επιμέτρηση της αξίας των αποθεμάτων, όσο και στον υπολογισμό του κόστους παραγωγής.

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε μεταξύ άλλων τις κάτωθι διαδικασίες:

- Ελέγξαμε τις διαδικασίες και δικλίδες διαχείρισης αποθεμάτων που έχει σχεδιάσει η Διοίκηση αναφορικά με τα αποθέματα.
- Παρακολουθήσαμε τη διαδικασία καταμέτρησης των αποθεμάτων και διενεργήσαμε φυσική απογραφή στις αποθήκες.
- Εξετάσαμε την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των αποθεμάτων, η οποία προκύπτει από πωλήσεις, μετά την λήξη της περιόδου αναφοράς.
- Διενεργήσαμε αναλυτικές διαδικασίες αναφορικά με την κίνηση των αποθεμάτων και τον εντοπισμό αποθεμάτων με χαμηλή εμπορευσιμότητα.
- Διενεργήσαμε δειγματοληπτική επιβεβαίωση του ορθού προσδιορισμού της τιμής κτήσεως και του κόστους παραγωγής των αποθεμάτων.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια και την καταλληλότητα των γνωστοποιήσεων στις σημειώσεις 9.9, 9.12 και 12.5 των οικονομικών καταστάσεων.

Πληροφορίες σχετικά με τα αποθέματα της Εταιρείας και του Ομίλου, αναφέρονται στις σημειώσεις 9.9, 9.12 και 12.5 των οικονομικών καταστάσεων.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην "Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων" και οι Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και αν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους, ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

• Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που

είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
• Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
• Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
• Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
• Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
• Συλλέγουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.
Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.
Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων
1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου
Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν.4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:
α. Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του κ.ν. 2190/1920.
β. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2018.

γ. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία «ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 29/06/2012 απόφαση της ετήσιας γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μία συνολική περίοδο 6 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2019

Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Βασίλειος Ηρ. Βαρλάμης
Αρ. Μ. ΣΟΕΛ: 10261

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ Α.Ε.Ο.Ε.Λ.
Αρ. Μ. ΣΟΕΛ: 111
Πατησίων 81 & Χέϋδεν 8,Τ.Κ. 104 34, Αθήνα

3Α. Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου

Κύριοι Μέτοχοι,

Σας υποβάλλουμε τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και την παρούσα έκθεση για τη χρήση από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018. Η παρούσα έκθεση συντάχθηκε σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ν 2190/1920, τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν.3556/2007 καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση του ιδίου Νόμου αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Ι. Επιδόσεις και χρηματοοικονομική θέση –Επισκόπηση πεπραγμένων

Οι πωλήσεις της εταιρείας ανήλθαν σε € 3,07 εκ. έναντι 2,32 εκ. του 2017. Τα μικτά κέρδη ανήλθαν σε 0,72 εκ. έναντι -0,14 εκ. της προηγούμενης χρήσης. Η αύξηση των πωλήσεων οφείλεται κυρίως στην αύξηση των πωλήσεων υπηρεσιών κατά € 0,55 εκ. συγκριτικά με το 2017. Η αύξηση του μικτού κέρδους οφείλεται στην αύξηση του μικτού κέρδους από παροχή υπηρεσιών.

Οι ζημίες προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων ανήλθαν σε € 0,98 εκ. έναντι € 1,68 εκ. για το έτος 2017. Οι ζημίες προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων ανήλθαν σε € 1,11 εκ. έναντι € 1,91 εκ. για το έτος 2017, μειωμένες κυρίως λόγω του υψηλού μικτού κέρδους. Οι ζημίες προ φόρων ανήλθαν σε € 1,58 εκ. έναντι € 2,63 εκ. του έτους 2017. Οι ζημίες προήλθαν από τη συνήθη λειτουργία της εταιρείας. Παρατηρείται μια βελτίωση των αποτελεσμάτων έναντι της προηγούμενης χρήσης κυρίως λόγω του αυξημένου κύκλου εργασιών και λόγω της μείωσης των λειτουργικών εξόδων.

Οι ζημίες μετά τους φόρους ανήλθαν σε € 1,41 εκ. έναντι € 2,68 εκ. για το έτος 2017. Τα λειτουργικά έξοδα της εταιρείας (συμπεριλαμβανομένων του κόστους πωληθέντων, των χρηματοικονομικών εξόδων των αποσβέσεων και των προβλέψεων) μειώθηκαν κατά € 0,48 εκ. για την εταιρεία και € 0,84 εκ. για τον Όμιλο συγκριτικά με τα αντίστοιχα έξοδα της χρήσης 2017. Η πτωτική πορεία των λειτουργικών δαπανών συνεχίζεται με απόφαση της Διοίκησης της Εταιρείας. Τα ενσώματα πάγια στοιχεία μειώθηκαν κατά € 0,12 εκ. έναντι της προηγούμενης χρήσης, λόγω καθαρών αποσβέσεων. Τα υπόλοιπα των πελατών και λοιπών απαιτήσεων αυξήθηκαν κατά € 0,02 εκ. λόγω της σταθερής πιστωτικής πολιτικής που εφαρμόζει η Εταιρεία. Τα αποθέματα της Εταιρείας μειώθηκαν κατά € 0,73 κυρίως λόγω της επιπλέων πρόβλεψης απαξιωμένων αποθεμάτων, κατά € 0,50 εκ. το 2018.

Το σύνολο του κυκλοφορούντος ενεργητικού μειώθηκε κατά € 0,82 εκ. έναντι της προηγούμενης χρήσης, κυρίως λόγω της μείωσης των πελατών και λοιπών εμπορικών απαιτήσεων κατά € 0,09 εκ. και της μείωσης των αποθεμάτων κατά € 0,71 εκ.

Ο τραπεζικός δανεισμός αυξήθηκε κατά € 0,21 εκ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο για τη χρήση 2018 προτείνει τη μη διανομή μερίσματος λόγω της ύπαρξης ζημιών.

Όσον αφορά στον όμιλο, τα αποτελέσματα είναι και αυτά ανάλογα και ζημιογόνα, διότι περιλαμβάνει τα στοιχεία της θυγατρικής Εκδόσεις Επίκαιρα Α.Ε, η οποία είναι ζημιογόνος κατά € 0,06 εκ., έναντι ζημιών € 0,25 εκ. το 2017, λόγω της κρίσης και στον περιοδικό τύπο.

Οι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες που απεικονίζουν την επίδοση του Ομίλου και της Εταιρείας στη χρήση 2018 σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση 2017 αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα. Στα μεγέθη του ομίλου έχουν προστεθεί τα μεγέθη της ενοποιούμενης θυγατρικής «ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.» ενώ συγκρίσιμα στοιχεία προηγούμενων περιόδων είναι τα στοιχεία της εταιρείας όπως αυτά είχαν δημοσιευθεί.

Ε.Ο.Λ. ΑΒΕ ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΕΣ 31/12/2017

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΞΕΛΙΞΗΣ				
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Κύκλος Εργασιών	21,52%	-27,49%	32,10%	-25,01%
Κέρδη προ φόρων	42,93%	40,75%	39,72%	43,76%
Κέρδη μετά από φόρους και αμοιβές ΔΣ	49,47%	35,91%	47,21%	38,56%
Ενσώματων παγίων σε αξία κτήσης	0,00%	-25,69%	0,00%	-25,70%
Συνολικών απασχολούμενων κεφαλαίων	-9,66%	-30,58%	-8,61%	-30,17%
ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ				
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Περιθώριο μικτού κέρδους	23,36%	-2,62%	23,48%	-5,94%
Περιθώριο καθαρού κέρδους(προ φόρων)	-50,69%	-107,96%	-51,66%	-113,20%
Περιθώριο καθαρού κέρδους(μετά τους φόρους)	-45,32%	-109,00%	-45,99%	-115,08%
Περιθώριο EBITDA	-0,32	-0,73	-0,32	-0,72
ΔΕΙΚΤΕΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ (ΗΜΕΡΕΣ)				
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Απαιτήσεων	243	304	263	343
Προμηθευτών	134	128	123	118
Αποθεμάτων	291	362	324	418
ΔΕΙΚΤΕΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ				
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Άμεση Ρευστότητα (ΚΕ-Αποθ)/ΒΥ	0,13	0,14	0,13	0,14
Έμμεση Ρευστότητα (ΚΕ/ΒΥ)	0,22	0,28	0,24	0,29
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2017	31/12/2017
Ξένα/Ίδια Κεφάλαια	-1,86	-2,10	-1,94	-2,19
Τραπεζικές Υποχρεώσεις/Ίδια Κεφάλαια	-1,32	-1,49	-1,43	-1,63
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Χρηματοοικονομικά έξοδα/Μικτό Κέρδος	62,94%	-1.022,75%	65,98%	-519,30%
Χρηματοοικονομικά έξοδα/Αποτελέσματα προ φόρων & τόκων	40,95%	32,98%	42,75%	37,42%

ΙΙ. Προβλεπόμενη εξέλιξη-Προοπτικές

Η Ελληνική Οικονομία υποδέχθηκε το 2019 με σχετική αβεβαιότητα που προκύπτει από το πολιτικό περιβάλλον. Στην Ελληνική Οικονομία προβλέπεται για το 2019 να υπάρχει θετικός ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ. Παράλληλα, η αναμενόμενη επίδραση των ήδη νομοθετημένων φορολογικών μέτρων, η ανησυχία για περαιτέρω υποχώρηση του καθαρού εισοδήματος των

εργαζομένων (είτε αμέσως με μείωση των αποδοχών, είτε εμμέσως με αύξηση των όποιων κρατήσεων), επιδρούν αρνητικά στην εσωτερική κατανάλωση.

Είναι προφανές ότι οι επιπτώσεις των συνθηκών αυτών επηρεάζουν πρωτίστως και πιο άμεσα τις επιχειρήσεις με προϊόντα που απευθύνονται στη εσωτερική αγορά λιανικής, όπως η ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ. Μία ακόμα συνθήκη στο μακροοικονομικό επίπεδο που επηρεάζει όμως σημαντικά τις εργασίες και τα αποτελέσματα του Ομίλου συνιστούν οι ιδιαίτερα υψηλοί συντελεστές φορολογίας και οι ασφαλιστικές εισφορές που καθιστούν λιγότερα ανταγωνιστικές τις ελληνικές εταιρίες, ιδίως όταν αυτές συγκρίνονται με αυτές που έχουν φορολογική έδρα σε γειτονικές χώρες, που μάλιστα έχουν ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση και επομένως απολαμβάνουν το σύνολο των σχετικών ωφελημάτων. Υπό τα παραπάνω δεδομένα, οποιαδήποτε πρόβλεψη για την εξέλιξη της χρήσης 2019, ενέχει υψηλές πιθανότητες αποκλίσεων και επομένως είναι εξαιρετικά παρακινδυνευμένη.

Η ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ στηριζόμενη στην ευέλικτη δομή της μπορεί να προσαρμόζει άμεσα την εμπορική της πολιτική στις μεταβαλλόμενες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες και κάθε φορά να επιτυγχάνει το βέλτιστο αποτέλεσμα.

Το 2018 ήταν έτος αρνητικό, ο κύκλος εργασιών της μειώθηκε σε πώληση προιόντων, ενώ αυξήθηκε η παροχή υπηρεσιών και το αποτέλεσμα ήταν αρνητικό, με κυριότερο λόγο την απομείωση στοιχείων του Ενεργητικού (προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων και απαξιωμένων αποθεμάτων). Για την αντιμετώπισή της η εταιρεία προέβη και θα προβεί σε περαιτέρω μείωση του λειτουργικού κόστους και σε πιο αποτελεσματική προώθηση των προιόντων της.
Στόχος της εταιρείας είναι η διεύρυνση και ανάπτυξη του παραδοσιακού αντικειμένου που είναι η παραγωγή και εμπορία βιβλίων. Η μεγάλη παραγωγική δυνατότητα της εταιρείας σε εκτυπώσεις, δίνει τη δυνατότητα σε περαιτέρω διείσδυση στο χώρο των εκτυπώσεων, όχι μόνο βιβλίων αλλά και κάθε μορφής εντύπου, η οποία δεν έχει έως τώρα τα αναμενόμενα αποτελέσματα.
Παρά την παρούσα οικονομική κρίση η οποία έχει επηρεάσει αρνητικά τα αποτελέσματα και τις ροές της εταιρείας, οι απαραίτητοι για τη συνέχιση της λειτουργίας του ομίλου και της εταιρείας πόροι καλύπτονται από την επιχειρηματική δραστηριότητα της εταιρείας, την εφαρμογή πολιτικής εισπράξεων, τη ρευστοποίηση απαιτήσεων, την αναδιάρθρωση της εταιρικής δομής καθώς και οποιοδήποτε άλλο μέσο προκύψει ή θεωρηθεί κατάλληλο από τη διοίκηση. Η διοίκηση της εταιρείας θεωρεί ότι η αρχή της λειτουργούσας επιχείρησης είναι η κατάλληλη βάση για την προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων και διαθέτει επάρκεια πόρων οι οποίοι θεμελιώνουν την ανωτέρω αρχή.

Το 2019 αναμένεται να είναι έτος συνέχισης της οικονομικής κρίσης αλλά και ακόμη εντονότερης προσπάθειας βελτίωσης των αποτελεσμάτων και της θέσης της εταιρείας. Όσον αφορά στον όμιλο, η εταιρεία προτίθεται να στηρίξει περαιτέρω τη θυγατρική της «ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΑΕ» λόγω προοπτικών περαιτέρω κυκλοφορίας του περιοδικού ΕΠΙΚΑΙΡΑ και βελτίωσης του αποτελέσματος.

Στις 29/3/2018 η εταιρεία υπέβαλλε αίτηση επικύρωσης συμφωνίας εξυγείανσης ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου Αθηνών κατ' άρθρο 99, όπως ισχύει, σε συμφωνία με τις πιστώτριες τράπεζες. Η σχετική δίκη έγινε στις 23/5/2018 και η απόφαση εκδόθηκε υπέρ της εταιρείας στις 30/1/2019 (Αρ.απόφ.48 – Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών) και έκανε δεκτή την αίτηση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης στο σύνολο της.

ΙΙΙ. Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

Τα κυριότερα χρηματοπιστωτικά μέσα της εταιρείας αποτελούνται από συμμετοχές σε συγγενείς και λοιπές επιχειρήσεις, ομολογιακό και λοιπά δάνεια, μετρητά και βραχυπρόθεσμες καταθέσεις. Ο κυριότερος σκοπός αυτών των χρηματοπιστωτικών μέσων είναι η παροχή χρηματοδότησης για τις εργασίες της εταιρείας. Η εταιρεία κατέχει, επίσης, διάφορα άλλα χρηματοπιστωτικά μέσα όπως εμπορικές απαιτήσεις και εμπορικές υποχρεώσεις, τα οποία προκύπτουν άμεσα από τις εργασίες της. Οι κυριότεροι κίνδυνοι που προκύπτουν από χρηματοπιστωτικά μέσα εξετάζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας, το οποίο εγκρίνει αρχές για τη διαχείριση κάθε ενός από αυτούς τους κινδύνους, οι οποίες συνοψίζονται πιο κάτω.

Κίνδυνος μεταβολών των επιτοκίων: Η έκθεση της εταιρείας σε επιτοκιακό κίνδυνο αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

Ανάλυση Ευαισθησίας

Χρήση 2018	**Κίνδυνος Επιτοκίου**		
Λογαριασμοί	**Λογιστική Αξία**	**0,50%**	**-0,50%**
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	-	-	-
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια	15.173.816,31	-75.869,08	75.869,08
Φόρος Εισοδήματος (29%)		-21.243,34	21.243,34
Καθαρή Επίδραση στα Αποτελέσματα		-54.625,74	54.625,74
Χρήση 2017	**Κίνδυνος Επιτοκίου**		
Λογαριασμοί	**Λογιστική Αξία**	**0,50%**	**-0,50%**
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	-	-	-
Βραχυπρόθεσμα Δάνεια	14.959.375,23	-74.796,88	74.796,88
Φόρος Εισοδήματος (29%)		-21.691,09	21.691,09
Καθαρή Επίδραση στα Αποτελέσματα		-53.105,79	53.105,79

Η εταιρεία εκτίθεται σε επιτοκιακό κίνδυνο από δάνεια μεταβλητού επιτοκίου. Η ανάλυση της ευαισθησίας υποθέτει παράλληλη μεταβολή των επιτοκίων κατά ± 0,5% που κατά την κρίση της διοίκησης θεωρείται εύλογη.

Συναλλαγματικός κίνδυνος: Ο όγκος των συναλλαγών της εταιρείας που διενεργούνται σε ξένο νόμισμα είναι επουσιώδους μεγέθους.

Κίνδυνος μεταβολής τιμών: Ο κίνδυνος που προκύπτει για την εταιρεία από μεταβολές στις τιμές αγαθών είναι ελάχιστος.

Πιστωτικός κίνδυνος: Η εταιρεία συναλλάσσεται αποκλειστικά με αναγνωρισμένα και φερέγγυα αντισυμβαλλόμενα μέρη. Είναι πολιτική της εταιρείας όπως όλοι οι πελάτες οι οποίοι επιθυμούν να συναλλάσσονται επί πιστώσει υποβάλλονται σε διαδικασίες πιστοληπτικού ελέγχου. Επιπρόσθετα, οι εμπορικές απαιτήσεις παρακολουθούνται σε συνεχή βάση με αποτέλεσμα την ελαχιστοποίηση του

κινδύνου από επισφαλείς απαιτήσεις. Για συναλλαγές που γίνονται σε νομίσματα εκτός από το κύριο νόμισμα της σχετικής λειτουργικής μονάδας, η εταιρεία δεν προσφέρει πιστωτικές διευκολύνσεις χωρίς την ειδική έγκριση του τμήματος πιστώσεων. Όσο αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο που προκύπτει από τα υπόλοιπα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας, που αποτελούνται από μετρητά και αντίστοιχα μετρητών, ο κίνδυνος για την εταιρεία απορρέει από τη μη τήρηση των συμβατικών όρων από τον αντισυμβαλλόμενο, με μέγιστη έκθεση ίση με τη λογιστική αξία των μέσων. Δεν υπάρχουν σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου εντός της εταιρείας.
Η ληκτότητα των εμπρόθεσμων χρηματοοικονομικών απαιτήσεων του Ομίλου και της εταιρείας αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
	0-3 μήνες	**3-6 μήνες**	**6-12 μήνες**	**>1 έτος**	**Σύνολο**
2018	1.192190,76	327.892,75	234.084,12	415.392,10	**2.169.559,73**
2017	693.393,72	156.391,11	294.270,01	1.091.709,22	**2.235.764,06**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
	0-3 μήνες	**3-6 μήνες**	**6-12 μήνες**	**>1 έτος**	**Σύνολο**
2018	1.169.129,94	295.188,63	212.323,16	534.793,90	**2.211.435,63**
2017	615.284,23	151.479,92	289.385,89	1.134.481,57	**2.190.631,61**

Κίνδυνος ρευστότητας: Ο κίνδυνος ρευστότητας συνδέεται με την ανάγκη για επαρκή χρηματοδότηση της δραστηριότητας και της ανάπτυξης της εταιρείας Οι ανάγκες ρευστότητας γίνονται αντικείμενο διαχείρισης μέσω προσεκτικής παρακολούθησης των μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων χρεών. Η εταιρεία διασφαλίζει ότι υπάρχουν επαρκείς πιστωτικές διευκολύνσεις ώστε να είναι σε θέση να καλύπτει τις επιχειρηματικές της ανάγκες.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της εταιρείας έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
2018	**0-6 μήνες**	**6-12 μήνες**	**1-5 έτη**	**> 5 έτη**	**Σύνολο**
Μακροπρόθεσμα δάνεια	-	-	-	-	-
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	15.173.816,32	-	-	-	14.959.374,47
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	377.154,49	70.656,09	308.569,25	160.452,42	916.832,25
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	4.066.323,00	341.399,45	156.273,67	-	4.563.996,12
2017	**0-6 μήνες**	**6-12 μήνες**	**1-5 έτη**	**> 5 έτη**	**Σύνολο**
Μακροπρόθεσμα δάνεια	-	-	-	-	-
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	12.727.429,48	2.231.944,99	-	-	14.959.374,47
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	464.358,62	80.301,90	264.266,01	134.159,32	943.085,85
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	3.556.128,19	451.236,61	145.937,16	-	4.153.301,96

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

2018	0-6 μήνες	6-12 μήνες	1-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Μακροπρόθεσμα δάνεια	-	-	-	-	-
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	15.173.816,32	-	-	-	15.173.816,32
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	346.911,24	60.877,26	232.605,80	155.510,16	799.339,17
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	3.409.152,72	257.816,49	156.273,67	-	3.823.242,88

2017	0-6 μήνες	6-12 μήνες	1-5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Μακροπρόθεσμα δάνεια	-	-	-	-	-
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	12.727429,48	2.231.944,99	-	-	14.959.374,47
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	344.327,48	55.749,49	246.676,33	152.585,87	799.339,17
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	2.855.113,92	386.017,61	132.584,64	-	3.373.716,17

Λοιποί σημαντικοί κίνδυνοι και αβεβαιότητες: Η Εταιρεία έχει σημαντική θέση στον κλάδο της και στο αντικείμενό της, και συνεπώς δεν αντιμετωπίζει ιδιαίτερους κίνδυνους και αβεβαιότητες πέραν αυτών που αντιμετωπίζει το παγκόσμιο οικονομικό σύστημα στα πλαίσια της υπάρχουσας οικονομικής συγκυρίας.

IV. Μη χρηματοοικονομικά στοιχεία

α. Ανθρώπινο δυναμικό

Στην Εταιρεία επενδύουμε στους ανθρώπους μας, καθώς αναγνωρίζουμε και στηρίζουμε τη συμβολή τους στην επιχειρηματική μας επιτυχία και τη μελλοντική μας ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό, έχουμε διαμορφώσει ένα εργασιακό περιβάλλον όπου το ανθρώπινο δυναμικό της εταιρείας μας, αισθάνεται ασφάλεια, ισονομία, σταθερότητα, ικανοποίηση, αφοσίωση και δέσμευση στις εταιρικές αρχές και αξίες. Ο σεβασμός των δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας των εργαζομένων μας αποτελεί για μας βασική δέσμευση. Για το λόγο αυτό:

- Η δέσμευσή μας στην Υγεία και Ασφάλεια αποτελεί το θεμέλιο της λειτουργίας μας, καθώς εργαζόμαστε για να επιτύχουμε το στόχο μας για μηδενικά ατυχήματα στο τέλος κάθε εργάσιμης ημέρας. Βασική μέριμνα είναι η αξιολόγηση των συνθηκών και κινδύνων που μπορεί να προκαλέσουν δυστυχήματα ή ατυχήματα στους χώρους εργασίας μας.
- Φροντίζουμε για την προσέλκυση και διατήρηση ικανών στελεχών, με αρχές και αξίες όπως η ακεραιότητα, η συνέπεια, η αφοσίωση, η δημιουργική σκέψη, η επαγγελματική ευσυνειδησία και η υπευθυνότητα.
- Επιδιώκουμε να παρέχουμε ένα εργασιακό περιβάλλον, που εξασφαλίζει τις απαραίτητες προϋποθέσεις για δημιουργικότητα, ανάπτυξη και πλήρη αξιοποίηση των δυνατοτήτων κάθε εργαζομένου.
- Προάγουμε τη συνεχή εκπαίδευση και εξέλιξη του ανθρώπινου δυναμικού μέσω: α) διαδικασιών αξιολόγησης της απόδοσης και επίτευξης στόχων και β) προγραμμάτων επιμόρφωσης και ανάπτυξης ικανοτήτων.

β. Περιβαλλοντικά θέματα

Η προσπάθεια της Εταιρείας για την προστασία του περιβάλλοντος δεν περιορίζεται στην εφαρμογή των κανόνων, των απαιτούμενων ρυθμίσεων και τη λήψη των εκάστοτε κατάλληλων μέτρων.

Εκφράζεται και από την δέσμευση της να διενεργεί συστηματικούς ελέγχους των δραστηριοτήτων της σύμφωνα με ένα συγκεκριμένο σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης. Τα μέτρα και οι αρχές της Εταιρείας για την προστασία του Περιβάλλοντος είναι τα ακόλουθα:

- Τήρηση συμφωνιών και δεσμεύσεων που έχουμε αναλάβει ως Εταιρεία πέραν των νομικών μας υποχρεώσεων.
- Εκτίμηση των επιπτώσεων των δραστηριοτήτων μας στο περιβάλλον, καταγραφή κινδύνων, εκτίμηση κινδύνου σοβαρών ατυχημάτων από τις παλαιότερες, παρούσες και μελλοντικές δραστηριότητες και αξιοποίηση των εκτιμήσεων αυτών στα μακροπρόθεσμα προγράμματα και στους νέους σχεδιασμούς.
- Έλεγχος και συνεχής μείωση των στερεών, υγρών και αερίων αποβλήτων.
- Βελτίωση της διαχείρισης των καταλοίπων με την προώθηση διαδικασιών ανακύκλωσης, επαναχρησιμοποίησης ή αξιοποίησης.
- Έλεγχος της κατανάλωσης πρώτων υλών και ενέργειας.
- Πρόληψη κάθε κινδύνου ρύπανσης, ακόμα και τυχαίας ή άλλων μεγάλων ατυχημάτων.
- Μελέτη, διατήρηση και εξέλιξη των κατάλληλων μέσων πρόληψης και καταστολής, ιδιαίτερα στην περίπτωση τροποποίησης των εγκαταστάσεων.
- Διόρθωση κάθε απόκλισης που διαπιστώνεται, με τη θέσπιση και υλοποίηση σχεδίων βελτίωσης/αποκατάστασης και προληπτικών ενεργειών.
- Εκπαίδευση και πληροφόρηση του προσωπικού, κατά τρόπο προσαρμοσμένο στα καθήκοντα και στις ανάγκες του κάθε εργαζόμενου.
- Παρακίνηση των συνεργατών (προμηθευτών, πελατών) για σεβασμό των ίδιων απαιτήσεων ως προς το περιβάλλον και τη βιομηχανική ασφάλεια.

V. Σημαντικά γεγονότα μετά τη λήξη της χρήσης

Στις 29/3/2018 η εταιρεία υπέβαλλε αίτηση επικύρωσης συμφωνίας εξυγείανσης ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου Αθηνών κατ' άρθρο 99, όπως ισχύει, σε συμφωνία με τις πιστώτριες τράπεζες. Η σχετική δίκη έγινε στις 23/5/2018 και η απόφαση εκδόθηκε υπέρ της εταιρείας στις 30/1/2019 (Αρ.απόφ.48 – Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών) και έκανε δεκτή την αίτηση επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης στο σύνολο της.

Πέραν του παραπάνω, δεν υπάρχουν άλλα μεταγενέστερα των οικονομικών καταστάσεων γεγονότα στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης.

Επεξηγηματική Έκθεση προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων κατ' άρθρο 11α Ν.3371/2005

(α) διάρθρωση του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας

Το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας ανέρχεται στις 31/12/2018 σε ποσό € 7.734.375 διαιρούμενο σε 7.734.375 μετοχές, ονομαστικής αξίας € 1,00. Κάθε μετοχή δεν παρέχει άλλο δικαίωμα εκτός από την αξίωση του μερίσματος που διανέμεται σύμφωνα με το καταστατικό και σε περίπτωση διάλυσης της εταιρείας, επί του αναλογούντος σε αυτήν μέρους της εκκαθαρισθησομένης εταιρικής περιουσίας. Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις κάθε μετοχής παρακολουθούν τον κατά το Νόμο κύριο αυτής, η κυριότητα δε του τίτλου αυτής ή η απόκτηση δικαιώματος ή επικαρπίας επί μετοχής της εταιρείας, καθώς και οποιαδήποτε συναλλαγή με αυτή συνεπάγεται αυτοδίκαια την αποδοχή από το μέτοχο ή το δικαιούχο ή το συναλλαγέντα, του καταστατικού της

εταιρείας και των νόμιμων αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης των μετοχών και του Διοικητικού Συμβουλίου.

(β) Περιορισμοί στη μεταβίβαση των μετοχών της εταιρείας

Η μεταβίβαση των μετοχών της εταιρείας γίνεται όπως ορίζει ο νόμος και δεν υφίστανται, από το Καταστατικό της, περιορισμοί στη μεταβίβαση τους. Έναντι του ληφθέντος ομολογιακού δανείου από την Εθνική Τράπεζα υπάρχει περιορισμός μεταβίβασης των μετοχών της οικογένειας, έτσι ώστε το συνολικό ποσοστό συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας και τα δικαιώματα ψήφου στην εταιρεία να μην κατέλθουν κάτω του 67%.

(γ) Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των διατάξεων του π.δ. 51/1992

Οι κύριοι μέτοχοι που κατέχουν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό μεγαλύτερο από το 5% του συνολικού αριθμού των μετοχών της παρατίθενται παρακάτω:

ΜΕΤΟΧΟΣ	**ΤΕΜΑΧΙΑ**	**ΠΟΣΟΣΤΟ**
ΗΛΙΑΣ ΑΝΤ. ΛΙΒΑΝΗΣ	2.657.113	34,35%
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΑΝΤ. ΛΙΒΑΝΗ	2.608.323	33,72%
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΛΙΒΑΝΗ συζ. ΑΝΤ.	937.570	12,12%
ΛΟΙΠΟΙ ΜΕΤΟΧΟΙ	1.531.369	19,80%
ΣΥΝΟΛΟ	**7.734.375**	**100,00%**

(δ) Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Δεν υφίστανται μετοχές που παρέχουν στους κατόχους της ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

(ε) Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της εταιρείας περιορισμοί του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

(στ) Συμφωνίες μετόχων της εταιρείας

Δεν έχει γνωστοποιηθεί στην εταιρεία καμιά συμφωνία μεταξύ των μετόχων που να συνεπάγεται περιορισμούς στην μεταβίβαση των μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.

(ζ) Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τροποποίησης καταστατικού

Οι κανόνες που προβλέπονται από το καταστατικό της εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και την τροποποίηση των διατάξεων αυτού, δε διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα του Κ.Ν 2190/1920.

(η) Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ίδιων μετοχών

Κατά τη διάρκεια της πρώτης πενταετίας από τη σύσταση της εταιρείας ή μέσα σε πέντε έτη από τη σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει το δικαίωμα με απόφαση του, που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 του συνόλου των μελών του, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο με την έκδοση νέων μετοχών. Το ποσό των αυξήσεων δε μπορεί να υπερβεί το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου που έχει ήδη καταβληθεί από την ημερομηνία λήψης της σχετικής απόφασης από τη Γενική Συνέλευση. Η παραπάνω εξουσία μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα 5 έτη για κάθε ανανέωση.

Σχετικά με την αγορά ιδίων μετοχών από την εταιρεία (σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 του Κ.Ν 2190/1920), η υλοποίηση γίνεται μόνο με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης. Το Διοικητικό Συμβούλιο καθορίζει με σχετική απόφασή του, τους βασικούς όρους της ανωτέρω συναλλαγής.

(θ) Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου κατόπιν δημόσιας πρότασης

Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

(ι) Συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή το προσωπικό της εταιρείας

Δεν υπάρχουν συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή το προσωπικό της εταιρείας, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους, εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

VI. Παράθεση των σημαντικών συναλλαγών που καταρτίστηκαν ανάμεσα στον εκδότη και συνδεδεμένα με αυτόν πρόσωπα

Οι συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη κατά την έννοια του Δ.Λ.Π. 24 αναλύονται στον πίνακα που ακολουθεί:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Συναλλαγές με συγγενείς Εταιρείες				
Πωλήσεις αποθεμάτων προς ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΗΣ LTD	0,00	0,00	0,00	0,00
Αγορές αποθεμάτων από ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΗΣ LTD	0,00	0,00	0,00	0,00
Απαιτήσεις από συγγενείς Εταιρείες				
Απαιτήσεις από ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΗΣ LTD	**160.000,00**	**645.085,65**	160.00,00	645.085,65
Συναλλαγές με θυγατρικές Εταιρείες				
Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών προς ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.	0,00	0,00	6.000,00	8.781,38
Αγορές αποθεμάτων και υπηρεσιών από ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.	0,00	0,00	1.900,46	5.070,87
Απαιτήσεις από θυγατρικές επιχειρήσεις				
Απαιτήσεις από ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.	0,00	0,00	126.338,66	42.227,58
Υποχρεώσεις προς θυγατρικές επιχειρήσεις				
Υποχρεώσεις προς ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.	0,00	0,00	0,00	0,00
Συναλλαγές με συνδεδεμένες επιχειρήσεις				
Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών προς ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΡΕΥΜΑΤΑ ΑΕ	1.307.931,92	512.500,00	1.307.931,92	512.500,00
Αγορές αποθεμάτων και υπηρεσιών από ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΡΕΥΜΑΤΑ ΑΕ	52.062,10	44.152,82	52.062,10	44.152,82
Απαιτήσεις από συνδεδεμένες επιχειρήσεις				
Απαιτήσεις από ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΡΕΥΜΑΤΑ ΑΕ	463.375,82	0,00	463.375,82	0,00
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις				
Υποχρεώσεις προς ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΡΕΥΜΑΤΑ ΑΕ	0,00	304.603,39	0,00	304.603,39
Παροχές προς τη Διοίκηση				
Μισθοί και αμοιβές Δ.Σ	**70.432,80**	**105.649,20**	**70.432,80**	**105.649,20**
Βραχυπρόθεσμες παροχές προς εργαζομένους	**62.436,81**	**76.023,74**	**62.436,81**	**76.023,74**
Σύνολο παροχών προς τη Διοίκηση	**132.869,61**	**181.672,94**	**132.869,61**	**181.672,94**
Απαιτήσεις από Διευθυντικά Στελέχη	**3.981,00**	**2.051,00**	**3.981,00**	**2.051,00**
Υποχρεώσεις προς Διευθυντικά Στελέχη	**43.897,62**	**9.435,69**	**43.897,62**	**9.435,69**

Η Εταιρεία ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΗΣ LTD από το Οκτώβριο 2018 δεν είναι συγγενής, διότι η μητρική μεταβίβασε το εταιρικό της μερίδιο.

3Β. Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης Ν 3873/2010

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο όρος «εταιρική διακυβέρνηση» (corporate governance) περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο οι εταιρείες διοικούνται και ελέγχονται. Η εταιρική διακυβέρνηση αρθρώνεται ειδικότερα ως ένα σύστημα σχέσεων ανάμεσα στη Διοίκηση της εταιρείας, το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), τους μετόχους της και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, συνιστά τη δομή μέσω της οποίας προσεγγίζονται και τίθενται οι στόχοι της Εταιρείας, εντοπίζονται οι βασικοί κίνδυνοι που αυτή αντιμετωπίζει κατά τη λειτουργία της, προσδιορίζονται τα μέσα επίτευξης των εταιρικών στόχων, οργανώνεται το σύστημα διαχείρισης κινδύνων και καθίσταται δυνατή η παρακολούθηση της απόδοσης της Διοίκησης κατά τη διαδικασία εφαρμογής των παραπάνω.

Η αποτελεσματική εταιρική διακυβέρνηση διαδραματίζει ουσιαστικό και πρωτεύοντα ρόλο στην προώθηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και, στην ενδυνάμωση των εσωτερικών δομών λειτουργίας τους, ενώ η αυξημένη διαφάνεια που προάγει έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση στο σύνολο της οικονομικής τους δραστηριότητας με προφανές όφελος ιδίως για τους μετόχους αλλά και για τους λοιπούς εμπλεκόμενους (stakeholders).

Τον Οκτώβριο του έτους 2013 δημοσιοποιήθηκε ο νέος Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης, ο οποίος συνετάγη με πρωτοβουλία του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ) και του Χρηματιστηρίου Αθηνών, και κατόπιν τροποποιήθηκε στο πλαίσιο της πρώτης αναθεώρησής του από το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ).

Το ΕΣΕΔ ιδρύθηκε το 2012 και είναι αποτέλεσμα της σύμπραξης των Ελληνικών Χρηματιστηρίων (ΕΧΑΕ) και του Συνδέσμου Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ), που αναγνώρισαν από κοινού τη συμβολή της εταιρικής διακυβέρνησης στη διαρκή βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων και την αδιάκοπη μεγέθυνση της αξιοπιστίας της ελληνικής αγοράς και συστηματικά έκτοτε εργάζεται στην κατεύθυνση αυτή.

1. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

1.1 Γνωστοποίηση οικειοθελούς συμμόρφωσης της Εταιρείας με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης

Στη χώρα μας το πλαίσιο της εταιρικής διακυβέρνησης έχει αναπτυχθεί κυρίως μέσω της υιοθέτησης υποχρεωτικών κανόνων βάσει του ν. 3016/2002, όπως ισχύει, που επιβάλλει, μεταξύ άλλων, τη συμμετοχή μη εκτελεστικών και ανεξάρτητων εκτελεστικών μελών στα Διοικητικά Συμβούλια ελληνικών εταιρειών των οποίων οι μετοχές διαπραγματεύονται σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά, τη θέσπιση και τη λειτουργία μονάδας εσωτερικού ελέγχου και την υιοθέτηση εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας. Επιπλέον μεταγενέστερα νομοθετήματα ενσωμάτωσαν στο ελληνικό δίκαιο τις ευρωπαϊκές οδηγίες εταιρικού δικαίου, δημιουργώντας νέους κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης, όπως ο ν. 3693/2008 που επιβάλλει την σύσταση επιτροπών ελέγχου και ο ν. 3884/2010 που αφορά σε δικαιώματα των μετόχων και πρόσθετες εταιρικές υποχρεώσεις γνωστοποιήσεων προς τους μετόχους κατά το στάδιο προετοιμασίας μίας Γενικής Συνέλευσης, με στόχο την προστασία και αποτελεσματικότερη ενημέρωση του συνόλου των μετόχων. Επίσης ο νόμος 3873/2010 ενσωμάτωσε στην ελληνική έννομη τάξη την υπ' αριθ. 2006/46/ΕC Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λειτουργώντας με τον τρόπο αυτό ως υπενθύμιση της ανάγκης θέσπισης Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης και αποτελώντας ταυτόχρονα τον θεμέλιο λίθο του.

Η Εταιρεία συμμορφώνεται πλήρως με τις επιταγές και τις ρυθμίσεις των κατά τα ανωτέρω αναφερομένων νομοθετικών κειμένων. Η Εταιρεία δηλώνει και κατά την παρούσα χρήση ότι κατά

το παρόν χρονικό στάδιο υιοθετεί ως Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΚΕΔ) τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης που διαμορφώθηκε από το Ελληνικό Συμβούλιο Εταιρικής Διακυβέρνησης (ΕΣΕΔ) (διαθέσιμο στο http://www.helex.gr/el/esed), στον οποίο Κώδικα δηλώνει ότι υπάγεται με τις ακόλουθες αποκλίσεις και εξαιρέσεις.

1.2 Αποκλίσεις από τον ΚΕΔ και αιτιολόγηση αυτών. Ειδικές διατάξεις του Κώδικα που δεν εφαρμόζει η Εταιρεία και εξήγηση των λόγων της μη εφαρμογής

Η Εταιρεία βεβαιώνει με την παρούσα δήλωση ότι εφαρμόζει πιστά και απαρέγκλιτα τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας αναφορικά με την εταιρική διακυβέρνηση (κ.ν. 2190/1920, ν. 3016/2002), οι οποίες διαμορφώνουν το ελάχιστο περιεχόμενο οποιουδήποτε Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, που απευθύνεται σε εταιρείες των οποίων οι μετοχές έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά.

Σημαντικό στοιχείο του ΚΕΔ αποτελεί η υιοθέτηση του προτύπου της εξήγησης της μη συμμόρφωσης της Εταιρείας με συγκεκριμένες ειδικές πρακτικές του ΚΕΔ. Αυτό σημαίνει ότι ο ΚΕΔ ακολουθεί την προσέγγιση «συμμόρφωση ή εξήγηση» και απαιτεί από τις εισηγμένες εταιρείες που επιλέγουν να τον εφαρμόζουν να δημοσιοποιούν την πρόθεσή τους αυτή και είτε να συμμορφώνονται με το σύνολο των ειδικών πρακτικών του ΚΕΔ, είτε να εξηγούν τους λόγους μη συμμόρφωσής τους με συγκεκριμένες ειδικές πρακτικές.

Σε σχέση με τις εν λόγω πρόσθετες πρακτικές και αρχές που καθιερώνει ο ΚΕΔ υφίστανται κατά την παρούσα χρονική στιγμή ορισμένες αποκλίσεις (συμπεριλαμβανομένης της περιπτώσεως της μη εφαρμογής), για τις οποίες αποκλίσεις ακολουθεί ανάλυση καθώς και επεξήγηση των λόγων που τις δικαιολογούν.

•Μέρος Α΄- Το Διοικητικό Συμβούλιο και τα μέλη του

Ι. Ρόλος και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

- Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν έχει προβεί στη σύσταση ξεχωριστής επιτροπής, η οποία προϊσταται στη διαδικασία υποβολής υποψηφιοτήτων για εκλογή στο Δ.Σ. και προετοιμάζει προτάσεις προς το Δ.Σ. όσον αφορά τις αμοιβές των εκτελεστικών μελών και των βασικών ανώτατων στελεχών. Η απόκλιση αυτή δικαιολογείται από το γεγονός ότι η πολιτική της Εταιρείας σε σχέση με τις αμοιβές των εκτελεστικών μελών του ΔΣ και των βασικών ανώτατων στελεχών, όπως αποτυπώνεται ιστορικά και στις οικονομικές της καταστάσεις είναι πάγια, συνεπής, σταθερή και λελογισμένη, προσαρμόζεται πάντοτε στις εκάστοτε κρατούσες οικονομικές συνθήκες και διασφαλίζεται η πιστή και απαρέγκλιτη τήρησή της από το ΔΣ, προκειμένου να αποφεύγονται φαινόμενα καταβολής αμοιβών που δεν βρίσκονται σε αντιστοιχία αφενός με τις παρεχόμενες υπηρεσίες και αφετέρου και ιδίως με την γενικότερη οικονομική κατάσταση που επικρατεί στη χώρα.

Επισημαίνεται συναφώς ότι η μέχρι σήμερα πολιτική αμοιβών της Εταιρίας δεν περιλαμβάνει μεταβλητές αποδοχές (πχ πριμ ή stock options) και επομένως περιορίζεται ουσιαστικά η σημασία ύπαρξης της υπό συζήτηση επιτροπής.

Περαιτέρω, η μη ύπαρξη ξεχωριστής επιτροπής η οποία προϊσταται στη διαδικασία υποβολής υποψηφιοτήτων για εκλογή στο ΔΣ εξηγείται από το γεγονός ότι τα υποψήφια προς εκλογή στο ΔΣ μέλη, από συστάσεως της Εταιρείας μέχρι και σήμερα πληρούν όλες τις αναγκαίες προϋποθέσεις και παρέχουν όλα τα εχέγγυα για την απονομή προς αυτά της ιδιότητας του μέλους του ΔΣ, διακρίνονται για την υψηλή επαγγελματική τους κατάρτιση, τις γνώσεις, τα προσόντα και την εμπειρία τους, ξεχωρίζουν για το ήθος και την ακεραιότητα του χαρακτήρα τους και ως εκ τούτου στο πλαίσιο της αποτελεσματικότητας και της ευελιξίας που διακρίνει την γενικότερη οργάνωση και λειτουργία της Εταιρείας, δεν έχει ανακύψει μέχρι στιγμής ανάγκη συγκρότησης τέτοιας επιτροπής.

ΙΙ. Μέγεθος και σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

- Το Δ.Σ. δεν αποτελείται από επτά (7) έως δεκαπέντε (15) μέλη.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας «η Εταιρεία διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελείται από τρία (3) έως επτά (7) μέλη». Η απόκλιση αυτή μπορεί να γίνει ευχερώς αντιληπτή καθόσον το μέγεθος και η εν γένει οργάνωση της Εταιρείας τόσο σε εταιρικό επίπεδο, όσο και σε επίπεδο Ομίλου, η πάγια αρχή και φιλοσοφία της για την ύπαρξη ευέλικτων και αποτελεσματικών

δομών οργάνωσης και διοίκησης αλλά και η ελεγχόμενη και στοχευμένη επέκταση της Εταιρείας, τόσο γεωγραφικά, όσο και σε επίπεδο αριθμού καταστημάτων, δεν δικαιολογούν την ύπαρξη πολυπληθούς συμβουλίου, η λειτουργία του οποίου δε θα ήταν ευέλικτη, και αποτελεσματική, ανταποκρινόμενη στις απαιτήσεις της εποχής αλλά και στη γενικότερη φιλοσοφία της Εταιρείας.

- Η πολιτική της ποικιλομορφίας συμπεριλαμβανομένης της ισορροπίας μεταξύ των φύλων για τα μέλη του Δ.Σ. όπως αυτή έχει υιοθετηθεί από το Δ.Σ. θα αναρτάται στον εταιρικό ιστότοπο. Στη δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης θα πρέπει να περιλαμβάνεται ειδική αναφορά: α) στην πολιτική ποικιλομορφίας που εφαρμόζεται από την Εταιρεία ως προς τη σύνθεση του ΔΣ και των ανώτατων διευθυντικών στελεχών και β) το ποσοστό εκπροσώπησης κάθε φύλου αντίστοιχα.

Το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας αποτελείται κατά την παρούσα χρονική στιγμή κατά πλειοψηφία από άνδρες, ήτοι εκ των συνολικά έξι (6) μελών του ΔΣ, τα τέσσερα (4) είναι άνδρες και δύο (2) είναι γυναίκες. Η απόκλιση αυτή δικαιολογείται από την αδυναμία ανευρέσεως κατά το παρόν χρονικό διάστημα στελεχών που να ανήκουν στο γυναικείο φύλο και οι οποίες να ανταποκρίνονται από πλευράς κυρίως εμπειρίας στο επίπεδο που έχει τεθεί αναφορικά με τα μέλη του ΔΣ αλλά και στις αυξημένες απαιτήσεις που συνδέονται με την ιδιότητα αυτή, λόγω των ειδικών χαρακτηριστικών που παρουσιάζει η Εταιρεία. Μεταξύ των προτεραιοτήτων της Εταιρείας στο μέλλον συγκαταλέγεται η εύρεση και προσθήκη στο Δ.Σ. ικανών εκπροσώπων του γυναικείου φύλου, χωρίς όμως να μπορεί να προσδιορισθεί με απόλυτη ακρίβεια το χρονικό σημείο συμμόρφωσης της Εταιρείας με την ως άνω πρακτική που καθιερώνει ο ΚΕΔ, δεδομένου ότι κάτι τέτοιο αποτελεί συνάρτηση αφενός μεν της εκδήλωσης σχετικού ενδιαφέροντος και αφετέρου της εύρεσης ατόμων που πληρούν τις ως άνω προϋποθέσεις.

Σε κάθε περίπτωση η εν λόγω αναζήτηση δεν μπορεί να αναδειχθεί σε αυτοσκοπό, ούτε να διαταράξει τον αποτελεσματικό τρόπο λήψεως εταιρικών αποφάσεων και την εύρυθμη λειτουργία του συγκεκριμένου συλλογικού οργάνου. Αναφορικά δε με τα διευθυντικά στελέχη, ο αριθμός εκπροσώπων του γυναικείου φύλου παραμένει σταθερός διαχρονικά.

ΙΙΙ. Ρόλος και απαιτούμενες ιδιότητες του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου

- Δεν θεσπίζεται ρητή διάκριση μεταξύ των αρμοδιοτήτων του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου. Η απόκλιση αυτή οφείλεται στο ότι δεν κρίνεται σκόπιμη η δημιουργία αυτής της διάκρισης ενόψει της οργανωτικής δομής και λειτουργίας της Εταιρείας. Εάν και εφόσον διαφοροποιηθούν οι ανάγκες της Εταιρείας, θα αξιολογηθεί εκ νέου η αναγκαιότητα θέσπισης ρητής διάκρισης μεταξύ των αρμοδιοτήτων του Προέδρου και του Διευθύνοντος Συμβούλου. Σε κάθε περίπτωση η κατοχή της ιδιότητας του Διευθύνοντος Συμβούλου και από τον Αντιπρόεδρο του ΔΣ ουσιαστικά ικανοποιεί την ως άνω απαίτηση, καθώς δημιουργεί έναν ομότιμο πόλο διοίκησης και εκπροσώπησης της Εταιρείας.
- το Δ.Σ. δεν διορίζει ανεξάρτητο Αντιπρόεδρο προερχόμενο από τα ανεξάρτητα μέλη του.

Η απόκλιση αυτή αντισταθμίζεται από τον διορισμό εκτελεστικού Αντιπροέδρου, καθόσον κατά την παρούσα χρονική στιγμή αξιολογείται ως προεξάρχουσας σημασίας η καθημερινή και ουσιαστική συνδρομή του Προέδρου εκ μέρους του Αντιπροέδρου και η παροχή κάθε δυνατής βοήθειας προς αυτόν προκειμένου να ασκεί αποτελεσματικά τα εκτελεστικά του καθήκοντα και να συμβάλει τα μέγιστα στην επίτευξη των εταιρικών στόχων προς όφελος όλων, ήτοι των μετόχων και των εργαζομένων αυτής, των πελατών της, του Δ.Σ., των διευθυντικών και λοιπών ανωτάτων στελεχών της.

ΙV. Καθήκοντα και συμπεριφορά των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου

- Το Δ.Σ. δεν έχει υιοθετήσει ως μέρος των εσωτερικών κανονισμών της Εταιρείας πολιτικές που να εξασφαλίζουν ότι το Δ.Σ. διαθέτει επαρκή πληροφόρηση ώστε να βασίζει τις αποφάσεις του αναφορικά με τις συναλλαγές μεταξύ των συνδεδεμένων μερών σύμφωνα με το πρότυπο του συνετού επιχειρηματία. Αυτές οι πολιτικές θα πρέπει επίσης να εφαρμόζονται στις συναλλαγές των θυγατρικών της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα μέρη. Η Δ.Ε.Δ. θα πρέπει να περιλαμβάνει ειδική αναφορά στις πολιτικές που εφαρμόζονται από την Εταιρεία σε σχέση με τα παραπάνω.

Μολονότι δεν υφίσταται ειδική και συγκεκριμένη πολιτική στην κατεύθυνση αυτή, η οποία διαμορφώνει το πλαίσιο απόκτησης επαρκούς πληροφόρησης εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου, ώστε να βασίζει τις αποφάσεις του για τις συναλλαγές μεταξύ των συνδεδεμένων μερών στο πρότυπο του συνετού επιχειρηματία, το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων και επομένως και στις συναλλαγές μεταξύ Εταιρείας και συνδεδεμένων με αυτήν μερών, καταβάλλει την επιμέλεια του συνετού επιχειρηματία, ώστε οι εν λόγω συναλλαγές να είναι αφενός μεν απολύτως διαφανείς και σύμφωνες με τους όρους και συνθήκες της αγοράς (arm's length) αφετέρου δε σε απόλυτη συμβατότητα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, όπως αυτό προσδιορίζεται από τις σχετικές διατάξεις τόσο της εταιρικής όσο και της φορολογικής νομοθεσίας. Η ίδια επιμέλεια ακολουθείται και αναφορικά με τις συναλλαγές των θυγατρικών της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα μέρη.

Εφόσον κριθεί απαραίτητο η Εταιρεία θα προχωρήσει στην συγκρότηση ομάδας εργασίας περί καθορισμού των εφαρμοστέων διαδικασιών για την εξασφάλιση και την απόκτηση εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου επαρκούς πληροφόρησης, ώστε να βασίζει τις αποφάσεις του για τις συναλλαγές μεταξύ των συνδεδεμένων μερών στο πρότυπο του συνετού επιχειρηματία, πάντως κατά την παρούσα χρονική στιγμή ενόψει των καθετοποιημένων δομών οργάνωσης και λειτουργίας της Εταιρείας, οι οποίες επιτρέπουν την άμεση και ανά πάσα στιγμή πρόσβαση στην αναγκαία πληροφόρηση, προ της λήψεως οιασδήποτε αποφάσεως, τέτοια ανάγκη δεν υφίσταται.

- δεν υφίσταται υποχρέωση αναλυτικής γνωστοποίησης τυχόν επαγγελματικών δεσμεύσεων των μελών του Δ.Σ. (συμπεριλαμβανομένων και σημαντικών μη εκτελεστικών δεσμεύσεων σε εταιρείες και μη κερδοσκοπικά ιδρύματα) πριν από το διορισμό τους στο Δ.Σ.

Η απόκλιση αυτή εξηγείται από το γεγονός ότι τα μέλη του ΔΣ διακρίνονται για το υψηλό μορφωτικό τους επίπεδο, την επίδειξη επαγγελματισμού και έμπρακτης αφοσίωσης προς την Εταιρεία και ως εκ τούτου παρά την έλλειψη θεσμοθετημένης υποχρέωσης αναλυτικής γνωστοποίησης τυχόν επαγγελματικών δεσμεύσεων των μελών του ΔΣ πριν την εκλογή τους σε αυτό, θα προέβαιναν άνευ ετέρου στη σχετική γνωστοποίηση εάν έκριναν ότι υπάρχει οποιοσδήποτε κίνδυνος σύγκρουσης συμφερόντων ή επηρεασμού ψυχολογικού, επαγγελματικού , οικονομικού ή οιουδήποτε άλλου χαρακτήρα.

V. Ανάδειξη υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου τα μέλη του Δ.Σ. δεν εκλέγονται με μέγιστη θητεία τεσσάρων (4) χρόνων.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας «η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πέντε (5) έτη». Η περιορισμένη απόκλιση αυτή οφείλεται στην αναγκαιότητα αποφυγής εκλογής Διοικητικού Συμβουλίου σε μικρά χρονικά διαστήματα, γεγονός το οποίο συνεπάγεται την επιβάρυνση της Εταιρείας με έξοδα για την τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας και την συνεχή υποβολή νομιμοποιητικών εγγράφων ενώπιον των συνεργαζόμενων τραπεζικών, πιστωτικών ιδρυμάτων και λοιπών νομικών ή φυσικών προσώπων. Άλλωστε η πρόβλεψη για μέγιστη διάρκεια της θητείας των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ανερχόμενη σε τέσσερα (4) έτη ενέχει τον κίνδυνο να μην δύναται το εκλεγμένο ΔΣ να ολοκληρώσει το έργο του και να τίθεται υπό διακινδύνευση η αποτελεσματική διοίκηση των εταιρικών υποθέσεων και η διαχείριση της εταιρικής περιουσίας, λόγω της συχνής εναλλαγής διοικήσεων και της ενδεχόμενης διάστασης απόψεων που ενδέχεται να υφίστανται αναφορικά με την προώθηση των συμφερόντων και δραστηριοτήτων της Εταιρείας.

- δεν υφίσταται επιτροπή ανάδειξης υποψηφιοτήτων για το Δ.Σ.

Η απόκλιση αυτή δικαιολογείται από το μέγεθος, την δομή και την λειτουργία της Εταιρείας κατά την παρούσα χρονική στιγμή, τα οποία δεν καθιστούν αναγκαία την ύπαρξη επιτροπής ανάδειξης υποψηφιοτήτων. Άλλωστε κάθε φορά που τίθεται θέμα εκλογής νέου Διοικητικού Συμβουλίου, η Διοίκηση της Εταιρείας φροντίζει να εξασφαλίζει την ύπαρξη και εφαρμογή διαφανούς διαδικασίας, αξιολογεί το μέγεθος και την σύνθεση του υπό εκλογή ΔΣ, εξετάζει τα προσόντα, τις γνώσεις, τις απόψεις, τις ικανότητες, την εμπειρία, το ήθος και την ακεραιότητα του χαρακτήρα των υποψηφίων

μελών και ως εκ τούτου εκπληρώνεται στο ακέραιο το έργο που θα επιτελούσε η επιτροπή ανάδειξης υποψηφιοτήτων εάν υφίστατο.

VI. Λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου

- δεν υφίσταται συγκεκριμένος κανονισμός λειτουργίας του Δ.Σ.

Η απόκλιση αυτή εξηγείται από το γεγονός ότι οι διατάξεις του Καταστατικού της Εταιρείας θεωρούνται επαρκείς για την εν γένει οργάνωση και λειτουργία του ΔΣ και διασφαλίζουν την πλήρη, ορθή και έγκαιρη εκπλήρωση των καθηκόντων του και την επαρκή εξέταση όλων των θεμάτων επί των οποίων λαμβάνει αποφάσεις.

- το Δ.Σ. στην αρχή κάθε ημερολογιακού έτους δεν υιοθετεί ημερολόγιο συνεδριάσεων και 12μηνο πρόγραμμα δράσης, το οποίο δύναται να αναθεωρείται ανάλογα με τις ανάγκες της Εταιρείας.

Η απόκλιση αυτή γίνεται εύκολα κατανοητή από το γεγονός ότι όλα τα μέλη του ΔΣ της Εταιρείας είναι κάτοικοι του νομού Αττικής και ως εκ τούτου είναι ευχερής η σύγκληση και η συνεδρίαση του ΔΣ, κάθε φορά που το επιβάλλουν οι ανάγκες της Εταιρείας ή ο νόμος, χωρίς την ύπαρξη προκαθορισμένου αυστηρού προγράμματος δράσεως.

- δεν υφίσταται πρόβλεψη για υποστήριξη του Δ.Σ. κατά την άσκηση του έργου του από ικανό, εξειδικευμένο και έμπειρο εταιρικόγραμματέα, ο οποίος θα παρίσταται στις συνεδριάσεις του.

Η απόκλιση αυτή αιτιολογείται από το γεγονός της ύπαρξης άρτιας τεχνολογικής υποδομής για την πιστή καταγραφή και αποτύπωση των συνεδριάσεων του ΔΣ, ένεκα της φύσης και του κλάδου δραστηριοποίησης της Εταιρείας. Περαιτέρω όλα τα μέλη του ΔΣ έχουν δυνατότητα, εφόσον παρίσταται σχετική ανάγκη, προσφυγής στις υπηρεσίες των νομικών συμβούλων της Εταιρείας προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση του ΔΣ με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο.
Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το νέο ΚΕΔ χρέη εταιρικού γραμματέα μπορεί να επιτελέσει είτε ένας ανώτατος υπάλληλος είτε ο νομικός σύμβουλος, ενώ έργο του εταιρικού γραμματέα είναι η παροχή πρακτικής υποστήριξης προς τον Πρόεδρο και τα υπόλοιπα μέλη του ΔΣ, ατομικά και συλλογικά, με απώτερο σκοπό και στόχο την πλήρη συμμόρφωση του ΔΣ με τις νομικές και καταστατικές απαιτήσεις και προβλέψεις. Η Εταιρεία εξετάζει σε διαρκή βάση την αναγκαιότητα θεσπίσεως θέσεως εταιρικού γραμματέα.

- δεν υφίσταται πρόβλεψη για ύπαρξη προγραμμάτων εισαγωγικής ενημέρωσης για τα νέα μέλη του Δ.Σ. αλλά και τη διαρκή επαγγελματική επιμόρφωση για τα υπόλοιπα μέλη.

Η απόκλιση αυτή εξηγείται από το γεγονός ότι ως μέλη του ΔΣ προτείνονται πρόσωπα που διαθέτουν ικανή και αποδεδειγμένη εμπειρία, υψηλό μορφωτικό επίπεδο και διαπιστωμένες οργανωτικές και διοικητικές ικανότητες. Άλλωστε βασική αρχή που διέπει τη λειτουργία του Ομίλου αποτελεί η διαρκής επιμόρφωση και εκπαίδευση του προσωπικού και των στελεχών αυτού και η ενίσχυση της εταιρικής συνείδησης σε όλα τα επίπεδα μέσω της διεξαγωγής ανά τακτά χρονικά διαστήματα επιμορφωτικών σεμιναρίων ανάλογα με τον τομέα στον οποίο δραστηριοποιείται το εκάστοτε μέλος και τα καθήκοντα με τα οποία έχει επιφορτισθεί, ήτοι η διαρκής επιμόρφωση διέπει ως αρχή την όλη φιλοσοφία και λειτουργία της Εταιρείας και δεν περιορίζεται στα μέλη του ΔΣ.

- δεν υφίσταται πρόβλεψη για παροχή επαρκών πόρων προς τις επιτροπές του Δ.Σ. για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους και για την πρόσληψη εξωτερικών συμβούλων στο βαθμό που χρειάζονται.

Η απόκλιση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι η Διοίκηση της Εταιρείας εξετάζει και εγκρίνει ανά περίπτωση δαπάνες για την ενδεχόμενη πρόσληψη εξωτερικών συμβούλων με βάση τις εκάστοτε εταιρικές ανάγκες, επί σκοπώ συγκράτησης των λειτουργικών δαπανών της Εταιρείας.

VII. Αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου

- η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Δ.Σ. και των επιτροπών του δεν λαμβάνει χώρα τουλάχιστον κάθε δύο (2) χρόνια, και δεν στηρίζεται σε συγκεκριμένη διαδικασία. Το ΔΣ δεν

αξιολογεί την επίδοση του Προέδρου του σε διαδικασία στην οποία προΐσταται ο ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος ή άλλο μη εκτελεστικό μέλος του, ελλείψει ανεξάρτητου Αντιπροέδρου.
Κατά την παρούσα χρονική στιγμή δεν υφίσταται θεσμοθετημένη διαδικασία με σκοπό την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών του, ούτε αξιολογείται η επίδοση του Προέδρου του Δ.Σ. κατά την διάρκεια διαδικασίας στην οποία προΐσταται ο ανεξάρτητος Αντιπρόεδρος ή άλλο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ελλείψει ανεξάρτητου Αντιπροέδρου.
Η διαδικασία αυτή δεν θεωρείται ως αναγκαία ενόψει της οργανωτικής δομής της Εταιρείας, καθόσον μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν υφίστανται στεγανά και όποτε παρίσταται ανάγκη ή διαπιστώνονται αδυναμίες ή δυσλειτουργίες αναφορικά με την οργάνωση και λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου, λαμβάνουν χώρα συναντήσεις και διεξοδικές συζητήσεις, στις οποίες αναλύονται τα προβλήματα που παρουσιάζονται, ασκείται κριτική σε ληφθείσες αποφάσεις και λοιπές ενέργειες ή δηλώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, μηδενός εξαιρουμένου. Άλλωστε το Διοικητικό Συμβούλιο παρακολουθεί και επανεξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα την προσήκουσα υλοποίηση των ληφθεισών αποφάσεών του, με βάση τα τεθέντα στοχο-χρονοδιαγράμματα, ενώ το ίδιο το Διοικητικό Συμβούλιο αξιολογείται σε ετήσια βάση από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας, σύμφωνα με τις αρχές και τη διαδικασία που περιγράφεται αναλυτικά τόσο στον κ.ν. 2190/1920, όσο και στο Καταστατικό της Εταιρείας.
Η Εταιρεία προκειμένου να συμμορφωθεί με την εν λόγω πρακτική του ΚΕΔ βρίσκεται στην φάση εξέτασης της σκοπιμότητας εισαγωγής συστήματος ελέγχου και αξιολόγησης του Διοικητικού Συμβουλίου, η ολοκλήρωση της οποίας δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί με ακρίβεια.

•Μέρος Β΄- Εσωτερικός έλεγχος

Ι. Εσωτερικός έλεγχος-Επιτροπή Ελέγχου

- η επιτροπή ελέγχου δεν συνέρχεται τουλάχιστον τέσσερις (4) φορές τον χρόνο.

Η απόκλιση αυτή εξηγείται από την σύγκληση και την συνεδρίαση της επιτροπής ελέγχου όταν ανακύπτουν ουσιώδη ζητήματα που αφορούν την διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας. Άλλωστε ζητούμενο δεν είναι η πραγματοποίηση συνεδριάσεων άνευ αντικειμένου, αλλά η παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας, η εξέταση σε περιοδική βάση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου αυτής, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι κυριότεροι κίνδυνοι προσδιορίζονται και αντιμετωπίζονται με ορθό τρόπο, η διαχείριση συγκρούσεων συμφερόντων κατά την διενέργεια συναλλαγών με συνδεδεμένα μέρη και η απόκτηση επαρκούς πληροφόρησης αναφορικά με την χρηματοοικονομική απόδοση της Εταιρείας. Ωστόσο, ο εσωτερικός έλεγχος ενημερώνει το Δ.Σ. της Εταιρείας, 4 φορές το χρόνο σύμφωνα με το νόμο, για τα αποτελέσματα του ελέγχου του. Επισημαίνεται συναφώς ότι, ούτε ο πρόσφατος νόμος 4449/2017 που αναφέρεται και στην Επιτροπή Ελέγχου και έχει προέλθει από σχετική Κοινοτική Νομοθεσία, περιλαμβάνει οποιαδήποτε πρόβλεψη για τον ελάχιστον αριθμό συνεδριάσεων της Επιτροπής κατ' έτος.

- δεν υφίσταται ειδικός και ιδιαίτερος κανονισμός λειτουργίας της επιτροπής ελέγχου.

Η απόκλιση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι τα βασικά καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της επιτροπής ελέγχου περιγράφονται επαρκώς στις κείμενες νομοθετικές διατάξεις και ως εκ τούτου η Εταιρεία δεν θεωρεί αναγκαία κατά την παρούσα χρονική στιγμή την κατάρτιση ειδικότερου κανονισμού λειτουργίας της ως άνω επιτροπής, καθόσον αυτό που προέχει είναι η πιστή τήρηση και απαρέγκλιτη εφαρμογή του υφισταμένου κανονιστικού πλαισίου.

- δεν διατίθενται ιδιαίτερα κονδύλια στην επιτροπή ελέγχου για την εκ μέρους της χρήση υπηρεσιών εξωτερικών συμβούλων.

Η απόκλιση αυτή αιτιολογείται από την παρούσα σύνθεση της επιτροπής ελέγχου και τις εξειδικευμένες γνώσεις και την εμπειρία των μελών της, οι οποίες διασφαλίζουν την ορθή και αποτελεσματική λειτουργία της επιτροπής και την εκπλήρωση των καθηκόντων της στο ακέραιο με αποτέλεσμα να μην καθίσταται αναγκαία η χρήση υπηρεσιών εξωτερικών συμβούλων.

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, εάν κριθεί σκόπιμη και ενδεδειγμένη η συνδρομή εξωτερικών συμβούλων, επί σκοπώ περαιτέρω βελτίωσης της δομής και λειτουργίας της επιτροπής, είναι αυτονόητο ότι η Εταιρεία θα θέσει στην διάθεσή της όλα τα απαραίτητα κονδύλια.

•Μέρος Γ΄- Αμοιβές

Ι. Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών

- δεν υφίσταται επιτροπή αμοιβών, αποτελούμενη αποκλειστικά από μη εκτελεστικά μέλη, ανεξάρτητα στην πλειονότητά τους, η οποία έχει ως αντικείμενο τον καθορισμό των αμοιβών των εκτελεστικών και μη εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. και κατά συνέπεια δεν υπάρχουν ρυθμίσεις για τα καθήκοντα της εν λόγω επιτροπής, την συχνότητα συνεδριάσεών της και για άλλα θέματα που αφορούν την λειτουργία της.

Η απόκλιση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι η σύσταση της εν λόγω επιτροπής, ενόψει της δομής και της εν γένει λειτουργίας της Εταιρείας δεν έχει αξιολογηθεί ως αναγκαία μέχρι σήμερα και τούτο γιατί η Διοίκηση της Εταιρείας που επιμελείται της διαδικασίας καθορισμού των αμοιβών και της υποβολής των σχετικών, φροντίζει ώστε αυτή (διαδικασία καθορισμού αμοιβών) να χαρακτηρίζεται από αντικειμενικότητα, διαφάνεια και επαγγελματισμό, απαλλαγμένη από συγκρούσεις συμφερόντων. Όσον αφορά τον καθορισμό των αμοιβών των μελών του Δ.Σ., εκτελεστικών και μη, η Διοίκηση της Εταιρείας ενεργεί με γνώμονα την δημιουργία μακροπρόθεσμης εταιρικής αξίας, την διατήρηση των αναγκαίων ισορροπιών και την προώθηση της αξιοκρατίας, ώστε η επιχείρηση να προσελκύει στελέχη που διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα για την αποτελεσματική λειτουργία της Εταιρείας.

Το Δ.Σ. κατά τον προσδιορισμό της αμοιβής των μελών του Δ.Σ. και ιδιαίτερα των εκτελεστικών, λαμβάνει υπόψη του τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους, την επίδοσή τους σε σχέση με προκαθορισμένους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους, την οικονομική κατάσταση, την απόδοση και τις προοπτικές της Εταιρείας, το ύψος των αμοιβών για παροχή παρόμοιων υπηρεσιών σε ομοειδείς εταιρείες καθώς και το ύψος των αμοιβών των εργαζομένων στην Εταιρεία και σε ολόκληρο τον Όμιλο.

Από την περιγραφόμενη κατά τα ανωτέρω διαδικασία καθορισμού των αμοιβών των μελών του Δ.Σ., εκτελεστικών και μη, και των κριτηρίων που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό αυτών, προκύπτει με σαφήνεια ότι δεν παρίσταται ανάγκη σύστασης ιδιαίτερης επιτροπής αμοιβών, καθόσον τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες αυτής ασκούνται αποτελεσματικά από το Διοικητικό της Συμβούλιο.

- οι συμβάσεις των εκτελεστικών μελών του ΔΣ δεν προβλέπουν ότι το ΔΣ μπορεί να απαιτήσει την επιστροφή όλου ή μέρους του bonus που έχει απονεμηθεί, λόγω παραπτωμάτων ή ανακριβών οικονομικών καταστάσεων προηγούμενων χρήσεων ή γενικώς βάσει εσφαλμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων, που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του bonus αυτού.

Η απόκλιση αυτή εξηγείται από το γεγονός ότι μέχρι σήμερα δεν καταβάλλονται μεταβλητές αποδοχές και ειδικότερα bonus υπό μορφή χρηματικών ποσών, σε στελέχη της Διοίκησης. Σε κάθε περίπτωση, η θεωρητική ανάγνωση θα κατέγραφε ότι τα τυχόν δικαιώματα bonus (όταν και εφόσον υφίστανται) ωριμάζουν μόνο μετά την οριστική έγκριση και τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων.

- η αμοιβή κάθε εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ. δεν εγκρίνεται από το Δ.Σ. μετά από πρόταση της επιτροπής αμοιβών, χωρίς την παρουσία των εκτελεστικών μελών αυτού.

Η απόκλιση αυτή οφείλεται στο ότι δεν υφίσταται επιτροπή αμοιβών κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα.

•Μέρος Δ΄ - Σχέσεις με τους μετόχους

Ι. Επικοινωνία με τους μετόχους

- η Εταιρεία δεν έχει υιοθετήσει ειδική πρακτική αναφορικά με την επικοινωνία της με τους μετόχους, η οποία περιλαμβάνει την πολιτική της Εταιρείας σχετικά με την υποβολή ερωτήσεων από τους μετόχους προς το ΔΣ.

Κατά την παρούσα χρονική στιγμή δεν υφίσταται θεσμοθετημένη ειδική διαδικασία σχετικά με την υποβολή ερωτήσεων από τους μετόχους προς το Διοικητικό Συμβούλιο, καθόσον οποιοσδήποτε από τους μετόχους έχει την δυνατότητα να απευθύνεται στην Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μετόχων, υποβάλλοντας αιτήματα και ερωτήσεις, τα οποία, εφόσον κριθεί ως αναγκαίο, διαβιβάζονται ομαδοποιημένα στο Διοικητικό Συμβούλιο για περαιτέρω επεξεργασία και η σχετική απάντηση ή ενημέρωση αποστέλλεται αμελλητί στον ενδιαφερόμενο.
Η απευθείας επικοινωνία των μετόχων με το ΔΣ, σε περιπτώσεις πέραν, προφανώς, της Γενικής Συνέλευσης, θα δημιουργούσε δυσχέρειες στην απρόσκοπτη λειτουργία του ΔΣ, καθώς θα επιβάρυνε τα μέλη αυτού με σημαντικό όγκο ατελέσφορης εν πολλοίς εργασίας, ενώ παράλληλα μια τέτοια επικοινωνία θα αξιολογείτο αρνητικά και υπό το πρίσμα της αρχής της ισοδύναμης πληροφόρησης των μετόχων της Εταιρείας. Εξάλλου η θεσμικά υφισταμένη και λειτουργούσα Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μετόχων υπηρετεί αυτόν ακριβώς τον σκοπό, είναι δε υπεύθυνη για την ροή της πληροφόρησης που διοχετεύεται στους μετόχους.
Περαιτέρω, οι διατάξεις του άρθρου 39 του κ.ν. 2190/1920 περιγράφουν με λεπτομερή τρόπο την διαδικασία συμμετοχής των μετόχων της μειοψηφίας στις Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων, διαδικασία η οποία τηρείται απαρέγκλιτα σε κάθε Τακτική ή Έκτακτη Γενική Συνέλευση, προκειμένου να εξασφαλίζεται με τον τρόπο αυτό η προσήκουσα, έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση των μετόχων αναφορικά με την πορεία των εταιρικών υποθέσεων.
Εν τούτοις και παρά την ύπαρξη των ανωτέρω αναφερομένων δικλείδων, η Εταιρεία εξετάζει το ενδεχόμενο υιοθέτησης ειδικής πολιτικής σχετικά με την αναβάθμιση της διαδικασίας υποβολής ερωτήσεων από τους μετόχους προς την Εταιρεία, μέσω της Υπηρεσίας Εξυπηρέτησης Μετόχων, πλην όμως εξακολουθεί να θεωρεί ότι η απευθείας επικοινωνία οιουδήποτε μετόχου με τα μέλη του ΔΣ δεν είναι ούτε αναγκαία ούτε ενδεδειγμένη.

ΙΙ. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων

- δεν παρατηρήθηκε κάποια απόκλιση

Γενική σημείωση αναφορικά με το χρονικό σημείο άρσης της μη συμμόρφωσης της Εταιρείας με τις ειδικές πρακτικές που υιοθετεί ο ΚΕΔ Όπως αναφέρθηκε παραπάνω (βλ. Εισαγωγή της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης) ο υφιστάμενος ΚΕΔ, όπως ισχύει από τον Οκτώβριο 2013, ακολουθεί την προσέγγιση «συμμόρφωση ή εξήγηση» και απαιτεί από τις εισηγμένες εταιρείες που επιλέγουν να τον εφαρμόζουν να δημοσιοποιούν την πρόθεσή τους αυτή και είτε να συμμορφώνονται με το σύνολο των ειδικών πρακτικών του Κώδικα, είτε να εξηγούν τους λόγους μη συμμόρφωσής τους με συγκεκριμένες ειδικές πρακτικές.
Περαιτέρω, η σχετική εξήγηση των λόγων μη συμμόρφωσης με συγκεκριμένες ειδικές πρακτικές, δεν περιορίζεται μόνον σε απλή αναφορά της γενικής αρχής ή της ειδικής πρακτικής με την οποία δεν συμμορφώνεται η Εταιρεία, αλλά πρέπει, μεταξύ άλλων, να αναφέρει κατά πόσον η απόκλιση από τις διατάξεις του ΚΕΔ είναι χρονικά περιορισμένη και πότε η Εταιρεία προτίθεται να ευθυγραμμισθεί με τις διατάξεις αυτού.
Οι αποκλίσεις της Εταιρείας από τις πρακτικές που καθιερώνει ο ΚΕΔ δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι υπόκεινται σε αυστηρό χρονικό περιορισμό, δεδομένου ότι οι εν λόγω πρακτικές δεν ανταποκρίνονται στην φύση της λειτουργίας, στην δομή, την οργανωτική διάρθρωση, την παράδοση, τις εταιρικές αρχές, φιλοσοφία και αξίες, το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τις ανάγκες της Εταιρείας και ενδεχομένως η συμμόρφωση με αυτές να καταστήσει πιο δύσκολη την εφαρμογή της ουσίας των αρχών του ΚΕΔ.
Σε κάθε περίπτωση οιοσδήποτε Κώδικας δεν μπορεί, ούτε προορίζεται να υποκαταστήσει το πλαίσιο των αρχών, αξιών και δομών οργάνωσης και λειτουργίας οιασδήποτε Εταιρείας και συνακόλουθα δεν νοείται η υιοθέτηση διατάξεων που δεν είναι συμβατές με τις αρχές αυτές.
Πάντως η Εταιρεία εξετάζει κατ' έτος τις υφιστάμενες αποκλίσεις από τις ειδικές πρακτικές που καθιερώνει ο ΚΕΔ, διερευνά , με βάση τα εκάστοτε δεδομένα που ισχύουν, τόσο σε επίπεδο αγοράς όσο και σε επίπεδο οργάνωσης και λειτουργίας της Εταιρείας, την πιθανότητα συμμόρφωσης με αυτές και παράλληλα εξετάζει το ενδεχόμενο κατάρτισης και διαμόρφωσης δικού της Κώδικα

Εταιρικής Διακυβέρνησης, η ταυτότητα και οι ρυθμίσεις του οποίου θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες της Εταιρείας, θα προωθήσουν την μακροπρόθεσμη επιτυχία και θα ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα της Εταιρείας.

Άλλες αποκλίσεις με τον Κώδικα

Η Εταιρία έχει συμμορφωθεί με τις διατάξεις του κώδικα. Εξαιρετικά μέχρι σήμερα απόκλιση με τον κώδικα αποτελούν και τα εξής:

1) Στο καταστατικό της εταιρίας δεν προβλέπεται διαδικασία στις Γενικές Συνελεύσεις για ψηφοφορία ηλεκτρονικά ή δια αλληλογραφίας . Προβλέπεται όμως δυνατότητα του Διοικητικού Συμβουλίου να αποφασίσει, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου, τέτοια διαδικασία.

2) Δεν υπάρχει διαδικασία που να προβλέπει ότι ο διορισμός εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ως μη εκτελεστικού σε εταιρία συνδεδεμένη με την εισηγμένη, βάσει του άρθρου 42 παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/192, πρέπει να εγκρίνεται Διοικητικό Συμβούλιο.

3) Δεν έχουν γνωστοποιηθεί άλλες επαγγελματικές δεσμεύσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Ωστόσο σύμφωνα με το Νόμο, κάθε μέλος οφείλει να αποκαλύπτει έγκαιρα τα ίδια συμφέροντά του, και κάθε άλλη σύγκρουση συμφερόντων με αυτά της Εταιρίας και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιριών.

4) Δεν έχει συσταθεί για την ανάδειξη των υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου μετά την υποβολή σ΄ αυτό σχετικών υποψηφιοτήτων και δεν υπάρχει διαδικασία αξιολόγησης των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών.

1.3 Πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρεία επιπλέον των προβλέψεων του νόμου

Η Εταιρεία εφαρμόζει πιστά τις προβλέψεις του κειμένου ως άνω νομοθετικού πλαισίου σχετικά με την εταιρική διακυβέρνηση. Δεν υφίστανται κατά την παρούσα χρονική στιγμή εφαρμοζόμενες πρακτικές επιπλέον των ως άνω προβλέψεων. Ως ανώνυμη εταιρία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών, η εταιρία ακολουθεί την κείμενη νομοθεσία και ως προς τις πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης ακολουθεί τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με τον νόμο 3873/2010. Οι εφαρμοζόμενες αρχές και πρακτικές από την εταιρία αποτυπώνονται στο Καταστατικό, στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, και σε άλλους κανονισμούς ή πολιτικές της εταιρίας που ρυθμίζουν της επί μέρους λειτουργίες της.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι τα ακόλουθα:

Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Αριθμός συνεδριάσεων που συμμετείχε	Ημ/νία Ανάληψης καθηκόντων	Ημ/νία λήξης θητείας
Παναγιώτα Α. Λιβάνη	Πρόεδρος	15	01/07/2009	30/06/2019
Ηλίας Α. Λιβάνης	Αντιπρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος	15	01/07/2009	30/06/2019
Αντώνιος Λιβάνης	Μέλος – Μη εκτελεστικό	15	01/07/2009	30/06/2019

Δημήτριος Βάντσης	Μέλος – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό	15	01/07/2009	06/12/2018
Θεοφύλακτος Σγουρόπουλος	Μέλος – Εκτελεστικό	7	01/07/2014	02/05/2018
Ευτύχιος Δασκαλάκης	Μέλος – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό	15	23/05/2016	30/6/2019
Ηλέκτρα-Αικατερίνη Λιβάνη-Δρίλλια	Μέλος – Μη εκτελεστικό	8	02/05/2018	30/06/2019
Ανδρέας Γ.Κουτούπης	Μέλος – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό	-	30/01/2019	30/06/2019

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας κατά την χρήση του 2018 πραγματοποίησε 15 συνεδριάσεις.
Το ως άνω Διοικητικό Συμβούλιο εξελέγη από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας που πραγματοποιήθηκε την 30η Ιουνίου 2014 και η θητεία του είναι πενταετής, ισχύουσα μέχρι την 30η Ιουνίου 2019.
Με την από 2/5/18 απόφαση του Δ.Σ. αντικαταστάθηκε το μέλλος του Δ.Σ, Κ. Θεοφύλακτος Σγουρόπουλος και αντικαταστάθηκε από την κ. Ηλέκτρα-Αικατερίνη Λιβάνη-Δρίλλια (ΓΕΜΗ αρ. πρωτ. 1175124/15/5/20118). Επίσης με την 6/12/2018 απόφαση του Δ.Σ. παραιτήθηκε το μέλος του Δ.Σ. κ. Βάντσης Δημήτριος ο οποίος αντικαταστάθηκε από τον Κ. Ανδρέα Κουτούπη στις 30/01/2019 (ΓΕΜΗ αρ. πρωτ.1514470/25/02/19).

2.2.2 Τα συνοπτικά βιογραφικά στοιχεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου έχουν ως ακολούθως:
i) Παναγιώτα Λιβάνη του Αντωνίου, Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου (εκτελεστικό μέλος) απόφοιτος Πάντειου Πανεπιστημίου Αθηνών, Εκδότης.
ii) Ηλίας Λιβάνης του Αντωνίου, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας (εκτελεστικό μέλος), Νομικές Σπουδές, Εκδότης.
iii) Αντώνιος Λιβάνης του Ηλία, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (μη εκτελεστικό μέλος), Οικονομικές Σπουδές, Εκδότης.
iv) Ευτύχιος Δασκαλάκης του Χαραλάμπους, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος), Πολιτικές Σπουδές, Δημόσιος Υπάλληλος.
v) Δημήτριος Βάντσης του Γεωργίου, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος), Οικονομολόγος-Κοστολόγος με μεταπτυχιακό, Ελεύθερος Επαγγελματίας
vi) Θεοφύλακτος Σγουρόπουλος του Λάμπρου, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (εκτελεστικό μέλος), Σπουδές Marketing, Ιδιωτικός Υπάλληλος.
vii) Ηλέκτρα-Αικατερίνη Λιβάνη-Δρίλλια , μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (μη εκτελεστικό), πτυχιούχος Marketing Κολεγίου Αθηνών, φοιτήτρια Νομικής Αθηνών, με γνώση στο εκδοτικό τομέα.
viii) Ανδρέας Κουτούπης του Γεωργίου, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος), Dr Οικονομολόγος, καθηγητής ΤΕΙ.

2.3 Επιτροπή Ελέγχου
2.3.1 Η Εταιρεία συμμορφούμενη πλήρως με τις προβλέψεις και τις επιταγές του ν. 3693/2008 εξέλεξε κατά την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων που έλαβε χώρα την 25 Αυγούστου του 2010 Επιτροπή Ελέγχου (Audit Committee) αποτελούμενη από τα ακόλουθα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας:
1) κ. Αντώνιος Λιβάνης του Ηλία,

2) κ. Δημήτριος Βάντσης του Γεωργίου και
3) κ. Ευτύχιος Δασκαλάκης του Χαραλάμπους.
Σημειώνεται ότι εκ των ανωτέρω μελών, τα δύο (2) τελευταία είναι και ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.
Στις 30/01/2019 με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας, ορίσθηκε νέα επιτροπή ελέγχου, κατά άρθρο 44 Ν4449/2017 ως εξής:

1) Ανδρέας Κουτούπης του Γεωργίου – Πρόεδρος
2) Ευτύχιος Δασκαλάκης του Χαραλάμπους – Μέλος
3) Ηλέκτρα-Αικατερίνη Λιβάνη-Δρίλλια - Μέλος

2.3.2. Εντός του 2017, ο νόμος 3693/2008, αντικαταστάθηκε από το Νόμο 4449/2017 (ΦΕΚ Α 7/24.01.2017) «Υποχρεωτικός έλεγχος των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, δημόσια εποπτεία επί του ελεγκτικού έργου και λοιπές διατάξεις». Σύμφωνα με το νεότερο νόμο, ως προς τα θέματα της Επιτροπής Ελέγχου, τα μέλη αυτής είναι ανεξάρτητα από την Εταιρεία, βάσει του ορισμού περί ανεξαρτησίας που προβλέπεται στις διατάξεις του Ν. 3016/2002 περί εταιρικής διακυβέρνησης, η δε εποπτεία της τήρησης των διατάξεων σχετικά με την εν λόγω Επιτροπή, ασκείται πλέον από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Η Εταιρεία αναμένεται να προσαρμοστεί άμεσα στις διατάξεις του νέου νόμου, στα σημεία όπου απαιτείται η προσαρμογή.
2.3.3 Οι αρμοδιότητες και υποχρεώσεις της Επιτροπής Ελέγχου, σύμφωνα πλέον με το άρθρο 44 του νόμου 4449/2017, συνίστανται στα ακόλουθα:
α) ενημερώνει το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρίας για το αποτέλεσμα του υποχρεωτικού ελέγχου και επεξηγεί πώς συνέβαλε ο υποχρεωτικός έλεγχος στην ακεραιότητα της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και ποιος ήταν ο ρόλος της επιτροπής ελέγχου στην εν λόγω διαδικασία,
β) παρακολουθεί τη διαδικασία χρηματοοικονομικής πληροφόρησης και υποβάλλει συστάσεις ή προτάσεις για την εξασφάλιση της ακεραιότητάς της,
γ) παρακολουθεί την αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, διασφάλισης της ποιότητας και διαχείρισης κινδύνων της επιχείρησης και, κατά περίπτωση, του τμήματος εσωτερικού ελέγχου της, όσον αφορά τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση της εταιρίας, χωρίς να παραβιάζει την ανεξαρτησία της, δ) παρακολουθεί τον υποχρεωτικό έλεγχο των ετήσιων και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ετήσιων και ιδίως την απόδοσή του, λαμβάνοντας υπόψη οποιαδήποτε πορίσματα και συμπεράσματα της αρμόδιας αρχής (στη συγκεκριμένη περίπτωση πρόκειται για την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων),
ε) επισκοπεί και παρακολουθεί την ανεξαρτησία των ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή των ελεγκτικών εταιρειών και ιδίως την καταλληλότητα της παροχής μη ελεγκτικών υπηρεσιών στην εταιρία και στ) είναι υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής ορκωτών ελεγκτών λογιστών ή ελεγκτικών εταιρειών και προτείνει τους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές ή τις ελεγκτικές εταιρείες που θα διοριστούν.
2.3.4 Η Επιτροπή Ελέγχου κατά την διάρκεια της χρήσεως 2018 (01.01.2018-31.12.2018) συνεδρίασε δύο (2) φορές.
2.3.5 Διευκρινίζεται ότι ο Τακτικός Ελεγκτής της Εταιρείας, που διενεργεί τον έλεγχο των ετησίων και των ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων, δεν παρέχει άλλου είδους μη ελεγκτικές υπηρεσίες προς την Εταιρεία ούτε συνδέεται με οποιαδήποτε άλλη σχέση με την Εταιρεία προκειμένου να διασφαλίζεται με τον τρόπο αυτό η αντικειμενικότητα, η αμεροληψία και η ανεξαρτησία του, με την εξαίρεση των υπηρεσιών διασφάλισης που αφορούν στην διενέργεια του ειδικού φορολογικού ελέγχου που απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65Α του ν. 4174/2013 του οποίου ελέγχου εκδίδεται το «Ετήσιο Φορολογικό Πιστοποιητικό».

***3. Γενική Συνέλευση των μετόχων**

3.1 Τρόπος λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης και βασικές εξουσίες αυτής

3.1.1 Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρείας, και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση και ν' αποφαίνεται για όλα τα ζητήματα, που υποβάλλονται σ' αυτήν.
Ειδικότερα η Γενική Συνέλευση είναι αποκλειστικώς αρμόδια να αποφασίζει για:

α) τροποποιήσεις του Καταστατικού. Ως τροποποιήσεις νοούνται και οι αυξήσεις ή μειώσεις του μετοχικού κεφαλαίου, β) την εκλογή των Ελεγκτών, γ) την έγκριση ή μεταρρύθμιση του ισολογισμού και των ετησίων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, δ) τη διάθεση των ετησίων κερδών, ε) τη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση της Εταιρείας, στ) τη μετατροπή των μετοχών της Εταιρείας , ζ) την παράταση ή συντόμευση της διάρκειας της Εταιρείας, η) τη λύση της Εταιρείας και το διορισμό εκκαθαριστών, θ) την εκλογή μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, των προσωρινών συμβούλων σε αντικατάσταση συμβούλων που παραιτήθηκαν, πέθαναν ή εξέπεσαν κατ' άλλο τρόπο από το αξίωμά τους.

3.1.2 Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης είναι υποχρεωτικές και για τους μετόχους που είναι απόντες ή διαφωνούν.

3.1.3 Η Γενική Συνέλευση των μετόχων, συγκαλείται πάντοτε από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνέρχεται τακτικά στην έδρα της Εταιρείας ή στην περιφέρεια άλλου Δήμου εντός του νομού της έδρας, τουλάχιστον μια φορά σε κάθε εταιρική χρήση και πάντοτε μέσα στο πρώτο εξάμηνο από τη λήξη κάθε εταιρικής χρήσης. Η Γενική Συνέλευση μπορεί να συνέρχεται και στην περιφέρεια του Δήμου όπου βρίσκεται η έδρα του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συγκαλεί σε έκτακτη συνεδρίαση την Γενική Συνέλευση των μετόχων, όταν το κρίνει σκόπιμο ή αν το ζητήσουν μέτοχοι που εκπροσωπούν το κατά νόμο και το Καταστατικό απαιτούμενο ποσοστό.

3.1.4 Οι αποφάσεις της Γενικής Συνελεύσεως λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων, που εκπροσωπούνται σ' αυτή.

Εξαιρετικώς όταν πρόκειται για αποφάσεις που αφορούν: α) τη μεταβολή της εθνικότητας της Εταιρείας, β) τη μεταβολή της έδρας της Εταιρείας, γ) τη μεταβολή του σκοπού ή του αντικειμένου της επιχειρήσεως της Εταιρείας, δ) τη μετατροπή των μετοχών της Εταιρείας , ε) την επαύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων, στ) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, γενομένη με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών ή μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, εκτός αν γίνεται σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 16 του κ.ν. 2190/1920, ζ) την έκδοση ομολογιακού δανείου κατά τις διατάξεις των άρθρων 3α και 3β κ.ν. 2190/1920 όπως ισχύει σήμερα, η) τη μεταβολή του τρόπου διαθέσεως των κερδών, θ) τη συγχώνευση, διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση της Εταιρείας, ι) την παράταση ή μείωση της διαρκείας της Εταιρείας, ια) τη διάλυση της Εταιρείας, ιβ) την παροχή ή ανανέωση εξουσίας προς το Διοικητικό Συμβούλιο για αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, και ιγ) κάθε άλλη περίπτωση, κατά την οποία ο νόμος ορίζει ότι για την λήψη ορισμένης αποφάσεως από την Γενική Συνέλευση απαιτείται η απαρτία της παραγράφου αυτής, η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα στα θέματα της ημερησίας διατάξεως όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σ' αυτήν μέτοχοι που εκπροσωπούν τα δύο τρίτα (2/3) του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

3.1.5 Στη Γενική Συνέλευση προεδρεύει προσωρινά ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ή, όταν αυτός κωλύεται ο νόμιμος αναπληρωτής του, και ορίζει ως Γραμματέα ένα από τους μετόχους ή τους αντιπροσώπους τους που είναι παρόντες, μέχρι να επικυρωθεί από τη Γενική Συνέλευση ο κατάλογος των μετόχων, που δικαιούνται να μετάσχουν σ' αυτή και εκλεγεί το τακτικό προεδρείο.

3.2 Δικαιώματα των μετόχων και τρόπος άσκησής τους

3.2.1 Δικαιώματα συμμετοχής και ψήφου

3.2.1.1 Οι μέτοχοι ασκούν τα δικαιώματά τους, εν σχέση προς τη Διοίκηση της Εταιρείας, μόνο στις Γενικές Συνελεύσεις και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο νόμο και το Καταστατικό. Κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα μίας (1) ψήφου στη Γενική Συνέλευση, με την επιφύλαξη των οριζομένων στο άρθρο 16 του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει σήμερα.

3.2.1.2 Στη Γενική Συνέλευση δικαιούται να συμμετάσχει όποιος εμφανίζεται ως μέτοχος στα αρχεία του Συστήματος Αΰλων Τίτλων που διαχειρίζεται η «Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε.» (Ε.Χ.Α.Ε.), στο οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες (μετοχές) της Εταιρείας.

Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται με την προσκόμιση σχετικής έγγραφης βεβαίωσης του ως άνω φορέα ή εναλλακτικά, με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση της Εταιρείας με τα αρχεία του εν λόγω φορέα. Η ιδιότητα του μετόχου πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία καταγραφής (record

date), ήτοι κατά την έναρξη της πέμπτης (5ης) ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, και η σχετική βεβαίωση ή η ηλεκτρονική πιστοποίηση σχετικά με την μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην Εταιρεία το αργότερο την τρίτη (3η) ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης.

3.2.1.3 Έναντι της Εταιρείας θεωρείται ότι έχει δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση μόνον όποιος φέρει την ιδιότητα του μετόχου κατά την αντίστοιχη ημερομηνία καταγραφής. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του άρθρου 28α του κ.ν. 2190/1920, ο εν λόγω μέτοχος μετέχει στη Γενική Συνέλευση μόνο μετά από άδειά της.

3.2.1.4 Σημειώνεται ότι η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων (συμμετοχής και ψήφου) δεν προϋποθέτει τη δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας, η οποία περιορίζει την δυνατότητα πώλησης και μεταβίβασης αυτών κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην ημερομηνία καταγραφής και στην ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης.

3.2.1.5 Ο μέτοχος συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση και ψηφίζει είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω αντιπροσώπων. Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις (3) αντιπροσώπους. Νομικά πρόσωπα μετέχουν στη Γενική Συνέλευση ορίζοντας ως εκπροσώπους τους μέχρι τρία (3) φυσικά πρόσωπα. Ωστόσο, αν ο μέτοχος κατέχει μετοχές της Εταιρείας, οι οποίες εμφανίζονται σε περισσότερους του ενός λογαριασμούς αξιών, ο περιορισμός αυτός δεν εμποδίζει τον εν λόγω μέτοχο να ορίζει διαφορετικούς αντιπροσώπους για τις μετοχές που εμφανίζονται στον κάθε λογαριασμό αξιών σε σχέση με τη Γενική Συνέλευση. Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσότερους μετόχους μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο. Ο αντιπρόσωπος μετόχου υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Εταιρεία, πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, κάθε συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους για την αξιολόγηση του κινδύνου να εξυπηρετήσει ο αντιπρόσωπος άλλα συμφέροντα πλην των συμφερόντων του αντιπροσωπευομένου μετόχου. Κατά την έννοια της παρούσας παραγράφου, μπορεί να προκύπτει σύγκρουση συμφερόντων ιδίως όταν ο αντιπρόσωπος: α) είναι μέτοχος που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας ή είναι άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα η οποία ελέγχεται από το μέτοχο αυτόν, β) είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή της εν γένει διοίκησης της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας, ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας, γ) είναι υπάλληλος ή ορκωτός ελεγκτής της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας, ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο, ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας, δ) είναι σύζυγος ή συγγενής πρώτου βαθμού με ένα από τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στις ως άνω περιπτώσεις (α) έως (γ).

Ο διορισμός και η ανάκληση αντιπροσώπου του μετόχου γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στην Εταιρεία με τους ίδιους τύπους, τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης.

4. Σύστημα εσωτερικού ελέγχου και διαχείριση κινδύνων

4.1 Κύρια χαρακτηριστικά του συστήματος εσωτερικού ελέγχου

4.1.1. Ο εσωτερικός έλεγχος της Εταιρείας διενεργείται από την Υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου και πραγματοποιείται σύμφωνα με το πρόγραμμα ελέγχου που περιέχεται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Εταιρείας.

Βασικό μέλημα της Διοίκησης της Εταιρείας είναι η διασφάλιση μέσω της εφαρμογής των κατάλληλων συστημάτων εσωτερικού ελέγχου ότι η όλη οργάνωση του Ομίλου έχει την ικανότητα να αντιμετωπίζει με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα τους κινδύνους εν τη γενέσει τους και σε κάθε περίπτωση να λαμβάνει τα κατάλληλα και ενδεδειγμένα μέτρα για την άμβλυνση των συνεπειών και των δυσμενών επιπτώσεών τους.

Σημειώνεται ότι ο έλεγχος στην βάση του οποίου συντάσσεται και η σχετική Έκθεση διενεργείται εντός του κανονιστικού πλαισίου του ν. 3016/2002, όπως ισχύει σήμερα, και ειδικότερα σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8 του εν λόγω νόμου.

4.1.2 Κατά την άσκηση του ελέγχου η Υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου λαμβάνει γνώση όλων των αναγκαίων βιβλίων, εγγράφων, αρχείων, τραπεζικών λογαριασμών και χαρτοφυλακίων της Εταιρείας και ζητεί την απόλυτη και διαρκή συνεργασία της Διοικήσεως προκειμένου να της παρασχεθούν όλες οι αιτηθείσες πληροφορίες και στοιχεία με σκοπό την απόκτηση εκ μέρους της εύλογης διασφάλισης για την κατάρτιση μίας Έκθεσης η οποία θα είναι απαλλαγμένη από ουσιώδεις ανακρίβειες σχετικά με τις πληροφορίες και τα συμπεράσματα που περιέχονται σε αυτήν. Ο έλεγχος δεν περιλαμβάνει οιαδήποτε αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόσθηκαν καθώς επίσης και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση, καθώς αυτά αποτελούν αντικείμενο του ελέγχου εκ μέρους του νομίμου ελεγκτή της Εταιρείας.
4.1.3 Αντικείμενο του ελέγχου είναι η αξιολόγηση του γενικότερου επιπέδου και των διαδικασιών λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου. Σε κάθε ελεγχόμενη περίοδο επιλέγονται ορισμένες περιοχές-πεδία ελέγχου, ενώ σε σταθερή και μόνιμη βάση ελέγχονται και εξετάζονται αφενός μεν η λειτουργία και οργάνωση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και αφετέρου η λειτουργία των 2 βασικών Υπηρεσιών που λειτουργούν με βάση τις διατάξεις του ν. 3016/2002, ήτοι η Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Μετόχων και η Υπηρεσία Εταιρικών Ανακοινώσεων.
4.1.4 Επισημαίνεται πάντως ότι τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων παρέχουν λελογισμένη και όχι απόλυτη ασφάλεια, διότι είναι σχεδιασμένα ώστε να περιορίζουν μεν την πιθανότητα επέλευσης των σχετικών κινδύνων, χωρίς ωστόσο να μπορούν να τους αποκλείσουν τελείως.
4.2 Διαχείριση των κινδύνων της Εταιρείας και του Ομίλου σε σχέση με την διαδικασία σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων (εταιρικών και ενοποιημένων).
Ο Όμιλος έχει επενδύσει στην ανάπτυξη και συντήρηση προηγμένων μηχανογραφικών υποδομών που εξασφαλίζουν μέσα από σειρά δικλείδων ασφαλείας την ορθή απεικόνιση των οικονομικών μεγεθών. Παράλληλα ανάλυση των αποτελεσμάτων πραγματοποιείται σε ημερήσια βάση καλύπτοντας όλα τα σημαντικά πεδία της επιχειρηματικής δραστηριότητας. πραγματοποιούνται μεταξύ πραγματικών, ιστορικών και προϋπολογισμένων λογαριασμών εσόδων και εξόδων με επαρκή λεπτομερή εξήγηση όλων των σημαντικών αποκλίσεων.
*5. Λοιπά διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές της Εταιρείας
Δεν υφίστανται κατά την παρούσα χρονική στιγμή άλλα διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές της Εταιρείας.
*6. Πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία
6.1 Το άρθρο 10 παρ. 1 της Οδηγίας 2004/25/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς, προβλέπει τα ακόλουθα σχετικά με τις εταιρείες των οποίων το σύνολο των τίτλων είναι εισηγμένο για διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά:
«1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι εταιρείες που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 δημοσιεύουν αναλυτικές πληροφορίες ως προς τα εξής:
α) διάρθρωση του κεφαλαίου τους, συμπεριλαμβανομένων των τίτλων που δεν είναι εισηγμένοι προς διαπραγμάτευση σε οργανωμένη αγορά κράτους μέλους και, κατά περίπτωση, ένδειξη των διαφόρων κατηγοριών μετοχών με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που συνδέονται με κάθε κατηγορία μετοχών και το ποσοστό του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου που αντιπροσωπεύουν, β) όλους τους περιορισμούς στη μεταβίβαση τίτλων, όπως τους περιορισμούς στην κατοχή τίτλων ή την υποχρέωση λήψης έγκρισης από την εταιρεία ή από άλλους κατόχους τίτλων, με την επιφύλαξη του άρθρου 46 της οδηγίας 2001/34/ΕΚ, γ) τις σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές (συμπεριλαμβανομένων εμμέσων συμμετοχών μέσω πυραμιδικών διαρθρώσεων ή αλληλοσυμμετοχής) κατά την έννοια του άρθρου 85 της οδηγίας 2001/34/ΕΚ, δ) τους κατόχους κάθε είδους τίτλων που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου και περιγραφή των εν λόγω δικαιωμάτων, ε) τον μηχανισμό ελέγχου που τυχόν προβλέπεται σε ένα σύστημα συμμετοχής των εργαζομένων, εφόσον τα δικαιώματα ελέγχου δεν ασκούνται άμεσα από τους εργαζόμενους, στ) τους κάθε είδους περιορισμούς στο δικαίωμα ψήφου, όπως τους περιορισμούς των δικαιωμάτων ψήφου σε κατόχους

δεδομένου ποσοστού ή αριθμού ψήφων, τις προθεσμίες άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου, ή συστήματα στα οποία, με τη συνεργασία της εταιρείας, τα χρηματοπιστωτικά δικαιώματα που απορρέουν από τίτλους διαχωρίζονται από την κατοχή των τίτλων, ζ) τις συμφωνίες μεταξύ μετόχων οι οποίες είναι γνωστές στην εταιρεία και δύνανται να συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση τίτλων ή/και στα δικαιώματα ψήφου, κατά την έννοια της οδηγίας 2001/34/ΕΚ, η) τους κανόνες όσον αφορά τον διορισμό και την αντικατάσταση μελών του συμβουλίου καθώς και όσον αφορά την τροποποίηση του καταστατικού, θ) τις εξουσίες των μελών του συμβουλίου, ιδίως όσον αφορά τη δυνατότητα έκδοσης ή επαναγοράς μετοχών, ι) κάθε σημαντική συμφωνία στην οποία συμμετέχει η εταιρεία και η οποία αρχίζει να ισχύει, τροποποιείται ή λήγει σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της εταιρείας κατόπιν δημόσιας προσφοράς εξαγοράς και τα αποτελέσματα της συμφωνίας αυτής, εκτός εάν, ως εκ της φύσεώς της, η κοινολόγησή της θα προκαλούσε σοβαρή ζημία στην εταιρεία. Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει όταν η εταιρεία είναι ρητά υποχρεωμένη να κοινολογεί παρόμοιες πληροφορίες βάσει άλλων νομικών απαιτήσεων, ια) κάθε συμφωνία που έχει συνάψει η εταιρεία με τα μέλη του συμβουλίου της ή του προσωπικού της, η οποία προβλέπει αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή εάν τερματισθεί η απασχόλησή τους εξαιτίας της δημόσιας προσφοράς εξαγοράς.»

6.2 Σχετικά με τα στοιχεία γ, δ, στ, η και θ της παρ. 1 του άρθρου 10 η Εταιρεία δηλώνει τα ακόλουθα:

• ως προς το σημείο γ΄: οι σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές της Εταιρείας είναι οι ακόλουθες: α) Εκδόσεις Επίκαιρα ΑΕ, που εδρεύει στην Αθήνα, στην οποία η Εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 100% των μετοχών και δικαιωμάτων ψήφου, β) Νέα Σύνορα Λιβάνης LTD (συγγενής), που εδρεύει στην Λευκωσία Κύπρου, στην οποία η Εταιρεία συμμετέχει με ποσοστό 50% των μετοχών και δικαιωμάτων ψήφου. Η εταιρεία από το Οκτώβριο 2018 δεν μετέχει στο όμιλο, διότι μεταβιβάστηκε το εταιρικό μερίδιο της μητρικής.

Περαιτέρω οι σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο και δικαιώματα ψήφου της Εταιρείας, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 9 έως 11 του ν. 3556/2007 είναι οι ακόλουθες:

• Ηλίας Λιβάνης : 2.657.113 μετοχές και δικαιώματα ψήφου – ποσοστό 34,35% (άμεση συμμετοχή).

• Παναγιώτα Λιβάνη: 2.608.323 μετοχές και δικαιώματα ψήφου – ποσοστό 33,72% (άμεση συμμετοχή).

• Αικατερίνη Λιβάνη: 937.570 μετοχές και δικαιώματα ψήφου – ποσοστό 12,12% (άμεση συμμετοχή).

• ως προς το σημείο δ΄: δεν υφίστανται οιουδήποτε είδους τίτλοι, οι οποίοι παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

• ως προς το σημείο στ΄: δεν υφίστανται γνωστοί περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου (όπως περιορισμοί των δικαιωμάτων ψήφου σε κατόχους δεδομένου ποσοστού ή αριθμού ψήφων, προθεσμίες άσκησης των δικαιωμάτων ψήφου, ή συστήματα στα οποία, μετη συνεργασία της εταιρείας, τα χρηματοπιστωτικά δικαιώματα που απορρέουν από τίτλους διαχωρίζονται από την κατοχή των τίτλων). Αναφορικά με την άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου κατά την Γενική Συνέλευση εκτενής αναφορά γίνεται στην Ενότητα 3 της παρούσας Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης.

• ως προς το σημείο η΄: αναφορικά με τον διορισμό και την αντικατάσταση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας καθώς και τα σχετικά με την τροποποίηση του Καταστατικού της Εταιρείας, δεν υφίστανται κανόνες οι οποίοι διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει σήμερα. Οι κανόνες αυτοί περιγράφονται αναλυτικά στην Ενότητα 2.1 της παρούσας Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης

• ως προς το σημείο θ΄: δεν υφίστανται ειδικές εξουσίες των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου αναφορικά με έκδοση ή την επαναγορά μετοχών. Η παρούσα Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης στο σύνολό της αποτελεί αναπόσπαστο σώμα και ειδικό τμήμα της Ετήσιας Έκθεσης (Διαχείρισης) του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας.

Το Δ.Σ. διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι θα πρέπει να είναι πλήρως ενημερωμένοι για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερησίας διάταξης και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση.

Σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Νόμου 3884/2010, η Εταιρία αναρτά στην ιστοσελίδα της είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, πληροφορίες σχετικά με :

- την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο σύγκλισης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων
- τους βασικούς κανόνες και τις πρακτικές συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος εισαγωγής θεμάτων στην ημερησία διάταξη και υποβολής ερωτήσεων, καθώς και των προθεσμιών εντός των οποίων τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν ,
- τις διαδικασίες ψηφοφορίας, τους όρους αντιπροσώπευσης μέσω πληρεξούσιου και τα χρησιμοποιούμενα έντυπα για ψηφοφορία μέσω πληρεξούσιου, την προτεινόμενη ημερήσια διάταξη της συνέλευσης, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων των αποφάσεων προς συζήτηση και ψήφισα, αλλά και τυχόν συνοδευτικών εγγράφων,
- το συνολικό αριθμό των μετόχων και των δικαιωμάτων ψήφου κατά την ημερομηνία της σύγκλησης

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της εταιρίας, ο Διευθύνων Σύμβουλος , ο Γενικός Διευθυντής, ο Οικονομικός Διευθυντής και οι Πρόεδροι των επιτροπών του Δ.Σ. παρίστανται στη Γενική Συνέλευση των μετόχων, προκειμένου να παρέχουν πληροφόρηση και ενημέρωση επί των θεμάτων πού τίθενται προς συζήτηση και επί ερωτήσεων ή διευκρινήσεων που ζητούν οι μέτοχοι. Επιπλέον , στη Γενική Συνέλευση των μετόχων παρίσταται και Υπεύθυνος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρίας.

Κατά τις συνεδριάσεις της Γενικής Συνέλευσης, προεδρεύει προσωρινά ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος ορίζει και αυτόν που θα εκτελεί χρέη προσωρινού γραμματέα.

,Μετά την επικύρωση του πίνακα των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου, η Γενική Συνέλευση εκλέγει αμέσως το οριστικό Προεδρείο, το οποίο συγκροτείται από τον Πρόεδρο και τον γραμματέα που εκτελεί και χρέη ψηφολέκτη.

Οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και τις προβλέψεις του Καταστατικού της Εταιρίας.

Ο Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης διαθέτει επαρκή χρόνο για την υποβολή ερωτήσεων από τους μετόχους.

Στη Γενική Συνέλευση της Εταιρίας μπορεί να συμμετέχει και να ψηφίζει κάθε μέτοχος που εμφανίζεται με την ιδιότητα αυτή στα αρχεία του φορέα στον οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες της Εταιρίας. Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων γίνεται σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία. Ο μέτοχος μπορεί να διορίσει αντιπρόσωπο εφόσον το επιθυμεί .

Επιτροπή ελέγχου

Η Επιτροπή Ελέγχου διορίζεται από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρίας. Τα μέλη που απαρτίζουν την Επιτροπή Ελέγχου είναι ένα μη εκτελεστικό και δυο ανεξάρτητα με εκτελεστικά τα οποία έχουν εμπειρία και γνώση χρηματοοικονομικών και λογιστικών θεμάτων. Οι αποφάσεις λαμβάνονται με πλειοψηφική ψήφο. Η επιτροπή συνέρχεται δύο φορές το χρόνο, ώστε να εκτελεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά της. Δύο φορές το χρόνο συναντά τον τακτικό ελεγκτή της εταιρείας, χωρίς την παρουσία των μελών της Διοίκησης.

Τα μέλη της Επιτροπής Ελέγχου είναι τα ακόλουθα:

Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα
Αντώνιος Λιβάνης	Μέλος – Μη εκτελεστικό
Δημήτριος Βάντσης	Μέλος – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό
Ευτύχιος Δασκαλάκης	Μέλος – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό

Η Επιτροπή Ελέγχου μετά τον διορισμό της με το ανωτέρω σχήμα από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της 25ης Αυγούστου 2010, πραγματοποίησε 2 συνεδριάσεις εντός του 2017.

Στις 30/01/2019 με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας, ορίσθηκε νέα επιτροπή ελέγχου, κατά άρθρο 44 Ν4449/2017 ως εξής:

1) Ανδρέας Κουτούπης του Γεωργίου – Πρόεδρος (Μέλος Δ.Σ-Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό)
2) Ευτύχιος Δασκαλάκης του Χαραλάμπους – Μέλος (Μέλος Δ.Σ-Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό)
3) Ηλέκτρα-Αικατερίνη Λιβάνη-Δρίλλια – Μέλος (Μέλος Δ.Σ-Μη εκτελεστικό)

ΙΙΙ. Περιγραφή του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων σε σχέση με τη σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Εσωτερικός Έλεγχος

Ο αντικειμενικός σκοπός του Εσωτερικού Ελέγχου είναι η υποστήριξη της Διοίκησης της Εταιρίας στην εκπλήρωση των στόχων της. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού, ο Εσωτερικός Έλεγχος υποβάλλει προς την Διοίκηση Εκθέσεις (αναφορές), με τεκμηριωμένες προτάσεις για τη βελτίωση, την αντιμετώπιση και επίλυση των διαπιστούμενων δυσλειτουργιών, αδυναμιών, λαθών και παραλείψεων, θεμάτων σύγκρουσης συμφερόντων, μη αποδοτικότητας και αναποτελεσματικότητας των συστημάτων όλων των δραστηριοτήτων της Εταιρίας που ελέγχονται.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου έχει συσταθεί μετά από σχετική απόφαση του Δ.Σ. -σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία- η οποία αναφέρεται σε αυτό μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, η οποία είναι αρμόδια για την εποπτεία της λειτουργίας του και την αξιολόγησή του.

Κάθε διαχειριστική χρήση, η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου υποβάλλει στην Επιτροπή Ελέγχου το Πρόγραμμα Έργων Ελέγχου που θα ακολουθήσει η οποία το εγκρίνει, ενημερώνοντας ακολούθως το Δ.Σ. της εταιρίας.

Η Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου ενημερώνει την Επιτροπή Ελέγχου για το έργο της μέσω αντίστοιχων τακτικών αναφορών που καταρτίζει και υποβάλλει στο Δ.Σ. σε τριμηνιαία βάση, σε κάθε διαχειριστική χρήση.

Οργανωτική Δομή – Εξουσιοδοτήσεις

Η Εταιρία διαθέτει αντίστοιχη διάρθρωση των Υπηρεσιακών μονάδων ακολουθώντας ένα συγκεκριμένο Οργανόγραμμα με το οποίο καθίσταται σαφής η δομή της λειτουργίας της, καθώς και έναν Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για τις εισηγμένες εταιρίες, στον οποίο να αναφέρονται οι ρόλοι και τα αντικείμενα δραστηριότητάς τους.

Το Δ.Σ. της εταιρίας έχει εκχωρήσει συγκεκριμένες αρμοδιότητες και εξουσιοδοτήσεις προς τα όργανα διοίκησης ανάλογα με το επίπεδο διοικητικής ιεραρχίας που κατέχουν, με καταμερισμό ευθυνών και επαρκή έλεγχο των δραστηριοτήτων τους ώστε να καθίσταται δυνατή η

αποτελεσματική λειτουργία της υποστηρίζοντας γενικότερα το σύστημα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων που άπτονται της χρηματοοικονομικής διαχείρισης.

Εταιρικές Πολιτικές και Διαδικασίες

Η Εταιρία έχει αναπτύξει την θέσπιση αντίστοιχων πολιτικών και διαδικασιών οι οποίες να διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα λειτουργίας των κύριων δραστηριοτήτων της, υποστηρίζοντας τόσο το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που έχει υιοθετήσει όσο και την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων.

Οι θεσπισμένες πολιτικές και διαδικασίες αποτελούν αντικείμενο αξιολόγησης από το Δ.Σ. της εταιρίας με βάση τις αναφορές των υπηρεσιακών μονάδων και των εκθέσεων εσωτερικού ελέγχου, ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση και η επάρκειά τους.

Οι θεσπισμένες πολιτικές και διαδικασίες ανασκοπούνται ώστε να είναι σύγχρονες με το περιβάλλον λειτουργίας, παρέχοντας την πρόσβαση στο προσωπικό της Εταιρίας να πληροφορείται αυτές καθοδηγώντας τη διοικητική ομάδα στην επίτευξη των στόχων της με αποδοτικό τρόπο.

Πληροφοριακό Σύστημα & Επικοινωνία

Η Εταιρία έχει αναπτύξει Πληροφοριακό Σύστημα το οποίο υποστηρίζει την χρηματοοικονομική πληροφόρηση με αποτελεσματικό τρόπο.

Η πληροφόρηση που παρέχεται προστατεύει με την εφαρμογή κατάλληλων διαδικασιών σε θέματα εχεμύθειας και παράτυπου χειρισμού, προστασίας δεδομένων, επαναφοράς και φύλαξης αντιγράφων ασφαλείας, προστασίας ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και πρόληψης κακόβουλων ενεργειών, καταγραφής περιστατικών, διασφαλίζοντας την ακεραιότητα και την ομαλή διαχείρισή της.

Το Πληροφοριακό Σύστημα παρέχει σε ημερήσια, μηνιαία και ανά περιόδους βάση τα στοιχεία για την παρακολούθηση της εξέλιξης της πορείας των οικονομικών μεγεθών σε σχέση με τα αντίστοιχα προϋπολογισμένα, παρέχοντας τη δυνατότητα αξιολόγησης των επιδόσεων και των αποκλίσεων που διαπιστώνονται από τη Διοίκηση της Εταιρίας.

Οι Διευθύνσεις και τα Τμήματα λογοδοτούν προς τη Διοίκηση σε μηνιαία βάση απολογιστικά για τις επιδόσεις επί των οικονομικών μεγεθών που είναι υπεύθυνες, αναφέροντας και αιτιολογώντας τις αποκλίσεις που παρουσιάζουν σε σχέση με τα προϋπολογιστικά οικονομικά μεγέθη.

Διαχείριση Κινδύνων

Η Εταιρία έχει δημιουργήσει τις κατάλληλες διαδικασίες και πολιτικές για τον ορθό έλεγχο και την καταγραφή των εσόδων και δαπανών καθώς και την παρακολούθηση της κατάστασης και της αξίας των περιουσιακών της στοιχείων προκειμένου να αξιολογήσει και να διαχειριστεί τους κινδύνους σχετικά με τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων.

Οι θεσπισμένες πολιτικές αφορούν μεταξύ άλλων:

- Διαδικασίες κλεισίματος οι οποίες περιλαμβάνουν προθεσμίες υποβολής, αρμοδιότητες και ταξινόμηση λογαριασμών
- Την εφαρμογή ενός ενιαίου πλαισίου εταιρικής αναφοράς τόσο για σκοπούς χρηματοοικονομικής όσο και διοικητικής πληροφόρησης
- Διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι η πρόσβαση και μεταβολή του μηχανογραφημένου λογιστικού σχεδίου που εφαρμόζει η Εταιρία γίνεται μόνο από εξουσιοδοτημένους χρήστες ανά συγκεκριμένη περιοχή ευθύνης
- Την ύπαρξη διαδικασιών σε μια σειρά χρηματοοικονομικών – λογιστικών εργασιών όπως είναι οι απογραφές αποθεμάτων, οι συμφωνίες ταμειακών και τραπεζικών λογαριασμών, συμφωνίες απαιτήσεων-υποχρεώσεων, συμφωνία παγίων κ.α.

Κατεχόμενες ίδιες μετοχές

Δεν κατέχονται από τις εταιρίες που περιλαμβάνονται στον Όμιλο, μετοχές της Μητρικής εταιρίας στη λήξη της τρέχουσας χρήσης.

ΕΞΕΛΙΞΗ-ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΩΝ

Εξέλιξη και επιδόσεις του ομίλου

Η εξέλιξη των μεγεθών του ομίλου για τις 4 προηγούμενες χρήσεις καθώς και για την χρήση 2018 απεικονίζεται στους παρακάτω πίνακες:

Ποσά σε χιλ. €	**01.01.2014 - 31.12.2014**	**01.01.2015 - 31.12.2015**	**01.01.2016 - 31.12.2016**	**01.01.2017 - 31.12.2017**	**01.01.2018 - 31.12.2018**
Κύκλος Εργασιών	6.307	4.213	3.697	2.680	3.257
Μικτά Κέρδη	2.080	538	130	-70	761
Κέρδη προ Φόρων	-3.222	-3.397	-4.884	-2.893	-1.651
Κέρδη μετά από φόρους	-3.254	-3.427	-4.559	-2.921	-1.476

Σε επίπεδο ποσοστιαίας μεταβολής, οι επιδόσεις του ομίλου για τις παραπάνω χρήσεις απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα:

	2014 vs 2013	**2015 vs 2014**	**2016 vs 2015**	**2017 vs 2016**	**2018 vs 2017**
Κύκλος Εργασιών	-18%	-33%	-12%	-27%	22%
Μικτά Κέρδη	-28%	-74%	-76%	-154%	1.187%
Κέρδη προ Φόρων	1%	-5%	-44%	41%	43%
Κέρδη μετά από φόρους	0%	-5%	-33%	36%	49%

Αποτέλεσμα πριν από φόρους, τόκους, αποσβέσεις και απομειώσεις (EBITDA)

Αποτελεί τον πλέον χρησιμοποιούμενο δείκτη παρουσίασης της λειτουργικής αποδοτικότητας, γιατί λαμβάνει υπόψη μόνο τα έξοδα εκείνα που είναι απαραίτητα για να λειτουργήσει η εταιρία σε ημερήσια βάση. Υπολογίζεται ως το άθροισμα των λειτουργικών αποτελεσμάτων (Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων) των αποσβέσεων και των απομειώσεων. Το περιθώριο EBITDA (%) υπολογίζεται ως το πηλίκο του EBITDA με το σύνολο του Κύκλου Εργασιών:

σε χιλ. ευρώ	**ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΑ**		**ΕΤΑΙΡΙΚΑ**	
	2018	**2017**	**2018**	**2017**
Λειτουργικά αποτελέσματα (Κέρδη πρό φόρων, χρηματοδοτικών & επενδυτικών αποτελεσμάτων) (Α)	-1.171	-2.176	-1.111	-1.914
Σύνολο Αποσβέσεων (Β)	123	232	122	230
EBITDA (Α)+(Β)=(Γ)	**-1.048**	**-1.944**	**-989**	**-1.684**
Κύκλος Εργασιών (Δ)	3.257	2.680	3.070	2.324
Περιθώριο EBITDA (Γ)/(Δ)	**-0,32**	**-0,73**	**-0,32**	**-0,72**

Με βάση τα προαναφερθέντα, την Έκθεση Ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή καθώς και τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2018, θεωρούμε ότι έχετε στην διάθεση σας όλα τα απαραίτητα στοιχεία για να προχωρήσετε στην έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της χρήσης πού έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 και στην απαλλαγή του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από κάθε ευθύνη.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Ακριβές απόσπασμα από το βιβλίο πρακτικών Συνεδριάσεων του Δ.Σ

Η Πρόεδρος του Δ.Σ.

Παναγιώτα Α. Λιβάνη

4. *Κατάσταση οικονομικής θέσης*

Ισολογισμός		**Ο ΟΜΙΛΟΣ**		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
Ποσά σε €		**31/12/2018**	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη κυκλοφορούντα Στοιχεία Ενεργητικό					
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	12.1	5.288.369,34	5.410.080,16	5.288.369,22	5.410.080,04
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	12.2	2.975,08	1.200,90	-	-
Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	12.3	-	-	-	1,00
Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις	12.3	-	-	-	1,00
Πελάτες και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	12.4	30.800,11	30.800,11	29.800,11	29.800,11
Σύνολο		**5.322.144,53**	**5.442.081,17**	**5.318.170,33**	**5.439.882,15**
Κυκλοφορούν ενεργητικό					
Αποθέματα	12.5	1.994.094,34	2.734.526,25	2.087.578,68	2.822.283,38
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	12.6	2.169.559,73	2.235.764,06	2.211.435,63	2.190.631,61
Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτ. Στην εύλογη αξία	12.7	137.307,42	137.307,42	137.307,42	137.307,42
Διαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία		-	-	-	-
Λοιπές απαιτήσεις	12.8	220.302,91	345.539,26	112.336,91	236.784,27
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	12.9	118.735,67	132.630,64	117.259,34	98.947,69
Σύνολο		**4.640.000,07**	**5.585.767,63**	**4.665.917,98**	**5.485.954,37**
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		**9.962.144,60**	**11.027.848,80**	**9.984.088,31**	**10.925.836,52**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό κεφάλαιο	12.10	7.734.375,00	7.734.375,00	7.734.375,00	7.734.375,00
Διαφορά υπερ το άρτιο	12.10	4.994.984,00	4.994.984,00	4.994.984,00	4.994.984,00
Λοιπά αποθεματικά	12.11	2.231.076,73	2.231.076,73	2.231.076,73	2.231.076,73
Αποτελέσματα εις νέον		(26.446.600,81)	(24.970.453,21)	(25.557.755,86)	(24.145.504,81)
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους ιδιοκτήτες της μητρικής		**(11.486.165,08)**	**(10.010.017,48)**	**(10.597.320,13)**	**(9.184.969,08)**
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		---	---	-	-
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων		**(11.486.165,08)**	**(10.010.017,48)**	**(10.597.320,13)**	**(9.184.969,08)**
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Δάνεια	12.12	-	-	-	-
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	12.13	50.340,07	225.589,17	53.507,73	228.147,43
Προβλέψεις για παροχές στους εργαζομένους κατά την έξοδο από την υπηρεσία	12.14	320.972,57	311.002,06	312.584,70	304.715,59
Μελλοντικά έσοδα κρατικών επιχορηγήσεων	12.15	422.352,35	445.512,01	422.352,35	445.512,01
Σύνολο μακροπροθέσμων υποχρεώσεων		**793.664,99**	**982.103,24**	**788.444,78**	**978.375,03**
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις	12.16	916.832,25	943.085,85	799.904,46	799.339,17
Βραχυπρόθεσμα δάνεια	12.12	15.173.816,32	14.959.375,23	15.173.816,32	14.959.375,23
Φόρος εισοδήματος	12.17	-	-	-	-
Προβλέψεις και λοιπές υποχρεώσεις	12.18	4.563.996,12	4.153.301,96	3.823.242,88	3.373.716,17
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων		**20.654.644,69**	**20.055.763,04**	**19.792.963,66**	**19.132.430,57**
Σύνολο υποχρεώσεων		**21.448.309,68**	**21.037.866,28**	**20.581.408,44**	**20.110.805,60**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ		**9.962.144,60**	**11.027.848,80**	**9.984.088,31**	**10.925.836,52**

5. *Κατάσταση συνολικών εσόδων*

		Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε €		**1/1-31/12/2018**	**1/1-31/12/2017**	**1/1-31/12/2018**	**1/1-31/12/2017**
Πωλήσεις	12.19	3.257.327,31	2.680.577,93	3.070.110,78	2.324.632,85
Μείον:Κόστος πωλήσεων	12.20	2.496.289,18	(2.750.755,02)	(2.349.009,43)	(2.462.613,29)
Μεικτό κέρδος (ζημιές)		**761.038,13**	**(70.177,09)**	**721.101,35**	**(137.980,44)**
Αλλα έσοδα	12.21	188.052,30	122.659,34	165.848,01	115.909,34
Έξοδα διοίκησης	12.22	(576.266,05)	(847.065,90)	(551.523,54)	(694.554,08)
Έξοδα διάθεσης	12.23	(612.970,27)	(689.995,95)	(573.820,63)	(560.417,56)
Αλλα έξοδα	12.21	(931.424,74)	(691.520,81)	(873.148,40)	(637.805,31)
Κέρδη (ζημιές) προ φόρου, χρηματοοικονομικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		**356.261,14**	**356.261,14**	**356.261,14**	**356.261,14**
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		**(1.171.570,63)**	**(2.176.100,41)**	**(1.111.543,21)**	**(1.914.848,05)**
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων		**(1.048.635,01)**	**(1.944.315,81)**	**(989.832,41)**	**(1.684.373,45)**
Απομείωση συμμετοχών		-	-		
Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)	12.24	(479.826,07)	(717.734,09)	(475.447,54)	(716.527,88)
Κέρδη ζημίες από συγγενείς		---	---	---	---
Κέρδη (ζημιές) προ φόρου		**(1.651.396,70)**	**(2.893.834,50)**	**(1.586.990,75)**	**(2.631.375,93)**
Φόρος εισοδήματος	12.25	175.249,10	(28.025,07)	174.639,69	(43.766,36)
Καθαρό κέρδος (ζημιές) από Συνεχιζόμενες δραστηριότητες					
Καθαρά κέρδη (ζημιές) περιόδου		**(1.476.147,60)**	**(2.921.859,57)**	**(1.412.351,06)**	**(2.675.142,29)**
Κατανέμονται σε:					
Ιδιοκτήτες μητρικής		(1.476.147,60)	(2.921.859,57)	(1.412.351,06)	(2.675.142,29)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		---	---	---	---
Λοιπά συνολικά έσοδα		---	---	---	---
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα		**(1.476.147,60)**	**(2.921.859,57)**	**(1.412.351,06)**	**(2.675.142,29)**

Κατανέμονται σε:					
Ιδιοκτήτες μητρικής		(1.476.147,60)	(2.921.859,57)	(1.412.351,06)	(2.675.142,29)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		---	---		
Βασικά κέρδη/ (ζημιές) ανά μετοχή	12.26	**(0,1909)**	**(0,3778)**	**(0,1826)**	**(0,3459)**

6. *Κατάσταση μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων*

	Ο ΟΜΙΛΟΣ							
	Μετοχικό κεφάλαιο	**Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο**	**Διαφορές αναπροσαρμογής περιουσιακών στοιχείων**	**Λοιπά αποθεματικά**	**Αποτελέσματα εις νέον**	**Σύνολο**	**Μη ελέγχουσες συμμετοχές**	**Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων**
Υπόλοιπα 01.01.2017	**7.734.375,00**	**4.994.984,00**	**3.737.440,96**	**1.736.307,00**	**(22.048.593,63)**	**(3.845.486,67)**		**(3.845.486,67)**
Προσαρμογή αποθεματικού εύλογης αξίας			(3.242.671,23)			(3.242.671,23)		(3.242.671,23)

Κέρδη/(Ζημιές) περιόδου					(2.921.859,57)	(2.921.859,57)	---	(2.921.859,57)
Λοιπά συνολικά έσοδα				---	--	--		--
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου				---	**(2.921.859,57)**	**(2.921.859,57)**	---	**(2.921.859,57)**
Υπόλοιπο των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31.12.2017	**7.734.375,00**	**4.994.984,00**	**494.769,73**	**1.736.307,00**	**(24.970.453,21)**	**(10.010.017,48)**	---	**(10.010.017,48)**
Υπόλοιπα 01.01.2018	**7.734.375,00**	**4.994.984,00**	**494.769,73**	**1.736.307,00**	**(24.970.453,21)**	**(10.010.017,48)**		**(10.010.017,48)**
Προσαρμογή αποθεματικού εύλογης αξίας								
Κέρδη/(Ζημιές) περιόδου					(1.476.147,60)	(1.476.147,60)	---	(1.476.147,60)
Λοιπά συνολικά έσοδα				---	---	---		---
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου				---	**(1.476.147,60)**	**(1.476.147,60)**	---	**(1.476.147,60)**
Υπόλοιπο των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31.12.2017	**7.734.375,00**	**4.994.984,00**	**494.769,73**	**1.736.307,00**	**(26.446.600,81)**	**(11.486.165,08)**	---	**(11.486.165,08)**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Μετοχικό κεφάλαιο	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	Διαφορές αναπροσαρμογής περιουσιακών στοιχείων	Λοιπά αποθεματικά	Αποτελέσματα εις νέον	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων
Υπόλοιπα 01.01.2017	**7.734.375,00**	**4.994.984,00**	**3.737.440,96**	**1.736.307,00**	**(21.470.262,52)**	**(3.267.155,56)**
Κέρδη/(Ζημιές) περιόδου					(2.675.142,29)	(2.675.142,29)
Προσαρμογή αποθεματικού εύλογης αξίας			**(3.242.671,23)** ---		--	(3.242.671,23)
Λοιπά συνολικά έσοδα				---		
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου			---		**(2.675.142,29)**	**(2.675.142,29)**
Υπόλοιπο των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31.12.2017	**7.734.375,00**	**4.994.984,00**	**494.769,73**	**1.736.307,00**	**(24.145.404,81)**	**(9.184.969,07)**
Υπόλοιπα 01.01.2018	**7.734.375,00**	**4.994.984,00**	**494.769,73**	**1.736.307,00**	**(24.145.404,81)**	**(9.184.969,07)**
Κέρδη/(Ζημιές) περιόδου					**(1.412.351,06)**	**(1.412.351,06)**
Προσαρμογή αποθεματικού εύλογης αξίας			--			--
Λοιπά συνολικά έσοδα				---	---	---
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου			---		**(1.412.351,06)**	**(1.412.351,06)**
Υπόλοιπο των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την 31.12.2018	**7.734.375,00**	**4.994.984,00**	**494.769,73**	**1.736.307,00**	**(25.557.755,87)**	**(10.597.320,13)**

7. Κατάσταση ταμειακών ροών

Ποσά σε €	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1-31/12/2018	**1/1-31/12/2017**	**1/1-31/12/2018**	**1/1-31/12/2017**
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(1.651.396,70)	(2.893.834,50)	(1.586.990,75)	(2.718.908,65)
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	122.936,62	231.784,60	121.710,80	230.474,60
Προβλέψεις	36.507,79	105.536,75	34.407,39	132.489,64
Συναλλαγματικές διαφορές	---	---	---	---
Αποτελέσματα επενδυτικής/χρηματοδοτικής δραστηριότητας	(49.697,94)	(23.159,66)	(49.697,94)	(23.159,66)
Χρεωστικοί/Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έξοδα/έσοδα	480.144,81	717.957,49	475.766,28	716.751,28
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	740.431,91	891.135,18	734.704,70	803.497,46
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	107.329,60	440.296,40	103.643,34	412.461,95
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	468.551,64	1.043.198,42	446.092,00	950.478,26
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(15.372,86)	(27.372,57)	(10.994,33)	(27.372,57)
Καταβεβλημένοι φόροι	---	---	---	---
Σύνολο εισροών / εκροών από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	**239.434,87**	**485.569,10**	**745.353,80**	**476.712,31**
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Είσπραξη επιχορήγησης	---	---	---	---
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(3.000,00)	---	---	---
Μερίσματα εισπραχθέντα	---	---	---	---
Απόκτηση θυγατρικών,συγγενών,κοινοπραξιών	---	---	---	---
Πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	---	---	---	---
Τόκοι εισπραχθέντες	---	---	---	---
Σύνολο εισροών / εκροών από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	**(3.000,00)**	---	---	---
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις για αυξήση μετοχικού κεφαλαίου και υπέρ το άρτιο				
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	---		---	---
Εξοφλήσεις δανείων	(250.329,84)	(420.713,16)	(250.329,84)	(420.713,16)
Χρηματοοικονομικά έσοδα που εισπράχθηκαν	---	---	---	---
Σύνολο εισροών / εκροών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**(250.329,84)**	**(420.713,16)**	**(250.329,84)**	**(420.713,60)**
Καθαρή αύξηση /(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	**(13.894,97)**	**64.855,94**	**18.311,65**	**55.999,15**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	132.630,64	67.774,70	98.947,69	42.948,54
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	**118.735,67**	**132.630,64**	**117.259,34**	**98.947,69**

8. Πληροφορίες για τον Όμιλο

8.1 Γενικές Πληροφορίες

Οι παρούσες Οικονομικές Καταστάσεις για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2018 εγκρίθηκαν με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου στις 30 Απριλίου 2019. Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας δύναται, με απόφασή του, να διορθώσει τις Οικονομικές Καταστάσεις, μετά την δημοσιοποίησή τους, εάν αυτό είναι αναγκαίο.

Οι κύριοι μέτοχοι που κατέχουν άμεσα ή έμμεσα ποσοστό μεγαλύτερο από το 5% του συνολικού αριθμού των μετοχών της εταιρείας παρατίθενται παρακάτω:

ΜΕΤΟΧΟΣ	**ΤΕΜΑΧΙΑ**	**ΠΟΣΟΣΤΟ**
ΗΛΙΑΣ ΑΝΤ. ΛΙΒΑΝΗΣ	2.657.113	34,35%
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΑΝΤ. ΛΙΒΑΝΗ	2.608.323	33,72%
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΛΙΒΑΝΗ συζ. ΑΝΤ.	937.570	12,12%
ΛΟΙΠΟΙ ΜΕΤΟΧΟΙ	1.531.369	19,80%
ΣΥΝΟΛΟ	**7.734.375**	**100,00%**

Οι μετοχές της εταιρείας (κοινές, ονομαστικές) είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών Α.Ε. με τον κωδικό «ΛΙΒΑΝ». Το site της εταιρείας είναι **www.livanis.gr**.

Συνοπτικά οι βασικές πληροφορίες για την εταιρεία έχουν ως εξής:

Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου	**Συνεργαζόμενες Τράπεζες**
Παναγιώτα Α. Λιβάνη (Πρόεδρος Δ.Σ.)	Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος
Ηλίας Α. Λιβάνης (Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος)	Alpha Bank
Αντώνιος Η. Λιβάνης (μέλος – μη εκτελεστικό)	
Ευτύχιος Δασκαλάκης (Ανεξάρτητο μέλος – μη εκτελεστικό)	Τράπεζα Πειραιώς
Δημήτριος Γ.Βάντσης (Ανεξάρτητο μέλος – μη εκτελεστικό) (έως 6/12/2018)	
Θεοφύλακτος Σγουρόπουλος (Εκτελεστικό μέλος) (έως 2/5/2018)	
Ηλέκτρα-Αικατερίνη Λιβάνη-Δρίλλια (Μέλος – μη εκτελεστικό) (από 2/5/2018)	
Ανδρέας Γ.Κουτούπης (Ανεξάρτητο μέλος – μη εκτελεστικό) (από 30/1/2019)	

Αριθμός Φορολογικού Μητρώου – Δ.Ο.Υ.
094418139 – ΦΑΕ Αθηνών

Αριθμός Μητρώου Ανωνύμων Εταιρειών	**Νομικός Σύμβουλος**
29964/06/Β/93/23	Ρωμοσιός Κωνσταντίνος

Αριθμός ΓΕΜΗ
5122701000

Εποπτεύουσα αρχή

Η εταιρεία ιδρύθηκε στις 22 Νοεμβρίου 1993 και η διάρκεια της έχει ορισθεί σε πενήντα (50) έτη. Η νομική μορφή της εταιρείας είναι Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) και η έδρα της βρίσκεται στην οδό Σόλωνος 98, Αθήνα Τ.Κ. 106 80.

8.2 Αντικείμενο εργασιών

Ο Όμιλος ανήκει στην κατηγορία της Δευτερογενούς Παραγωγής. Δραστηριοποιείται κυρίως στον κλάδο των εκδόσεων με κωδικό δραστηριότητας 221.1 κατά ΣΤΑΚΟΔ 2003. Συγκεκριμένα οι δραστηριότητες του Ομίλου περιλαμβάνουν εκτυπώσεις, βιβλιοδετικές εργασίες, εκδόσεις πάσης φύσεως βιβλίων και συναφών εντύπων καθώς, επίσης, και εμπορία βιβλίων και συναφών ειδών.

Τα γραφεία του Ομίλου, στεγάζονται στην έδρα της επί της οδού Σόλωνος 98 – Αθήνα, σε ιδιόκτητο νεοκλασικό κτίριο. Επίσης, σε ιδιόκτητο κτίριο 4.500 τ.μ. επί της οδού Στρυμώνος 18, στην περιοχή του Βοτανικού, στεγάζονται οι εγκαταστάσεις προεκτύπωσης και εκτύπωσης καθώς και οι αποθήκες.

9. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων-Βασικές λογιστικές αρχές

9.1 Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις που καλύπτουν την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2018 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2018 έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, όπως αυτή τροποποιείται με την αναπροσαρμογή συγκεκριμένων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού σε τρέχουσες αξίες, την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern) και είναι σύμφωνες με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), καθώς και των ερμηνειών τους, όπως αυτές έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Ερμηνείας Προτύπων (I.F.R.I.C) της IASB.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ (IFRS) απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και κρίσης της διοίκησης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών της Εταιρείας. Σημαντικές παραδοχές από τη Διοίκηση για την εφαρμογή των λογιστικών μεθόδων της εταιρείας επισημαίνονται όπου κρίνεται κατάλληλο. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις στις οποίες προβαίνει η Διοίκηση αξιολογούνται συνεχώς και βασίζονται σε εμπειρικά δεδομένα και άλλους παράγοντες συμπεριλαμβανομένων των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα που θεωρούνται αναμενόμενα από εύλογες συνθήκες.

Το νόμισμα παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων είναι το Ευρώ.

Οι λογιστικές αρχές και οι υπολογισμοί βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι οικονομικές καταστάσεις, είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2017 και έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια για όλες τις χρήσεις που παρουσιάζονται.

<u>Υιοθέτηση Νέων και Αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων</u>

Νέα λογιστικά πρότυπα και τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2018 ή μεταγενέστερα.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα.

Την 01/01/2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία υιοθέτησαν το ΔΧΠΑ 15.

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα» αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση» για τις ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018. Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσαν το νέο Πρότυπο από την 01/01/2018.

Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα»

Ταξινόμηση και επιμέτρηση
Το ΔΠΧΑ 9 εξαλείφει τις προηγούμενες κατηγορίες του ΔΛΠ 39 για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία: διακρατούμενα ως τη λήξη, δάνεια και απαιτήσεις και διαθέσιμα προς πώληση. Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 δεν είχε επίδραση στις λογιστικές πολιτικές του Ομίλου που αφορούν χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, τα χρηματοοικονομικά μέσα μεταγενέστερα επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος, ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εισοδημάτων. Η ταξινόμηση βασίζεται σε δύο κριτήρια:

- το επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, δηλαδή εάν στόχος είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ή η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών καθώς και η πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, και
- εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού συνίστανται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου («SPPI» κριτήριο).

Ο Όμιλος δεν διαθέτει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που είχε χαρακτηρίσει διαθέσιμα προς πώληση με βάση το ΔΛΠ 39.

Απομείωση
Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 δεν οδήγησε σε αλλαγή της λογιστικής αντιμετώπισης των ζημιών απομείωσης για τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία.

Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και απαιτήσεις από πελάτες: Ο Όμιλος εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9 για τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, σύμφωνα με την οποία, η πρόβλεψη ζημιάς επιμετράται πάντοτε σε ποσό ίσο με τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές καθ' όλη τη διάρκεια ζωής για τις απαιτήσεις από πελάτες και τα συμβατικά περιουσιακά στοιχεία. Για τον προσδιορισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών σε σχέση με τις απαιτήσεις από πελάτες, ο Όμιλος χρησιμοποιεί πίνακα προβλέψεων πιστωτικής ζημιάς με βάση την ενηλικίωση των υπολοίπων, βασιζόμενο στα ιστορικά στοιχεία του Ομίλου για πιστωτικές ζημιές, προσαρμοσμένο για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον.

Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών.

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις.

Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του

ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ –Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ –Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις.

ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες και εταιρικές οικονομικές καταστάσεις.

Νέα λογιστικά πρότυπα τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση -δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») -για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019. Η επίδραση του συγκεκριμένου Προτύπου δεν αναμένεται να είναι σημαντική σε επίπεδο Ομίλου.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

ΕΔΔΠΧΑ23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)
Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία –στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης –βάσει του ΔΠΧΑ 9. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ –Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ –Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 -ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις οικονομικές καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις οικονομικές τους καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις οικονομικές του καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

9.2 Δομή του Ομίλου

Οι εταιρείες του Ομίλου οι οποίες περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, είναι οι εξής:

Όνομα θυγατρικών & συγγενών	Χώρα που δραστηριοποιείται	% Συμμετοχής	Μέθοδος ενοποίησης
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ	Ελλάδα	Μητρική	
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε	Ελλάδα	100%	Ολική ενοποίηση
ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΗΣ LTD	Κύπρος	50%	Καθαρή Θέση

Η εταιρεία Νέα Σύνορα Λιβάνη LTD από τον Οκτώβριο 2018 δεν είναι συγγενής, διότι η μητρική μεταβίβασε τα εταιρικά της μερίδια.

9.3 Ενοποίηση

Θυγατρικές επιχειρήσεις

Θυγατρικές εταιρείες είναι εκείνες στις οποίες ο Όμιλος έχει ποσοστό συμμετοχής μεγαλύτερο του μισού των δικαιωμάτων ψήφου ή έχει τη δυνατότητα να κατευθύνει τις χρηματοοικονομικές και λειτουργικές αρχές που ακολουθούνται. Τα αποτελέσματα, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις των θυγατρικών, ενσωματώνονται στις οικονομικές καταστάσεις με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης. Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών συντάσσονται με τις ίδιες λογιστικές πολιτικές που ακολουθεί η εταιρεία. Οι διεταιρικές συναλλαγές, τα διεταιρικά υπόλοιπα και τα διεταιρικά έσοδα και έξοδα, απαλείφονται κατά την ενοποίηση. Η υπεραξία που προκύπτει κατά την εξαγορά επιχειρήσεων, αν είναι θετική, αναγνωρίζεται ως μη αποσβέσιμο περιουσιακό στοιχείο, υποκείμενο ετησίως σε έλεγχο απομείωσης της αξίας του. Αν είναι αρνητική (κέρδος ευκαιριακής αγοράς), αναγνωρίζεται ως κέρδος στην κατάσταση αποτελεσμάτων του ομίλου. Υπεραξία, είναι η διαφορά μεταξύ τιμήματος για την απόκτηση και εύλογης αξίας των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της αποκτώμενης.

Μη ελέγχουσες συμμετοχές

Οι μη ελέγχουσες συμμετοχές παρουσιάζονται στην ενοποιημένη οικονομική θέση στα ίδια κεφάλαια, ξεχωριστά από τα ίδια κεφάλαια των ιδιοκτητών της μητρικής εταιρείας. Τα αποτελέσματα και κάθε συστατικό στοιχείο των λοιπών συνολικών εσόδων λογίζονται στους ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές. Το σύνολο των συνολικών εσόδων λογίζεται στους ιδιοκτήτες της μητρικής εταιρείας και στις μη ελέγχουσες συμμετοχές, ακόμα κι αν αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι μη ελέγχουσες συμμετοχές να παρουσιάζουν έλλειμμα.

Συγγενείς επιχειρήσεις

Είναι οι επιχειρήσεις αυτές πάνω στις οποίες η Εταιρεία μπορεί να ασκήσει σημαντική επιρροή αλλά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστούν είτε θυγατρικές είτε συμμετοχή σε κοινοπραξία. Οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν από την Εταιρεία συνιστούν ότι το κατεχόμενο ποσοστό μεταξύ 20% και 50% δικαιωμάτων ψήφου μίας εταιρείας υποδηλώνει σημαντική επιρροή πάνω στην εταιρεία αυτή. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος

και κατόπιν θεωρούνται ότι χρησιμοποιούν τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Στο τέλος κάθε χρήσης, το κόστος αυξάνεται με την αναλογία της επενδύτριας επιχείρησης στις μεταβολές της καθαρής θέσης της επενδυόμενης επιχείρησης και μειώνεται με τα λαμβανόμενα από τη συγγενή μερίσματα.

Όσον αφορά την υπεραξία απόκτησης, αυτή μειώνει την αξία της συμμετοχής με επιβάρυνση των αποτελεσμάτων χρήσης, όταν μειώνεται η αξία της.

Το μερίδιο της Εταιρείας στα κέρδη ή τις ζημιές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συσσωρευόμενες μεταβολές επηρεάζουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Όταν η συμμετοχή στις ζημιές σε μία συγγενή επιχείρηση ισούται ή υπερβαίνει τη συμμετοχή της στη συγγενή επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων οποιονδήποτε άλλων επισφαλών απαιτήσεων, η Εταιρεία δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός και αν έχει καλύψει υποχρεώσεις ή έχει ενεργήσει πληρωμές εκ μέρους της συγγενούς επιχείρησης και εν γένει εκείνων που προκύπτουν από τη μετοχική ιδιότητα. Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ της Εταιρείας και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής της Εταιρείας στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές πολιτικές των συγγενών επιχειρήσεων τροποποιούνται προκειμένου να είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιεί η Εταιρεία.

9.4 Πληροφόρηση κατά τομέα

Για διοικητικούς σκοπούς η εταιρεία είναι οργανωμένη σε τρεις γεωγραφικούς τομείς (Ελλάδα-Ευρώπη-Τρίτες Χώρες). Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 8-Λειτουργικοί Τομείς, η διοίκηση παρακολουθεί τα λειτουργικά αποτελέσματα των γεωγραφικών τομέων ξεχωριστά με σκοπό τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη διάθεση πόρων και την αξιολόγηση των αποδόσεων.

9.5 Μετατροπή ξένου νομίσματος

(α) Λειτουργικό νόμισμα και νόμισμα παρουσίασης. Τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας επιμετρώνται βάσει του νομίσματος του πρωτεύοντος οικονομικού περιβάλλοντος, στο οποίο λειτουργεί η Εταιρεία (λειτουργικό νόμισμα). Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ (€), που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της Εταιρείας και όλων των συγγενών της.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα λογαριασμών. Οι συναλλαγές σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με τη χρήση των συναλλαγματικών ισοτιμιών (τρέχουσες ισοτιμίες) που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών.

Κέρδη και ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές οι οποίες προκύπτουν από την εκκαθάριση τέτοιων συναλλαγών κατά την διάρκεια της περιόδου και από την μετατροπή των νομισματικών στοιχείων που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα με τις ισχύουσες ισοτιμίες κατά την ημερομηνία ισολογισμού, καταχωρούνται στα αποτελέσματα. Οι συναλλαγματικές διαφορές από μη νομισματικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους, θεωρούνται ως τμήμα της εύλογης αξίας και συνεπώς καταχωρούνται όπου και οι διαφορές της εύλογης αξίας.

Οι εκτός Ελλάδος δραστηριότητες της Εταιρείας σε ξένα νομίσματα, μετατρέπονται στο νόμισμα λειτουργίας με τη χρήση των ισοτιμιών που ισχύουν κατά την ημερομηνία των συναλλαγών, ενώ τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού των δραστηριοτήτων στο εξωτερικό, συμπεριλαμβανομένων της υπεραξίας και των αναπροσαρμογών της εύλογης αξίας, που προκύπτουν κατά την ενοποίηση, μετατρέπονται σε Ευρώ με τις συναλλαγματικές ισοτιμίες που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

9.6 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα ενσώματα πάγια απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στην αξία κτήσης ή στην εύλογη αξία η οποία προσδιορίζεται από ανεξάρτητους εκτιμητές, μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν ζημιές απομείωσης. Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιριπτέες δαπάνες για την απόκτηση των παγίων στοιχείων. Μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται σε επαύξηση της λογιστικής αξίας των ενσωμάτων παγίων ή ως ξεχωριστό πάγιο μόνον κατά την έκταση που οι δαπάνες αυτές αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αναμένεται να εισρεύσουν από την χρήση του παγίου στοιχείου και το κόστος τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος επισκευών και συντηρήσεων καταχωρείται στα αποτελέσματα όταν πραγματοποιούνται.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των λοιπών στοιχείων των ενσωμάτων παγίων υπολογίζονται με την σταθερή μέθοδο στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους που έχει ως εξής:

Κτίρια	33 - 40 έτη
Εγκαταστάσεις σε ακίνητα τρίτων	Κατά τη διάρκεια της μισθωτικής περιόδου
Μηχανολογικός εξοπλισμός	15 έτη
Μεταφορικά μέσα	5 - 7 έτη
Λοιπός εξοπλισμός	5 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων ακινητοποιήσεων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στα αποτελέσματα εφόσον το σχετικό αποθεματικό για αναπροσαρμογή των ενσώματων παγίων στην εύλογη αξία τους στα Ίδια Κεφάλαια έχει μηδενικό υπόλοιπο.

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημίες στα αποτελέσματα.

9.7 Άυλα στοιχεία ενεργητικού

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτούνται από την Εταιρεία καταχωρούνται στο κόστος κτήσης τους. Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία, εκτός από τα έξοδα ανάπτυξης, που δημιουργούνται εσωτερικά δεν κεφαλαιοποιούνται και οι σχετικές δαπάνες περιλαμβάνονται στα αποτελέσματα της χρήσεως που προκύπτουν.

Στα άυλα στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται α) λογισμικά προγράμματα β) Δικαιώματα χρήσης ενσώματων παγίων στοιχείων, γ) σήματα και άδειες και δ) ηλεκτρονικά συστήματα εκμάθησης (πύλη e- learning).

Οι άδειες λογισμικού καταχωρούνται στα άϋλα περιουσιακά στοιχεία και αποτιμώνται στο κόστος κτήσης μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών, η οποία κυμαίνεται από 3 έως 5 χρόνια.

Τα δικαιώματα εκμετάλλευσης ενσώματων παγίων στοιχείων αποτιμώνται στο κόστος κτήσης, (εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία παραχώρησης τους), μείον της αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται ανάλογα με τα έτη μίσθωσης των ενσώματων παγίων.

Τα ηλεκτρονικά συστήματα εκμάθησης (πύλη e-learning) είναι εσωτερικώς δημιουργούμενα άυλα στοιχεία που καταχωρούνται στο κόστος ιδιοπαραγωγής τους και αποσβένονται με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους, η οποία είναι 7 χρόνια.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που, σύμφωνα με το ΔΛΠ 38, δεν πληρούσαν τα κριτήρια κεφαλαιοποίησης διαγράφηκαν. Όλες οι διαφορές που προέκυψαν κατά τον διαφορετικό χειρισμό σε σχέση με τις προηγούμενες λογιστικές αρχές καταχωρήθηκαν στα ίδια κεφάλαια κατά την ημερομηνία μετάβασης.

9.8 Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων

Τα στοιχεία του ενεργητικού που έχουν απροσδιόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και όταν κάποια γεγονότα καταδεικνύουν ότι η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Τα στοιχεία του ενεργητικού που αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί. Η ανακτήσιμη αξία είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της καθαρής τιμής πώλησης και της αξίας λόγω χρήσης. Η ζημία λόγω μείωσης της αξίας των στοιχείων του ενεργητικού αναγνωρίζεται από την επιχείρηση, όταν η λογιστική αξία των στοιχείων αυτών (ή της Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών) είναι μεγαλύτερη από το ανακτήσιμο ποσό τους.

Καθαρή αξία πώλησης θεωρείται το ποσό από την πώληση ενός στοιχείου του ενεργητικού στο πλαίσιο μιας αμφοτεροβαρούς συναλλαγής στην οποία τα μέρη έχουν πλήρη γνώση και προσχωρούν οικειοθελώς, μετά από την αφαίρεση κάθε πρόσθετου άμεσου κόστους διάθεσης του στοιχείου ενεργητικού, ενώ, αξία χρήσης είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από τη χρήση ενός στοιχείου ενεργητικού και από την διάθεση του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του.

9.9 Σημαντικές λογιστικές κρίσεις, εκτιμήσεις και υποθέσεις

Η προετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ απαιτεί από τη διοίκηση το σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων, οι οποίες επηρεάζουν τα δημοσιευμένα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις, όπως επίσης την γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων και τα δημοσιευμένα ποσά εσόδων και εξόδων κατά την περίοδο αναφοράς. Τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί.

Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις επαναξιολογούνται συνεχώς και βασίζονται τόσο στην εμπειρία του παρελθόντος όσο και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά με βάση τις συγκεκριμένες συνθήκες.

Κρίσεις

Κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών και των κρίσεων της διοίκησης, εκτός αυτών που περιλαμβάνουν εκτιμήσεις, που σχηματίζονται από τη διοίκηση και που έχουν την σημαντικότερη επίδραση στα ποσά που αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις κυρίως σχετίζονται με κατηγοριοποίηση των επενδύσεων.

Η διοίκηση αποφασίζει κατά την απόκτηση μίας επένδυσης, εάν αυτή θα κατηγοριοποιηθεί ως διακρατούμενη μέχρι την λήξη, κατεχόμενη για εμπορικούς σκοπούς, αποτιμώμενη στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ή διαθέσιμη προς πώληση. Για αυτές που είναι διακρατούμενες μέχρι τη λήξη, η διοίκηση εξετάζει εάν πληρούνται τα κριτήρια που ορίζει το ΔΠΧΠ 9 και συγκεκριμένα έχει την πρόθεση και την ικανότητα να της κρατήσει έως τη λήξη τους. Η εταιρεία κατηγοριοποιεί τις επενδύσεις ως κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς εάν αυτές έχουν αποκτηθεί κυρίως για τη δημιουργία βραχυπρόθεσμου κέρδους. Η κατηγοριοποίηση των επενδύσεων ως

αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων εξαρτάται από τον τρόπο με βάση τον οποίο η διοίκηση παρακολουθεί την απόδοση των επενδύσεων αυτών. Όταν δεν κατηγοριοποιούνται ως κατεχόμενες για εμπορικούς σκοπούς αλλά υπάρχουν διαθέσιμες και αξιόπιστες εύλογες αξίες και οι μεταβολές στις εύλογες αξίες περιλαμβάνονται στο κέρδος ή στη ζημιά στους λογαριασμούς των αποτελεσμάτων, τότε κατηγοριοποιούνται ως αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Όλες οι λοιπές επενδύσεις κατηγοριοποιούνται ως διαθέσιμες προς πώληση.

- ανακτησιμότητα των απαιτήσεων

Οι εμπορικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία και ύστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος μείον τις προβλέψεις για απομείωση, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Όταν η Εταιρεία έχει αντικειμενικές ενδείξεις ότι δεν θα εισπράξει όλα τα οφειλόμενα σε αυτήν ποσά, σύμφωνα με τους όρους της κάθε συμφωνίας, σχηματίζει πρόβλεψη για απομείωση εμπορικών απαιτήσεων. Το ύψος της πρόβλεψης διαμορφώνεται από τη διαφορά που προκύπτει μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και τις παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών, οι οποίες προεξοφλούνται με το πραγματικό επιτόκιο. Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται ως δαπάνη στα άλλα έξοδα εκμετάλλευσης στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

- απαξίωση των αποθεμάτων

Κατάλληλες προβλέψεις σχηματίζονται για απαξιωμένα, άχρηστα και αποθέματα με πολύ χαμηλή κίνηση στην αγορά. Οι μειώσεις της αξίας των αποθεμάτων στην καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία και οι λοιπές ζημίες από αποθέματα καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων κατά την περίοδο που εμφανίζονται.

Εκτιμήσεις και υποθέσεις

Συγκεκριμένα ποσά τα οποία περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις οικονομικές καταστάσεις και οι σχετικές γνωστοποιήσεις πρέπει να εκτιμώνται, απαιτώντας τον σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες που δεν είναι δυνατό να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων. Ως σημαντική λογιστική εκτίμηση, θεωρείται μία η οποία είναι σημαντική για την εικόνα της οικονομικής κατάστασης της εταιρείας και τα αποτελέσματα και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της διοίκησης, συχνά ως αποτέλεσμα της ανάγκης για σχηματισμό εκτιμήσεων σχετικά με την επίδραση υποθέσεων οι οποίες είναι αβέβαιες. Η Εταιρεία αξιολογεί τέτοιες εκτιμήσεις σε συνεχή βάση, βασιζόμενη στα αποτελέσματα του παρελθόντος και στην εμπειρία, συσκέψεις με ειδικούς, τάσεις και άλλες μεθόδους οι οποίες θεωρούνται λογικές στις συγκεκριμένες συνθήκες, όπως επίσης και τις προβλέψεις μας σχετικά με το πώς αυτά ενδέχεται να αλλάξουν στο μέλλον.

- Εκτιμώμενη απομείωση υπεραξίας

Η Εταιρεία διενεργεί σε ετήσια βάση έλεγχο για τυχόν απομείωση της υπεραξίας και ενδιάμεσα, όταν τα γεγονότα ή οι συνθήκες καθιστούν πιθανή την ύπαρξη απομείωσης (π.χ. μία σημαντική δυσμενής αλλαγή στο εταιρικό κλίμα ή μία απόφαση για πώληση ή διάθεση μιας μονάδας). Ο καθορισμός της ύπαρξης απομείωσης απαιτεί την αποτίμηση της αντίστοιχης μονάδας, η οποία εκτιμάται χρησιμοποιώντας την μέθοδο της προεξόφλησης των ταμειακών ροών. Όταν αυτό κρίνεται διαθέσιμο και απαραίτητο, χρησιμοποιούνται σχετικοί συντελεστές πολλαπλασιασμού της αγοράς, προκειμένου να επιβεβαιωθούν τα αποτελέσματα από τις προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Εφαρμόζοντας αυτή τη μεθοδολογία, η εταιρεία βασίζεται σε μία σειρά από παράγοντες, στους οποίους περιλαμβάνονται τα πραγματικά λειτουργικά αποτελέσματα, τα μελλοντικά εταιρικά σχέδια, οι οικονομικές προεκτάσεις και τα δεδομένα της αγοράς. Στην περίπτωση που από αυτή την ανάλυση προκύπτει απομείωση της υπεραξίας, τότε η μέτρηση της απομείωσης απαιτεί εκτίμηση της εύλογης αξίας για κάθε αναγνωριζόμενο ενσώματο ή άυλοπεριουσιακό στοιχείο. Σε αυτή την

περίπτωση, χρησιμοποιείται η προσέγγιση των ταμειακών ροών η οποία αναφέρεται ανωτέρω από ανεξάρτητους εκτιμητές, όπου κρίνεται κατάλληλο.

Διενεργείται έλεγχος για άλλα αναγνωριζόμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία με καθορισμένες ωφέλιμες ζωές και υποκείμενα σε απόσβεση, συγκρίνοντας την λογιστική αξία με το άθροισμα των μη προεξοφλημένων ταμειακών ροών που αναμένεται να δημιουργηθούν από το περιουσιακό στοιχείο. Ελέγχονται τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με αόριστες ωφέλιμες ζωές ετησίως χρησιμοποιώντας μία μέθοδο εύλογης αξίας όπως τις προεξοφλημένες ταμειακές ροές. Η Εταιρεία ετησίως διενεργεί έλεγχο για απομείωση της υπεραξίας, σύμφωνα με την λογιστική πολιτική. Τα ανακτήσιμα ποσά των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών έχουν καθοριστεί βασιζόμενα σε υπολογισμούς της αξίας σε χρήση (on value-in-use calculations). Αυτοί οι υπολογισμοί απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων.

- Φόροι εισοδήματος

Η Εταιρεία υπόκειται σε φόρο εισοδήματος σε πολυάριθμες φορολογικές δικαιοδοσίες. Σημαντικές εκτιμήσεις απαιτούνται για τον καθορισμό της πρόβλεψης για φόρους εισοδήματος, καθώς και για τον καθορισμό των προβλέψεων για φόρους εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί για τους οποίους ο ακριβής καθορισμός του φόρου είναι αβέβαιος κατά τη συνήθη πορεία των δραστηριοτήτων της επιχείρησης. Η Εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις για αναμενόμενα θέματα φορολογικού ελέγχου, βασιζόμενη σε εκτιμήσεις του κατά πόσο θα οφείλονται επιπλέον φόροι. Όταν το τελικό αποτέλεσμα από τους φόρους αυτών των υποθέσεων διαφέρει από τα ποσά που είχαν αρχικά λογιστεί, τέτοιες διαφορές θα έχουν επίδραση στο φόρο εισοδήματος και στις προβλέψεις για αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο κατά την οποία τα ποσά αυτά έχουν καθορισθεί.

- Προβλέψεις

Οι προβλέψεις Επισφαλών Απαιτήσεων απεικονίζονται με τα ποσά τα οποία είναι πιθανόν να ανακτηθούν. Μόλις γίνει γνωστό ότι ένας συγκεκριμένος λογαριασμός υπόκειται σε κίνδυνο μεγαλύτερο του συνήθους πιστωτικού κινδύνου (π.χ. χαμηλή πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη, διαφωνία σχετικά με την ύπαρξη της απαίτησης ή το ποσό αυτής κ.λ.π.), τότε ο λογαριασμός αναλύεται και καταγράφεται εάν οι συνθήκες υποδηλώνουν ότι η απαίτηση είναι ανείσπρακτη. Οι προβλέψεις Περιβαλλοντικών Υποχρεώσεων απεικονίζονται στα ποσά των εκροών που αναμένεται να απαιτηθούν προκειμένου να διακανονιστεί η υποχρέωση

- Ενδεχόμενα γεγονότα

Η Εταιρεία εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της. Η διοίκηση κρίνει ότι οποιοιδήποτε διακανονισμοί δε θα επηρέαζαν σημαντικά την οικονομική θέση της Εταιρείας, την 31 Δεκεμβρίου 2018.

Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μία αύξηση ή μία μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρείας στο μέλλον.

9.10 Σημαντικά εταιρικά γεγονότα

Δεν υπάρχουν σημαντικά εταιρικά γεγονότα που να επηρρεάζουν την οικονομική θέση της εταιρείας και του ομίλου

9.11 Χρηματοοικονομικά μέσα

Χρηματοοικονομικό μέσο είναι κάθε σύμβαση που δημιουργεί ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού σε μία επιχείρηση και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση ή ένα συμμετοχικό τίτλο σε μια άλλη επιχείρηση.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα της Εταιρείας ταξινομούνται στις παρακάτω κατηγορίες με βάση την ουσία της σύμβασης και το σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν.

i) ***Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης***

Πρόκειται για χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, που ικανοποιούν οποιαδήποτε από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που κατέχονται για εμπορικούς σκοπούς (συμπεριλαμβάνονται τα παράγωγα, εκτός από εκείνα που είναι καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης, αυτά που αποκτώνται ή δημιουργούνται με σκοπό την πώληση ή την επαναγορά και τέλος αυτά που αποτελούν μέρος ενός χαρτοφυλακίου από αναγνωρισμένα χρηματοοικονομικά μέσα).
- Κατά την αρχική αναγνώριση ορίζεται από την επιχείρηση ως στοιχείο που αποτιμάται στην εύλογη αξία, με αναγνώριση των μεταβολών στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης. Στον Ισολογισμό της Εταιρείας οι συναλλαγές και η αποτίμηση σε εύλογες αξίες των παραγώγων απεικονίζονται σε ξεχωριστά κονδύλια του Ενεργητικού και των Υποχρεώσεων με τίτλο «Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία». Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των παραγώγων καταχωρούνται στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

ii) Δ***άνεια και απαιτήσεις***

Περιλαμβάνουν μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με σταθερές ή προσδιορισμένες πληρωμές, τα οποία δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές. Στην κατηγορία αυτή (Δάνεια και Απαιτήσεις) δεν περιλαμβάνονται

α) απαιτήσεις από προκαταβολές για αγορά αγαθών ή υπηρεσιών,
β) απαιτήσεις που έχουν να κάνουν με δοσοληψίες φόρων, οι οποίες έχουν επιβληθεί νομοθετικά από
το κράτος,
γ) οτιδήποτε δεν καλύπτεται από σύμβαση ώστε να δίνει δικαίωμα στην επιχείρηση για λήψη μετρητών ή άλλων χρηματοοικονομικών παγίων στοιχείων.

Τα Δάνεια και οι απαιτήσεις περιλαμβάνονται στο κυκλοφορούν ενεργητικό, εκτός από εκείνα με λήξεις μεγαλύτερες των 12 μηνών από την ημερομηνία ισολογισμού. Τα τελευταία συμπεριλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού.

iv) Δ***ιαθέσιμα για πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού***

Περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία είτε προσδιορίζονται σε αυτήν την κατηγορία, είτε δεν μπορούν να ενταχθούν σε κάποια από τις ανωτέρω.

Στη συνέχεια, τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους και τα σχετικά κέρδη ή ζημιές καταχωρούνται σε αποθεματικό των ιδίων κεφαλαίων μέχρι τα στοιχεία αυτά πωληθούν ή χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα.

Κατά την πώληση ή όταν χαρακτηρισθούν ως απομειωμένα, τα κέρδη ή οι ζημιές μεταφέρονται στα αποτελέσματα. Ζημιές απομείωσης που έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα δεν αντιστρέφονται μέσω αποτελεσμάτων.

Οι αγορές και οι πωλήσεις των επενδύσεων αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία της συναλλαγής που είναι και η ημερομηνία που η Εταιρεία δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο. Οι επενδύσεις αρχικά αναγνωρίζονται στην εύλογη αξία τους πλέον των άμεσα επιρριπτέων στη συναλλαγή δαπανών, με εξαίρεση όσον αφορά τις άμεσα επιρριπτέες στη συναλλαγή δαπάνες, για τα στοιχεία εκείνα που αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα. Οι επενδύσεις διαγράφονται όταν το δικαίωμα στις ταμειακές ροές από τις επενδύσεις λήγει ή μεταβιβάζεται και η Εταιρεία έχει μεταβιβάσει ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις αναγνωρίζονται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Τα πραγματοποιημένα και μη πραγματοποιημένα κέρδη ή ζημίες που προκύπτουν από τις μεταβολές της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους με μεταβολές στα αποτελέσματα, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα την περίοδο που προκύπτουν.

Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που είναι διαπραγματεύσιμα σε ενεργείς αγορές προσδιορίζονται από τις τρέχουσες τιμές κλεισίματος. Για τα μη διαπραγματεύσιμα στοιχεία οι εύλογες αξίες προσδιορίζονται με την χρήση τεχνικών αποτίμησης όπως ανάλυση πρόσφατων συναλλαγών, συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται και προεξόφληση ταμειακών ροών. Οι μη διαπραγματεύσιμοι σε ενεργό αγορά συμμετοχικοί τίτλοι που έχουν ταξινομηθεί στην κατηγορία Διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία και των οποίων η εύλογη αξία δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί με αξιοπιστία αποτιμώνται στο κόστος κτήσης τους.

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού ο Όμιλος εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση. Για μετοχές εταιρειών που έχουν ταξινομηθεί ως χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση, τέτοια ένδειξη συνιστά η σημαντική ή παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας σε σχέση με το κόστος κτήσεως. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η σωρευμένη στα ίδια κεφάλαια ζημιά που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στα αποτελέσματα.

9.12 Αποθέματα

Την ημερομηνία του ισολογισμού, τα αποθέματα αποτιμώνται στο χαμηλότερο του κόστους ή την καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμημένη τιμή πώλησης στην συνηθισμένη πορεία των εργασιών της επιχείρησης μείον οποιαδήποτε σχετικά έξοδα πώλησης και χρησιμοποιείται παγίως η μέθοδος αποτίμησης αποθεμάτων FIFO. Στο κόστος των αποθεμάτων δεν περιλαμβάνονται χρηματοοικονομικά έξοδα.

9.13 Εμπορικές απαιτήσεις

Οι απαιτήσεις από πελάτες καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους και μεταγενέστερα κατά το μακροπρόθεσμο μέρος τους, αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος χρησιμοποιώντας την μέθοδο του αποτελεσματικού επιτοκίου, μείον την πρόβλεψη για μείωση της αξίας τους. Στην περίπτωση που η αναπόσβεστη αξία ή το κόστος ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου υπερβαίνει την παρούσα αξία, τότε το στοιχείο αυτό αποτιμάται στο ανακτήσιμο ποσό αυτού, δηλαδή στη παρούσα αξία των μελλοντικών ροών του περιουσιακού στοιχείου, η οποία υπολογίζεται με βάση το πραγματικό αρχικό επιτόκιο. Η σχετική ζημία μεταφέρεται απευθείας στα αποτελέσματα χρήσης. Οι ζημιές απομείωσης, δηλαδή όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι η Εταιρεία δεν είναι σε θέση να εισπράξει όλα τα ποσά που οφείλονται με βάση τους συμβατικούς όρους, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα.

9.14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων

Τα διαθέσιμα και ισοδύναμα διαθεσίμων περιλαμβάνουν τα μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο καθώς επίσης και τις βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστότητας όπως τα προϊόντα της αγοράς χρήματος και οι τραπεζικές καταθέσεις. Τα προϊόντα της αγοράς χρήματος είναι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων.

9.15 Μετοχικό κεφάλαιο

Οι κοινές μετοχές περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια.

Άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών, εμφανίζονται μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος της έκδοσης. Άμεσα έξοδα που σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσεως της επιχειρήσεως που αποκτάται.

Το κόστος κτήσης ιδίων μετοχών εμφανίζεται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων της Εταιρείας, έως ότου οι ίδιες μετοχές πουληθούν ή ακυρωθούν. Κάθε κέρδος ή ζημιά από πώληση ιδίων μετοχών καθαρό από άμεσα για την συναλλαγή λοιπά έξοδα και φόρους, εμφανίζεται ως αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια.

9.16 Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος

Η επιβάρυνση της περιόδου με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους και τους αναβαλλόμενους φόρους, δηλαδή τους φόρους ή τις φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά οφέλη που προκύπτουν στην περίοδο αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές περιόδους. Ο φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται στον λογαριασμό των αποτελεσμάτων της περιόδου, εκτός του φόρου εκείνου που αφορά συναλλαγές που καταχωρήθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια, στην οποία περίπτωση καταχωρείται απευθείας, κατά ανάλογο τρόπο, στα ίδια κεφάλαια.

Οι τρέχοντες φόροι εισοδήματος περιλαμβάνουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις ή και απαιτήσεις προς τις δημοσιονομικές αρχές που σχετίζονται με τους πληρωτέους φόρους επί του φορολογητέου εισοδήματος της περιόδου και οι τυχόν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος που αφορούν προηγούμενες χρήσεις.

Οι τρέχοντες φόροι επιμετρώνται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές και τους φορολογικούς νόμους που εφαρμόζονται στις διαχειριστικές περιόδους με τις οποίες σχετίζονται, βασιζόμενα στο φορολογητέο κέρδος για το έτος. Όλες οι αλλαγές στα βραχυπρόθεσμα φορολογικά στοιχεία του ενεργητικού ή τις υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν μέρος των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων. Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία του Ισολογισμού. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των

προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας του ισολογισμού χρήση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για την χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από την Εταιρεία και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι περισσότερες αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν ένα κομμάτι των φορολογικών εξόδων στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης. Μόνο αυτές οι μεταβολές στα στοιχεία του ενεργητικού ή τις υποχρεώσεις που επηρεάζουν τις προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας, όπως η επανεκτίμηση της αξίας της ακίνητης περιουσίας, έχουν ως αποτέλεσμα την σχετική αλλαγή στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις να χρεώνεται έναντι του σχετικού λογαριασμού της καθαρής θέσης.

9.17 Παροχές στο προσωπικό

Βραχυπρόθεσμες παροχές: Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σεπερίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία: Οι παροχές μετά την λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν συντάξεις ή άλλες παροχές (ασφάλειες ζωής και ιατρική περίθαλψη) που παρέχει η επιχείρηση μετά την λήξη της απασχόλησης, ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας των εργαζομένων. Συνεπώς περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

- Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Με βάση το πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, η υποχρέωση της επιχείρησης (νομική ή τεκμαρτή) περιορίζεται στο ποσό που έχει συμφωνηθεί να συνεισφέρει στον φορέα (π.χ. ταμείο) που διαχειρίζεται τις εισφορές και χορηγεί τις παροχές. Συνεπώς το ποσό των παροχών που θα λάβει ο εργαζόμενος προσδιορίζεται από το ποσό που καταβάλλει η επιχείρηση (ή και ο εργαζόμενος) και από τις καταβληθείσες επενδύσεις των εισφορών αυτών. Η πληρωτέα εισφορά από την επιχείρηση σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται είτε ως μία υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, είτε ως ένα έξοδο.

- Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Η υποχρέωση που καταχωρείται στον ισολογισμό για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (εάν υπάρχουν) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Για την προεξόφληση χρησιμοποιείται το επιτόκιο των μακροπροθέσμων ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου.

Τα αναλογιστικά κέρδη και οι ζημίες είναι στοιχεία της υποχρέωσης της παροχής της επιχείρησης, όσο και του εξόδου το οποίο θα αναγνωριστεί στα αποτελέσματα. Αυτά που προκύπτουν από τις προσαρμογές με βάση τα ιστορικά δεδομένα και είναι πάνω ή κάτω από το περιθώριο του 10% της σωρευμένης υποχρέωσης, καταχωρούνται στα αποτελέσματα μέσα στον αναμενόμενο μέσο ασφαλιστικό χρόνο των συμμετεχόντων στο πρόγραμμα. Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται άμεσα στα αποτελέσματα με εξαίρεση την περίπτωση που οι μεταβολές του προγράμματος εξαρτώνται από τον εναπομένοντα χρόνο υπηρεσίας των εργαζομένων. Στην περίπτωση αυτή το κόστος προϋπηρεσίας καταχωρείται στα αποτελέσματα με την σταθερή μέθοδο μέσα στην περίοδο ωρίμανσης.

Παροχές τερματισμού της απασχόλησης: Οι παροχές λόγω λήξης της εργασιακής σχέσης καταβάλλονται όταν οι εργαζόμενοι αποχωρούν πριν την ημερομηνία συνταξιοδοτήσεως. Η Εταιρεία καταχωρεί αυτές τις παροχές όταν δεσμεύεται, είτε όταν τερματίζει την απασχόληση υπαρχόντων εργαζομένων σύμφωνα με ένα λεπτομερές πρόγραμμα για το οποίο δεν υπάρχει πιθανότητα απόσυρσης, είτε όταν προσφέρει αυτές τις παροχές ως κίνητρο για εκούσια (εθελουσία) αποχώρηση. Όταν οι παροχές αυτές καθίστανται πληρωτέες σε περιόδους πέρα των δώδεκα μηνών από ημερομηνία του Ισολογισμού, τότε θα πρέπει να προεξοφλούνται με βάση τις αποδόσεις των υψηλής ποιότητας εταιρικών ομολόγων ή των κρατικών ομολόγων.

Στην περίπτωση μίας προσφοράς που γίνεται για να ενθαρρύνει την εθελουσία αποχώρηση, η αποτίμηση των παροχών λήξης της εργασιακής σχέσης πρέπει να βασίζεται στον αριθμό των εργαζομένων που αναμένεται να δεχτούν την προσφορά.

Στην περίπτωση τερματισμού απασχόλησης που υπάρχει αδυναμία προσδιορισμού των εργαζομένων που θα κάνουν χρήση αυτών των παροχών, δεν γίνεται λογιστικοποίηση αλλά γνωστοποίηση αυτών ως ενδεχόμενη υποχρέωση.

Κρατικά Ασφαλιστικά προγράμματα: Το προσωπικό της Εταιρίας καλύπτεται κυρίως από τον κύριο Κρατικό Ασφαλιστικό Φορέα που αφορά στον ιδιωτικό τομέα (ΙΚΑ) που χορηγεί συνταξιοδοτικές και ιατροφαρμακευτικές παροχές. Κάθε εργαζόμενος είναι υποχρεωμένος να συνεισφέρει μέρος του μηνιαίου μισθού του στο ταμείο, ενώ τμήμα της συνολικής εισφοράς καλύπτεται από την Εταιρία. Κατά τη συνταξιοδότηση το συνταξιοδοτικό ταμείο είναι υπεύθυνο για την καταβολή των συνταξιοδοτικών παροχών στους συνταξιούχους. Κατά συνέπεια, η Εταιρία δεν έχει καμία νομική ή τεκμαρτή υποχρέωση για την πληρωμή μελλοντικών παροχών με βάση αυτό το πρόγραμμα.

9.18 Επιχορηγήσεις

Η Εταιρεία αναγνωρίζει τις κρατικές επιχορηγήσεις οι οποίες ικανοποιούν αθροιστικά τα εξής κριτήρια:

α) Υπάρχει τεκμαιρόμενη βεβαιότητα ότι η επιχείρηση έχει συμμορφωθεί ή πρόκειται να συμμορφωθεί με τους όρους της επιχορήγησης και

β) πιθανολογείται ότι το ποσό της επιχορήγησης θα εισπραχθεί. Οι επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία και αναγνωρίζονται με τρόπο συστηματικό στα έσοδα, με βάση την αρχή του συσχετισμού των επιχορηγήσεων με τα αντίστοιχα κόστη τα οποία και επιχορηγούν.

Οι επιχορηγήσεις που αφορούν στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνονται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ως έσοδο επόμενων χρήσεων και αναγνωρίζονται συστηματικά και ορθολογικά στα έσοδα κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του παγίου στοιχείου του ενεργητικού.

9.19 Προβλέψεις

Προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η Εταιρεία έχει παρούσες νομικές η τεκμαιρόμενες υποχρεώσεις ως αποτέλεσμα παρελθόντων γεγονότων, είναι πιθανή η εκκαθάρισή τους μέσω εκροών πόρων και η εκτίμηση του ακριβούς ποσού της υποχρέωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί με αξιοπιστία. Οι προβλέψεις επισκοπούνται κατά την ημερομηνία σύνταξης κάθε ισολογισμού και προσαρμόζονται προκειμένου να αντανακλούν την παρούσα αξία της δαπάνης που αναμένεται να απαιτηθεί για τη διευθέτηση της υποχρέωσης. Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκροών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Οι ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

9.20 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Τα έσοδα λογίζονται μόνον όταν πιθανολογείται ότι τα οικονομικά οφέλη που συνδέονται με τη συναλλαγή θα εισρεύσουν στην επιχείρηση. Τα ειδικά κριτήρια καταχώρησης που αναφέρονται πιο κάτω πρέπει επίσης να ισχύουν:

Έσοδα από πώληση αγαθών: Τα έσοδα καταχωρούνται όταν οι ουσιαστικοί κίνδυνοι και ωφέλειες που απορρέουν από την κυριότητα των αγαθών έχουν μεταβιβαστεί στον αγοραστή.

Έσοδα από παροχή υπηρεσιών: Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών λογίζονται την περίοδο που παρέχονται οι υπηρεσίες, με βάση το στάδιο ολοκλήρωσης της παρεχόμενης υπηρεσίας σε σχέση με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Έσοδα από τόκους: Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει της χρονικής αναλογίας και με την χρήση του πραγματικού επιτοκίου.

Έσοδα από μερίσματα: Τα μερίσματα, λογίζονται ως έσοδα, όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα είσπραξής τους, δηλαδή όταν εγκρίνονται από την Γενική Συνέλευση που είναι το κατά νόμο αρμόδια να τα χορηγεί.

Έξοδα: Τα έξοδα αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα σε δεδουλευμένη βάση. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται για λειτουργικές μισθώσεις μεταφέρονται στο αποτελέσματα ως έξοδα, κατά το χρόνο χρήσεως του μισθίου. Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται σε δεδουλευμένη βάση.

9.21 Μισθώσεις

Η εταιρεία ως μισθωτής: Συμφωνίες μισθώσεων όπου ο εκμισθωτής μεταβιβάζει το δικαίωμα χρήσης ενός στοιχείου του ενεργητικού για μια συμφωνημένη χρονική περίοδο, χωρίς ωστόσο να μεταβιβάζει και τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας του παγίου στοιχείου, ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης ισόποσα κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

9.22 Διανομή μερισμάτων

Η διανομή μερισμάτων αναγνωρίζεται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις την ημερομηνία κατά την οποία η διανομή εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

10 Διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων

10.1 Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων

Οι δραστηριότητες της Εταιρείας δημιουργούν χρηματοοικονομικούς κινδύνους συμπεριλαμβανομένων κυρίως των πιστωτικών κινδύνων και κινδύνων ρευστότητας. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας, στοχεύει στον περιορισμό ενδεχόμενης αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα του, που είναι δυνατό να προκύψει από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων. Οι βασικές πολιτικές διαχείρισης των κινδύνων καθορίζονται από τη Διοίκηση της Εταιρείας.

10.2 Χρηματοοικονομικά μέσα

Τα χρηματοοικονομικά μέσα της Εταιρείας αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές, δάνεια, επενδύσεις σε μετοχές, μερίσματα πληρωτέα και υποχρεώσεις από μισθώσεις.

10.3 Κίνδυνος αγοράς

(i) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται ελάχιστα σε παγκόσμιο επίπεδο και συνεπώς η έκθεσή της σε συναλλαγματικό κίνδυνο ειναι μικρή προερχόμενη κυρίως από το Δολάριο Αμερικής. Αυτός ο κίνδυνος προκύπτει κυρίως από εμπορικές συναλλαγές σε ξένο νόμισμα.

ii) Κίνδυνος τιμών εμπορευμάτων

Οι τιμές των εμπορευμάτων οι οποίες καθορίζονται κυρίως από την εγχώρια αγορά και την ζήτηση και προσφορά, έχουν ως αποτέλεσμα την έκθεση της Εταιρείας σε μικρό κίνδυνο διακύμανσης των σχετικών τιμών.

(iii) Κίνδυνος επιτοκίων

Η εταιρεία εκτίθεται σε επιτοκιακό κίνδυνο από δάνεια μεταβλητού επιτοκίου. Η ανάλυση της ευαισθησίας υποθέτει παράλληλη μεταβολή των επιτοκίων κατά ± 0,5% που κατά την κρίση της διοίκησης θεωρείται εύλογη.

Η έκθεση της Εταιρείας στους κινδύνους τιμών εμπορευμάτων καθώς και η αντίστοιχη ευαισθησία μπορεί να ποικίλλει ανάλογα με τον όγκο των συναλλαγών και τα επίπεδα τιμών. Ο κινδύνους αυτός αντιμετωπίζεται με την ανάλογη μεταβολή των τιμών πώλησης των εμπορευμάτων που διαθέτει.

10.4 Πιστωτικός κίνδυνος

Η Εταιρεία δεν έχει σημαντική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου σε κάποια από τα συμβαλλόμενα, με αυτήν μέρη. Ο πιστωτικός κίνδυνος πηγάζει κυρίως από έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο από πελάτες. Δεδομένης της πολυδιάστατης φύσης των λειτουργιών της Εταιρείας, δεν υπάρχει σημαντική συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου αναφορικά με τις εμπορικές της απαιτήσεις, μιας και αυτός διαχωρίζεται σε ένα μεγάλο αριθμό πελατών. Η Εταιρεία παρακολουθεί, σε σταθερή βάση, τις εμπορικές της απαιτήσεις και φροντίζει για την έγκαιρη είσπραξή τους. Για την ελαχιστοποίηση του πιστωτικού κινδύνου σε βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά προϊόντα, η Εταιρεία θέτει όρια στο πόσο θα εκτίθεται σε κάθε μεμονωμένο χρηματοοικονομικό ίδρυμα και

συναλλάσσεται μόνο με αναγνωρισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υψηλής πιστοληπτικής διαβάθμισης.

10.5 Κίνδυνος Ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας συνδέεται με την ανάγκη για επαρκή χρηματοδότηση της δραστηριότητας και της ανάπτυξής της Εταιρείας. Οι σχετικές ανάγκες ρευστότητας γίνονται αντικείμενο διαχείρισης μέσω προσεκτικής παρακολούθησης των χρεών των μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Η Εταιρεία διασφαλίζει ότι υπάρχουν επαρκείς διαθέσιμες πιστωτικές διευκολύνσεις ώστε να είναι σε θέση να καλύπτει τις βραχυπρόθεσμες επιχειρηματικές ανάγκες, κατόπιν υπολογισμού των ταμειακών εισροών που προκύπτουν από τη λειτουργία του καθώς και των μετρητών και ισοδύναμων μετρητών τα οποία τηρεί. Τα κεφάλαια για τις μακροπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας εξασφαλίζονται πρόσθετα από ένα επαρκές ποσό δανειακών κεφαλαίων και την δυνατότητα να πωληθούν μακροπρόθεσμα χρηματοοικονομικά στοιχεία.

10.6 Τρέχουσες Συνθήκες Ελληνικής Οικονομίας

Το 2018 αποτέλεσε χρονιά ορόσημο για την ελληνική οικονομία, καθώς στη διάρκεια του έτους ολοκληρώθηκε το τρίτο Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής και τέθηκαν σε εφαρμογή μέτρα ελάφρυνσης του ελληνικού δημοσίου χρέους, τα οποία εκτιμάται ότι διασφαλίζουν τη βιωσιμότητά του μεσοπρόθεσμα. Οι θετικές επιδράσεις αυτών των εξελίξεων αποτυπώνονται τόσο στο οικονομικό κλίμα, όσο και στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, ο ρυθμός μεγέθυνσης του ΑΕΠ ανήλθε στο 1,9% στο σύνολο του 2018, ενώ εκτιμάται ότι θα υπερβεί το 2% στη διάρκεια του 2019.

Μετά από μια επώδυνη περίοδο προσαρμογής, η Ελλάδα έχει πλέον επιτύχει ουσιαστική δημοσιονομική προσαρμογή, μια σειρά από διαρθρωτικές αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας έχουν αντιμετωπιστεί και σημαντικοί οικονομικοί δείκτες βελτιώνονται σταθερά. Οι προοπτικές για περαιτέρω επιτάχυνση της ανάπτυξης υποστηρίζονται και από τις μεταρρυθμίσεις που υλοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια, σε κρίσιμους τομείς, όπως η αγορά εργασίας και οι αγορές προϊόντων και υπηρεσιών. Εξελίξεις όπως η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας από τον οίκο Moody's, αλλά και η πρόσφατη επιτυχημένη έκδοση 10ετούς ομολόγου, αποτυπώνουν τη σταδιακή αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στην ελληνική οικονομία και την πεποίθηση των αγορών, ότι η χώρα επιστρέφει πλέον σε θετική πορεία.

Ωστόσο, παρά τις ευνοϊκές προβλέψεις, παραμένουν μια σειρά από κίνδυνοι και αβεβαιότητες, τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και εξωγενείς, που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά το οικονομικό περιβάλλον στο επόμενο διάστημα.

Οι αποδόσεις των ελληνικών κρατικών ομολόγων, λόγω και των αναταράξεων στις διεθνείς χρηματοπιστωτικές αγορές, εξακολουθούν να βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα, επιβαρύνοντας ανάλογα τις τράπεζες, τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά. Επίσης, παρά τις επιμέρους θετικές εξελίξεις στο χρηματοπιστωτικό τομέα, όπως η πλήρης άρση των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων εντός Ελλάδας και η περαιτέρω χαλάρωσή τους για τις συναλλαγές με το εξωτερικό, το απόθεμα των μη εξυπηρετούμενων δανείων των τραπεζών παραμένει εξαιρετικά υψηλό, ενώ η τάση επιστροφής των καταθέσεων έδειξε να ανακόπτεται στη διάρκεια του 2018. Ως αποτέλεσμα, η πιστωτική συρρίκνωση προς τον ιδιωτικό τομέα συνεχίστηκε και το μέσο επιτόκιο των τραπεζικών χορηγήσεων αυξήθηκε ελαφρά. Συνέπεια των παραγόντων αυτών, είναι παραμένει υψηλό το κόστος τραπεζικής χρηματοδότησης των ελληνικών επιχειρήσεων, σε σχέση με την υπόλοιπη ευρωζώνη.

Σε διεθνές επίπεδο, η αύξηση του προστατευτισμού και οι εμπορικές εντάσεις μεταξύ μεγάλων οικονομιών, οι ανοδικές τάσεις στα επιτόκια βασικών νομισμάτων, καθώς και μια σειρά περιφερειακών κρίσεων, δημιουργούν ένα περιβάλλον έντονης μεταβλητότητας, του οποίου οι δυνητικές επιπτώσεις αποτυπώνονται στην επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας το 2018. Ειδικότερα στην Ευρώπη, εστίες αρνητικών επιδράσεων αποτελούν, μεταξύ άλλων, η κορύφωση της αβεβαιότητας σχετικά με το ενδεχόμενο άτακτης αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ε.Ε., η ανησυχία για την ασκούμενη δημοσιονομική πολιτική στην Ιταλία, αλλά και ο ευρύτερος προβληματισμός για την άνοδο του ευρωσκεπτικισμού, ενόψει και των προσεχών ευρωεκλογών.

Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής αυτής περιόδου για την ελληνική οικονομία, η Διοίκηση του Ομίλου συνεχίζει να διατηρεί σε ισχύ όλα τα αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπιση των όποιων πιέσεων από το εγχώριο και το διεθνές οικονομικό περιβάλλον και για τη συνέχιση των δραστηριοτήτων του Ομίλου ανά λειτουργικό τομέα, χωρίς διακοπή.

Κατά την 31/12/2018, η Διοίκηση έχει αξιολογήσει ότι οι προβλέψεις απομείωσης των χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού του Ομίλου και της Εταιρείας είναι επαρκείς. Περαιτέρω, η Διοίκηση του Ομίλου σε αυτό το σχετικά αβέβαιο οικονομικό περιβάλλον, αξιολογεί συνεχώς την κατάσταση, σχεδιάζει και υλοποιεί τις όποιες αναγκαίες παρεμβάσεις, προκειμένου να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις στις δραστηριότητες του.

11 Οικονομικές πληροφορίες κατά τομέα

11.1 Πρωτεύον τομέας πληροφόρησης-γεωγραφικός τομέας

Τα αποτελέσματα του Ομίλου ανά τομέα αναλύονται ως εξής:

Πληροφόρηση κατά τομέα

Πρωτεύων τύπος πληροφόρησης - Γεωγραφικοί τομείς

	Ελλάδα		Ευρώπη		Τρίτες χώρες		Σύνολο	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/207	31/12/2018	31/12/2017
Πωλήσεις	3.211.106,80	2.639.496,52	40.631,75	40.665,25	5.588,76	416,16	3.257.327,31	2.680.577,93
Κόστος πωλήσεων	(2.460.870,40)	(2.708.123,42)	(31.136,11)	(41.722,54)	(4.282,67)	(426,98)	(2.496.289,18)	(2.750.755,02)
Αποτέλεσμα ανά τομέα	750.236,40	(68.626,90)	9.495,64	(1.057,29)	1.306,09	(10,82)	761.038,13	(70.177,09)
Έξοδα διάθεσης επιμεριζόμενα	(604.271,58)	(679.241,60)	(7.646,89)	(10.467,23)	(1.051,80)	(107,12)	(612.970,27)	(689.995,95)
Λοιπά έξοδα μη επιμεριζόμενα							(1.319.638,49)	(2.133.661,46)
(Ζημιές)/Κέρδη προ φόρων							(1.651.396,70)	(2.893.834,50)
Φόροι							175.249,10	(28.025,07)
Καθαρά κέρδη/(ζημιές)							(1.476.147,60)	(2.921.859,57)
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Κυκλ.ενεργητικό επιμεριζόμενο	4.581.475,74	5.531.427,94	47.561,99	41.132,50	10.962,34	13.207,19	4.640.000,07	5.585.767,63
Πάγιο ενεργητικό επιμεριζόμενο	5.322.144,53	5.442.081,17	-	-- -		-- -	5.322.144,53	5.442.081,17
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	9.903.620,27	10.973.509,11	47.561,99	41.132,50	10.962,34	13.207,19	9.962.144,60	11.027.848,80
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ								
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις επιμεριζόμενες	20.572.799,98	19.978.796,27	45.987,31	62.309,47	35.857,40	14.657,30	20.654.644,69	20.055.763,04
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις μη επιμεριζόμενες	793.664,99	982.103,24	-	-- -	--	-- -	793.664,99	982.103,24
ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	21.366.464,97	20.960.899,51	45.987,31	62.309,47	35.857,40	14.657,30	21.448.309,68	21.037.866,28

11.2 Δευτερεύων τομέας πληροφόρησης

Ο ΟΜΙΛΟΣ

Πωλήσεις 1/1-31/12/2018

	Πωλήσεις Εσωτερικού	Ενδοκοινοτικές Παραδόσεις	Πωλήσεις σε Τρίτες Χώρες	Σύνολα
Εμπορεύματα	210.936,04	0,00	0,00	210.936,04
Προϊόντα	1.873.787,91	40.631,75	5.588,76	1.920.008,42
Παροχή Υπηρεσιών	1.128.283,31	0,00	0,00	1.128.283,31
Σύνολα	**3.213.007,26**	**40.631,75**	**5.588,76**	**3.259.227,77**

Πωλήσεις 1/1-31/12/2017

	Πωλήσεις Εσωτερικού	Ενδοκοινοτικές Παραδόσεις	Πωλήσεις σε Τρίτες Χώρες	Σύνολα
Εμπορεύματα	29.365,41	0,00	0,00	29.365,41
Προϊόντα	1.982.643,23	40.665,25	416,16	2.023.724,64
Παροχή Υπηρεσιών	627.487,88	0,00	0,00	627.487,88
Σύνολα	**2.639.496,52**	**40.665,25**	**416,16**	**2.680.577,93**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Πωλήσεις 1/1-31/12/2018

	Πωλήσεις Εσωτερικού	Ενδοκοινοτικές Παραδόσεις	Πωλήσεις σε Τρίτες Χώρες	Σύνολα
Εμπορεύματα	210.936,04	0,00	0,00	210.936,04
Προϊόντα	1.788.986,72	40.631,75	5.588,76	1.835.207,23
Παροχή Υπηρεσιών	1.023.967,51	0,00	0,00	1.023.967,51
Σύνολα	**3.625.661,43**	**40.631,75**	**5.588,76**	**3.070.110,78**

Πωλήσεις 1/1-31/12/2017

	Πωλήσεις Εσωτερικού	Ενδοκοινοτικές Παραδόσεις	Πωλήσεις σε Τρίτες Χώρες	Σύνολα
Εμπορεύματα	29.365,41	0,00	0,00	29.365,41
Προϊόντα	1.782.065,85	40.665,25	416,16	1.823.147,26
Παροχή Υπηρεσιών	472.120,18	0,00	0,00	472.120,18
Σύνολα	**2.283.551,44**	**40.665,25**	**416,16**	**2.324.632,85**

12 Σημειώσεις επί των οικονομικών καταστάσεων

12.1 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ					
	Οικόπεδα	**Κτίρια**	**Μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Μεταφορικά μέσα**	**Λοιπός εξοπλισμός**	**Σύνολο**
Αξία κτήσεως ή εύλογη αξία						
Υπόλοιπο 1.1.2017	**3.280.000,00**	**5.897.822,94**	**2.820.813,08**	**481.490,12**	**1.158.025,02**	**13.638.151,16**
Αναπροσαρμογή	-1.531.971,23	1.821.927,30				-3.353.898,53
Προσθήκες				---	---	---
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές				-16.642,52	-133.635,28	-150.277,80
Υπόλοιπο 31.12.2017	**1.748.028,77**	**4.075.895,64**	**2.820.813,08**	**464.847,60**	**1.024.389,74**	**10.133.974,83**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 1.1.2017		**-951.817,50**	**-2.100.523,45**	**-454.303,53**	**-1.149.711,58**	**-4.667.356,06**
Αναπροσαρμογή						---
Αποσβέσεις χρήσεως		-113.106,91	-104.094,12	6.525,78	154.136,64	**-56.538,61**
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές						
Υπόλοιπο 31.12.2017		**-1.064.924,41**	**-2.204.617,57**	**-458.777,75**	**-995.574,94**	**-4.723.894,67**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**1.748.028,77**	**3.010.971,23**	**616.195,51**	**6.069,85**	**28.814,80**	**5.410.080,16**
Αξία κτήσεως ή εύλογη αξία						
Υπόλοιπο 1.1.2018	**3.280.000,00**	**5.897.822,94**	**2.820.813,08**	**464.847,60**	**1.024.389,74**	**13.487.873,36**
Αναπροσαρμογή	-1.531.971,23	-1.821.927,30				-3.353.898,53
Προσθήκες						
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές				-11.852,76	0	-11.852,76
Υπόλοιπο 31.12.2018	**1.748.028,77**	**4.075.895,64**	**2.820.813,08**	**452.994,84**	**1.024.389,74**	**10.122.122,07**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 1.1.2018		**-1.064.924,41**	**-2.204.617,57**	**-458.777,75**	**-995.574,94**	**-4.723.894,67**
Αναπροσαρμογή						
Αποσβέσεις χρήσεως		-94.633,30	-15.499,98	-3.628,53	-7.948,99	**-121.710,80**
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές						
Υπόλοιπο 31.12.2018		**-1.159.557,71**	**-2.220.117,55**	**-450.553,54**	**-1.003.523,93**	**-4.833.752,73**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2018	**1.748.028,77**	**2.916.337,93**	**600.695,53**	**2.441,30**	**20.865,81**	**5.288.369,34**

	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ					
	Οικόπεδα	**Κτίρια**	**Μηχανολογικός εξοπλισμός**	**Μεταφορικά μέσα**	**Λοιπός εξοπλισμός**	**Σύνολο**
Αξία κτήσεως ή εύλογη αξία						
Υπόλοιπο 1.1.2017	**3.280.000,00**	**5.897.822,94**	**2.820.813,08**	**481.490,12**	**1.154.842,68**	**13.634.968,82**
Αναπροσαρμογή	-1.531.971,23	-1.821.927,30				-3.353.898,53
Προσθήκες						
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές				-16.642,52	-133.635,28	-150.277,80
Υπόλοιπο 31.12.2017	**1.748.028,77**	**4.075.895,64**	**2.820.813,08**	**464.847,60**	**1.021.207,40**	**10.130.792,49**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 1.1.2017		**-951.817,50**	**-2.100.523,45**	**-465.303,53**	**-1.146.529,36**	**-4.664.173,84**
Αναπροσαρμογή						---
Αποσβέσεις χρήσεως		-113.106,91	-104.094,12	6.525,78	154.136,64	-587.944,08
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές						---
Υπόλοιπο 31.12.2017		**-1.064.924,41**	**-2.204.617,57**	**-458.777,75**	**-992.392,72**	**-5.252.117,92**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**1.748.028,77**	**3.010.971,23**	**616.195,51**	**6.069,85**	**28.814,68**	**5.410.080,04**
Αξία κτήσεως ή εύλογη αξία						
Υπόλοιπο 1.1.2018	**3.280.000,00**	**5.897.822,94**	**2.820.813,08**	**464.847,60**	**1.021.207,40**	**13.484.691,02**
Αναπροσαρμογή	-1.531.971,23	-1.821.927,30				-3.353.898,53
Προσθήκες						
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές				-11.852,76	0,00	-11.852,76
Υπόλοιπο 31.12.2018	**1.748.028,77**	**4.075.895,64**	**2.820.813,08**	**452.994,84**	**1.021.207,40**	**10.118.939,73**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις						
Υπόλοιπο 1.1.2018		**-1.064.924,41**	**-2.204.617,57**	**-458.777,75**	**-992.392,72**	**-4.720.712,45**
Αναπροσαρμογή						---
Αποσβέσεις χρήσεως		-94.633,30	-15.499,98	-3.628,53	-7.948,99	-121.710,80
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές				11.852,74		---
Υπόλοιπο 31.12.2018		**-1.159.557,71**	**-2.220.117,55**	**-450.553,54**	**-1.000.341,71**	**-4.842.423,25**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2018	**1.748.028,77**	**2.916.337,93**	**600.695,53**	**2.441,30**	**20.865,69**	**5.288.369,22**

Οι αποσβέσεις που επιβαρύνουν τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στις σημειώσεις 12.20, 12.22 και 12.23.

Επί των παγίων στοιχείων του Ομίλου έχουν εγγραφεί προσημειώσεις ύψους € 12.700 χιλ. προς κάλυψη τραπεζικού δανεισμού το υπόλοιπο του οποίου στις 31.12.2018 είναι € 13.587 χιλ.

12.2 Άϋλα περιουσιακά στοιχεία

Τα ασώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ				
	Δικαιώματα χρήσης ενσ. παγίων στοιχείων	**Σήματα και άδειες**	**Λογισμικά προγράμματα**	**Ηλεκτρονικά συστήματα τηλεκπαίδευσης**	**Σύνολο**
Αξία κτήσεως ή εύλογη αξία	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 1.1.2017	**76.302,27**	---	**1.741.067,42**	**1.025.520,94**	**2.842.890,63**
Προσθήκες			- --		---
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές					---
Υπόλοιπο 31.12.2017	**76.302,27**	---	**1.741.067,42**	**1.025.520,94**	**2.842.890,63**
	-	-	-	-	-
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
Υπόλοιπο 1.1.2017	**-76.302,27**	---	**-1.738.556,52**	**-1.025.520,94**	**-2.840.379,73**
Αποσβέσεις χρήσεως			-1.310,00		-1.310,00
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές					
Υπόλοιπο 31.12.2017	**-76.302,27**	---	**-1.739.866,52**	**-1.025.520,94**	**-2.841.689,73**
-	-	-	-	-	-
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	---	---	**1.200,90**	- --	**1.200,90**
Αξία κτήσεως ή εύλογη αξία	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο 1.1.2018	**76.302,27**	---	**1.741.067,42**	**1.025.520,94**	**2.842.890,63**
Προσθήκες	**3.000,00**		- --		3.000,00
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές					---
Υπόλοιπο 31.12.2018	**79.302,27**	---	**1.741.067,42**	**1.025.520,94**	**2.845.890,63**
	-	-	-	-	-
Συσσωρευμένες αποσβέσεις					
Υπόλοιπο 1.1.2018	**-76.302,27**	---	**-1.739.866,52**	**-1.025.520,94**	**-2.841.689,73**
Αποσβέσεις χρήσεως	-25,00		-1.200,82		**-1.225,82**
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές					
Υπόλοιπο 31.12.2018	**-76.327,27**	---	**-1.741.067,34**	**-1.025.520,94**	**-2.842.915,55**
-	-	-	-	-	-
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2018	2.975,00	---	**0,08**	- --	**2.975,08**

Οι αποσβέσεις που επιβαρύνουν τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στις σημειώσεις 12.20, 12.22 και 12.23.

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΟΛ

	Δικαιώματα χρήσης ενσ. παγίων στοιχείων	Λογισμικά προγράμματα	Ηλεκτρονικά συστήματα τηλεκπαίδευσης	Σύνολο
Αξία κτήσεως ή εύλογη αξία				
Υπόλοιπο 1.1.2017	**76.302,27**	**1.730.165,42**	**1.025.520,94**	**2.831.988,63**
Προσθήκες		---		---
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές				---
Υπόλοιπο 31.12.2017	**76.302,27**	**1.730.165,42**	**1.025.520,94**	**2.831.988,63**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1.1.2017	**-76.302,27**	**-1.730.165,42**	**-1.025.520,94**	**-2.831.988,63**
Αποσβέσεις χρήσεως				---
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές				---
Υπόλοιπο 31.12.2017	**-76.302,27**	**-1.730.165,42**	**-1.025.520,94**	**-2.831.988,63**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2017	**--** -	---	---	---
Αξία κτήσεως ή εύλογη αξία				
Υπόλοιπο 1.1.2018	**76.302,27**	**1.730.165,42**	**1.025.520,94**	**2.831.988,63**
Προσθήκες		---		---
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές				---
Υπόλοιπο 31.12.20178	**76.302,27**	**1.730.165,42**	**1.025.520,94**	**2.831.988,63**
Συσσωρευμένες αποσβέσεις				
Υπόλοιπο 1.1.2018	**-76.302,27**	**-1.730.165,42**	**-1.025.520,94**	**-2.831.988,63**
Αποσβέσεις χρήσεως				---
Πωλήσεις-διαγραφές-μεταφορές				---
Υπόλοιπο 31.12.2018	**-76.302,27**	**-1.730.165,42**	**-1.025.520,94**	**-2.831.988,63**
Αναπόσβεστη αξία 31.12.2018	**--** -	---	---	---

12.3 Επενδύσεις σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις

Η κίνηση των συμμετοχών της εταιρείας σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις, αφορά τη θυγατρική ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ ΑΕ και τη συγγενή ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ-ΛΙΒΑΝΗΣ LTD, η οποία από τον Οκτώβριο 2018 δεν μετέχει στον όμιλο, διότι μεταβιβάστηκαν το εταιρικά μερίδια της μητρικής.

Την 31/12/2018 η ανωτέρω συμμετοχή εμφανίζεται με αξία κτήσης ευρώ 1,00 έκαστη λόγω απομείωσης που συντελέστηκε κατά τα προηγούμενα έτη εξαιτίας των σωρευμένων ζημιών της θυγατρικής που είχαν σαν συνέπεια τα ίδια της κεφάλαια να γίνουν αρνητικά.

12.4 Πελάτες και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις

Οι πελάτες και λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μακροπρόθεσμο μέρος απαιτήσεων από πελάτες	0,00	0,00	0,00	0,00
Εγγυήσεις ενοικίων	30.800,11	30.800,11	29.800,11	29.800,11
	30.800,11	**30.800,11**	**29.800,11**	**29.800,11**

12.5 Αποθέματα

Τα αποθέματα του Ομίλου και της εταιρείας αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορεύματα	59.335,97	58.026,13	59.335,97	58.026,13
Προϊόντα έτοιμα & ημιτελή	2.832.984,88	3.014.565,69	2.933.823,96	3.115.533,13
Παραγωγή σε εξέλιξη	254.938,68	262.897,73	254.938,68	262.897,73
Πρώτες και βοηθητικές ύλες	204.126,29	258.657,26	196.771,55	245.446,95
Αναλώσιμα Υλικά	2.071,29		2.071,29	
	3.353.457,11	**3.594.146,81**	**3.446.941,45**	**3.681.903,94**
Μείον: Προβλέψεις για καθυστερημένα αποθέματα	(1.359.362,77)	(859.620,56)	(1.359.362,77)	(859.620,56)
Συνολική καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία	**1.994.094,34**	**2.734.526,25**	**2.087.578,68**	**2.822.283,38**

Το κόστος των αποθεμάτων που καταχωρήθηκε ως έξοδο στο κόστος πωληθέντων, το 2018 ανέρχεται σε € 640 χιλ. έναντι € 1.217 χιλ. το 2017 για την εταιρεία και € 662 χιλ. έναντι € 1.351 χιλ. το 2017 για τον όμιλο αντίστοιχα.
Τα αποθέματα της Εταιρείας μειώθηκαν κατά € 734 χιλ. κυρίως λόγω της διενέργειας πρόβλεψης απαξιωμένων αποθεμάτων κόστους € 500 χιλ. που διενεργήθηκαν στη διάρκεια της χρήσης.
Τα αποθέματα είναι ελεύθερα από κάθε βάρος ή διεκδίκηση τρίτων και έχουν επαρκή ασφαλιστική κάλυψη.

12.6 Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις αναλύονται ως εξής:

Απαιτήσεις από πελάτες	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Πελάτες	3.605.575,28	3.707.321,28	3.620.020,08	3.634.757,73
Γραμμάτια εισπρακτέα	164.546,56	177.310,18	164.546,56	177.310,18
Επιταγές εισπρακτέες	1.449.875,97	1.459.346,10	1.449.875,97	1.459.346,10
	5.219.977,816	**5.343.977,56**	**5.234.442,61**	**5.271.414,01**
Μείον: Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	**(3.050.438,08)**	**(3.108.213,50)**	**(3.023.006,98)**	**(3.080.782,41)**
	2.169.559,73	**2.235.764,06**	**2.211.435,63**	**2.190.631,61**

Οι ανωτέρω απαιτήσεις είναι βραχυπρόθεσμες και δεν απαιτείται προεξόφληση κατά την ημερομηνία ισολογισμού. Δεν υπάρχει συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου, καθώς η εταιρεία έχει μεγάλο αριθμό πελατών και ο κίνδυνος διασπείρεται.

Επιταγές εισπρακτέες ύψους € 126 χιλ. έχουν δοθεί προς εγγύηση έναντι βραχυπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού.

12.7 Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμημένα στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων χρήσης

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Μετοχές εισηγμένες στο Χ.Α	3.200,40	3.200,40	3.200,40	3.200,40
Μετοχές μη εισηγμένες στο Χ.Α	134.107,02	134.107,02	134.107,02	134.107,02
	137.307,42	**137.307,42**	**137.307,42**	**137.307,42**

Τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά στοιχεία που αποτιμώνται στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία ισολογισμού, αφορούν:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Υπόλοιπο έναρξης	**137.307,42**	**137.307,42**	137.307,42	137.307,42
Προσθήκες/Μειώσεις	**0,00**	**0,00**	0,00	0,00
Αναπροσαρμογή εύλογης αξίας	**0,00**	**0,00**	0,00	0,00
	137.307,42	**137.307,42**	**137.307,42**	**137.307,42**

Η συνολική απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων αποτιμημένων στην εύλογη αξία μέσω της κατάστασης αποτελεσμάτων ανέρχεται σε 185 χιλ. και έχει σχηματιστεί σε προηγούμενες χρήσεις. Στην τρέχουσα χρήση δεν χρειάστηκε πρόσθετη απομείωση.

12.8 Λοιπές απαιτήσεις

Λοιπές απαιτήσεις	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Ελληνικό Δημόσιο	15.066,33	4.903,04	14.522,33	4.359,04
Προκαταβολές προμηθευτών	193.915,06	319.105,66	97.813,82	222.915,43
Λοιπές απαιτήσεις	11.321,52	21.530,56	0,76	9.509,80
	220.302,91	**345.539,26**	**112.336,91**	**236.784,27**

Στο λογαριασμό «Προκαταβολές Προμηθευτών» περιλαμβάνονται προκαταβολές σε Έλληνες συγγραφείς, μεταφραστές, διορθωτές αλλά και σε Έλληνες πράκτορες δικαιωμάτων για να δεσμεύσουν νέους τίτλους

βιβλίων. Η μείωση του ως άνω λογαριασμού οφείλεται σε ολοκλήρωση εργασιών βιβλίων προς έκδοση με ταυτόχρονη τιμολόγηση τους.

Οι ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις από Πελάτες και Λοιπές Εμπορικές Απαιτήσεις με λήξη άνω του ενός έτους για την Εταιρεία και τον Όμιλο, για τις οποίες δεν έχει σχηματισθεί πρόβλεψη απομείωσης ανέρχονται το 2018 σε € 462 χιλ. για την Εταιρεία και € 495 χιλ. για τον Όμιλο, ενώ αντίστοιχα ήταν € 983 χιλ. για την Εταιρεία και € 1.041 χιλ. για τον Όμιλο το 2017.

Οι ληξιπρόθεσμες και μη απομειωμένες ως ανω απαιτήσεις κρίνονται εύλογες από τη διοίκηση της εταιρείας, σύμφωνα και με έκθεση του νομικού τμήματός της, διότι αφορούν ανοιχτά υπόλοιπα πελατών οι οποίοι είναι ενεργοί και δεν υπάρχει κανένας πτωχευμένος, η δε εταιρεία έχει ενεργήσει τα νόμιμα για την είσπραξή τους.

Η ενηλικίωση υπολοίπων των απαιτήσεων από πελάτες και λοιπών εμπορικών απαιτήσεων της 31/12/2018, οι οποίες είχαν καταστεί ληξιπρόθεσμες, αλλά δεν είχαν απομειωθεί έχει ως ακολούθως:

ΟΜΙΛΟΣ (Σε χιλιάδες ευρώ)

ΕΤΗ	**31/12/2018**	**31/12/2017**
1 έως 2	285	411
2 έως 4	210	553
4 έως 5	0	77
άνω των 5	0	0
Σύνολο	**495**	**1.041**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ (Σε χιλιάδες ευρώ)

ΕΤΗ	**31/12/2018**	**31/12/2017**
1 έως 2	257	387
2 έως 4	205	519
4 έως 5	0	77
άνω των 5	0	0
Σύνολο	**462**	**983**

Όσον αφορά αξιόγραφα σε καθυστέρηση, η Εταιρεία έχει διενεργήσει όλες τις νόμιμες ενέργειες για την είσπραξή τους. Παρά ταύτα στα αξιόγραφα που έχουν λήξη έως την 31/12/2018 και δεν έχουν εισπραχτεί έχουν διενεργηθεί επαρκής προβλέψεις.

12.9 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Ταμείο	23.176,47	21.685,66	21.731,33	19.649,91
Καταθέσεις όψεως	95.559,20	110.944,98	95.528,01	79.297,78
	118.735,67	**132.630,64**	**117.259,34**	**98.947,69**

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αντιπροσωπεύουν μετρητά στο ταμείο της εταιρείας και τραπεζικές καταθέσεις διαθέσιμες σε πρώτη ζήτηση. Κατά τις ανωτέρω ημερομηνίες δεν υπήρχαν υπεραναλήψεις από τραπεζικούς λογαριασμούς.

12.10 Μετοχικό κεφάλαιο-Διαφορά υπέρ το άρτιο

Το μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε € 7.734.375,00 και διαιρείται στις 31/12/2018, αλλά και σήμερα σε 7.734.375 μετοχές ονομαστικής αξίας € 1,00 η κάθε μία. Με απόφαση της έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 8/12/2010 αυξήθηκε η ονομαστική αξία της μετοχής από 0,30 € σε 0,90 € με ταυτόχρονη μείωση του αριθμού των μετοχών σε 7.734.375 (reverse split). Η διαπραγμάτευση με τη νέα τιμή μετοχής άρχισε στις 14/1/2011. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της 30.6.2011 κεφαλαιοποιήθηκε αφορολόγητο αποθεματικό του Ν.2601/98 ποσού € 773.437,50 με αύξηση της ονομαστικής αξίας της μετοχής από 0,90 € σε 1,00 €. Το υπουργείο ανάπτυξης ενέκρινε την αύξηση κεφαλαίου στις 18.7.2011. Εγκρίθηκε από το Χρηματιστήριο Αθηνών στις 31/8/2011.

Το 80,20% του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας κατέχεται από μέλη της οικογένειας Λιβάνη. Έναντι του ληφθέντος ομολογιακού δανείου από την Εθνική Τράπεζα υπάρχει περιορισμός μεταβίβασης των μετοχών της οικογένειας, έτσι ώστε το συνολικό ποσοστό συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας και τα δικαιώματα ψήφου στην εταιρεία να μην κατέλθουν κάτω του 67%.

Σχετικά με το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας δεν υπάρχουν ειδικοί περιορισμοί, πέραν των όσων υπαγορεύει η ισχύουσα νομοθεσία και αναφέρονται παραπάνω.

Το υπέρ το άρτιο μετοχικό κεφάλαιο προέκυψε από την έκδοση μετοχών έναντι μετρητών σε αξία μεγαλύτερη της ονομαστικής τους αξίας.

12.11 Λοιπά αποθεματικά

Τα λοιπά αποθεματικά που εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Τακτικό αποθεματικό	530.581,47	530.581,47	530.581,47	530.581,47
Ειδικά αποθεματικά	807.419,09	807.419,09	807.419,09	807.419,09
Αφορολόγητα αποθεματικά	398.306,44	398.306,44	398.306,44	398.306,44
Αποθεματικό αναπροσαρμογής παγίων	494.769,73	494.769,73	494.769,73	494.769,73
	2.231.076,73	**2.231.076,73**	**2.231.076,73**	**2.231.076,73**

Σύμφωνα με την Ελληνική εμπορική νομοθεσία, οι εταιρείες υποχρεούνται, από τα κέρδη της χρήσης, να σχηματίσουν το 5% σαν τακτικό αποθεματικό μέχρις ότου αυτό φτάσει το ένα τρίτο του καταβλημένου μετοχικού τους κεφαλαίου. Κατά την διάρκεια της ζωής της εταιρείας απαγορεύεται η διανομή του τακτικού αποθεματικού.

Τα ειδικά αποθεματικά αφορούν φορολογηθέντα αποθεματικά που ο σχηματισμός τους υπαγορεύεται από ειδικές διατάξεις επενδυτικών νόμων.

Τα αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων αφορούν μη διανεμηθέντα κέρδη τα οποία απαλλάσσονται της φορολογίας βάσει ειδικών διατάξεων αναπτυξιακών νόμων υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχουν επαρκή κέρδη για το σχηματισμό τους. Τα αποθεματικά αυτά αφορούν κατά κύριο λόγο επενδύσεις και δεν διανέμονται.

12.12 Δανειακές υποχρεώσεις

Οι δανειακές υποχρεώσεις της εταιρείας (μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες) αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις				
Ομολογιακό Δάνειο	0,00	0,00	0,00	0,00
Δάνεια τραπεζών	0,00	0,00	0,00	0,00
Σύνολο μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις				
Βραχυπρόθεσμα τραπεζικά δάνεια	15.173.816,32	14.959.375,23	15.173.816,32	14.959.375,23
Υποχρεώσεις μακροπρόθεσμων δανείων				
Πληρωτέες στην επόμενη χρήση	0,00	0,00	0,00	0,00
Σύνολο βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	**15.173.816,32**	**14.959.375,23**	**15.173.816,32**	**14.959.375,23**
Σύνολο δανείων	**15.173.816,32**	**14.959.375,23**	**15.173.816,32**	**14.959.375,23**

Το 2006 χορηγήθηκε δεκαετές ομολογιακό δάνειο, από την Εθνική τράπεζα της Ελλάδος ποσού € 4,00 εκ.. Στις 4/4/2007 εκταμιεύθηκε και το € 1,00 εκ.. Η διάρκεια του ομολογιακού δανείου είναι 10ετής και οι εξασφαλίσεις είναι προσημείωση υποθήκης Α θέσης επί του κτιρίου Στρυμώνος 18 – Βοτανικός € 3,00 εκ. και οι προσωπικές εγγυήσεις του κ. Ηλία Λιβάνη και της κ. Παναγιώτας Λιβάνη. Το επιτόκιο είναι ίσο με Euribor 1 μηνός πλέον περιθωρίου 1%. Το σύνολο του ομολογιακού δανείου αντιστοιχεί σε δέκα (10) ομολογίες ονομαστικής αξίας € 0,5 εκ. η κάθε μία.

Υπεγράφη η σύμβαση ομολογιακού δανείου με την Γενική Τράπεζα στις 14.4.2009, υλοποιώντας την από 18.3.2009 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Το ομολογιακό δάνειο, ύψους € 3,00 εκ εκταμιεύθηκε στις 11.6.2009, είναι 7ετές με εξασφαλίσεις προσημείωση υποθήκης Α' θέσης επί του κτιρίου Σόλωνος 98-Αθήνα € 4,2 εκ. και προσωπικές εγγυήσεις του κ. Ηλία Λιβάνη και της κ. Παναγιώτας Λιβάνη. Το επιτόκιο είναι ίσο με Euribor τριμήνου πλέον περιθωρίου. Το ομολογιακό δάνειο αντιστοιχεί σε 84 ομολογίες.
Τον Οκτώβριο του 2011 η Εμπορική Τράπεζα ενέγραψε προσημείωση ύψους € 1 εκατ. στο οικόπεδο της Εταιρείας επί της ΒΙΟ.ΠΑ Άνω Λιοσίων.
Τον Ιούνιο του 2012 η Εθνική Τράπεζα ενέγραψε προσημείωση Β' υποθήκης ύψους € 1,5 εκ. στο κτίριο της Εταιρείας επί της Στρυμώνος 18, Βοτανικός.
Τον Φεβρουάριο του 2013 η Alpha Bank ενέγραψε προσημείωση Γ' υποθήκης ύψους € 3,0 εκ. επί του συνόλου των ακινήτων της Εταιρείας.
Τον Δεκέμβριο του 2014, το σύνολο των πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν χορηγήσει δάνεια στην εταιρεία, προέβησαν σε αναδιάρθρωση του δανεισμού της εταιρείας, με συμπληρωματική περίοδο χάριτος δύο ετών (έως τον Δεκέμβριο του 2016) με κεφαλαιοποίηση των τόκων της περιόδου χάριτος. Μετά τη λήξη της περιόδου χάριτος στις 31/12/2016, το σύνολο των των μακροπρόθεσμων δανείων έχουν καταστεί βραχυπρόθεσμα. Στις 29/3/2018 η εταιρεία υπέβαλλε αίτηση επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου Αθηνών κατ' άρθρο 99, όπως ισχύει, σε συμφωνία με τις πιστώτριες τράπεζες. Η σχετική δίκη έγινε στις 23/5/2018 και στις 30/1/2019, εξεδόθη απόφαση θετική (Αρ.αποφ.48 - Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών) για την εταιρεία, κάνοντας δεκτή στο σύνολο της την αίτηση επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης.

Οι ημερομηνίες λήξης του συνόλου των βραχυπρόθεσμων δανείων είναι οι εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	Μέχρι 6 μήνες	6 με 12 μήνες	Μέχρι 6 μήνες	6 με 12 μήνες
31.12.2018				
Σύνολο βραχυπρόθεσμων	15.173.816,32	0,00	15.173.816,32	0,00

δανείων				
31.12.2017				
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	12.727.429,48	2.231.944,99	12.727.429,48	2.231.944,99

Οι ημερομηνίες λήξης των μακροπρόθεσμων δανείων είναι οι εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Μεταξύ 1 και 2 ετών	0,00	0,00	0,00	0,00
Μεταξύ 2 και 5 ετών	0,00	0,00	0,00	0,00
Άνω των 5 ετών	0,00	0,00	0,00	0,00
Σύνολο	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**

Ο Όμιλος δεν έχει δυνατότητες δανεισμού (με παροχή εγγυήσεων) τις οποίες δεν έχει χρησιμοποιήσει:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/20187	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Με λήξη μέσα σε ένα έτος	0,00	0,00	0,00	0,00

Οι ληξιπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31/12/2018, αλλά και ως 30/4/2019 ανέρχονται σε € 15.173 χιλ. Σημειώνεται ότι μέχρι σήμερα δεν έχουν καταστεί απαιτητά τα ως άνω δάνεια από τις τράπεζες. Τα δάνεια, αν και έχουν ρυθμιστεί ως μακροπρόθεσμα, υπό την προϋπόθεση της ομαλής υλοποίησης του σχεδίου εξυγίανσης, παραμένουν στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, μέχρι την υλοποίηση του σχεδίου εξυγίανσης.

12.13 Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις όπως προκύπτουν από τις σχετικές προσωρινές φορολογικές διαφορές έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		**Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ**	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Αποθεματικό εύλογης αξίας	432.569,83	432.569,83	432.569,83	432.569,83
Ενσώματα & άϋλα στοιχεία του ενεργητικού	212.618,91	200.874,15	212.618,91	200.874,15
Προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους	-93.082,05	-90.190,60	-134.694,63	-132.412,59
Αποθέματα	-394.215,20	-249.289,96	-394.215,20	-249.289,96
Λοιπές προβλέψεις	-107.551,41	-68.374,24	-62.771,17	-23.594,00
	50.340,07	**225.589,18**	**53.507,74**	**228.147,43**

Οι αναβαλλόμενοι φόροι υπολογίζονται επί των προσωρινών διαφορών, σύμφωνα με τη μέθοδο της υποχρέωσης, με τη χρησιμοποίηση των ισχύοντων φορολογικών συντελεστών. Ο υπολογισμός των αναβαλλόμενων φόρων επαναξετάζεται σε κάθε χρήση, προκειμένου το υπόλοιπο που εμφανίζεται στις οικονομικές καταστάσεις να απεικονίζει τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές.

12.14 Προβλέψεις για παροχές στους εργαζόμενους

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Υποχρεώσεις Ισολογισμού για:				
Συνταξιοδοτικές παροχές	320.972,57	311.002,06	312.584,70	304.715,59
Σύνολο	**320.972,57**	**311.002,06**	**312.584,70**	**304.715,59**

Τα ποσά που έχουν καταχωρηθεί στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων είναι τα παρακάτω:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης				
Χρηματοοικονομικό κόστος				
Επίδραση περικοπής/διακανονισμού/τερματικές παροχές				
Αναλογιστικά κέρδη/ζημιές που καταχωρήθηκαν στην περίοδο				
Παροχές πληρωθείσες	9.970,51	54.061,96	7.869,11	79.781,64
Σύνολο	**9.970,51**	**54.061,96**	**7.869,11**	**79.781,64**

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στον ισολογισμό για τον Όμιλο και την εταιρεία έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο υποχρέωσης την 31.12.2017	**311.002,06**	**304.715,59**
Κόστος τρέχουσας περιόδου απασχόλησης 1.1-31.12.2018	---	---
Χρηματοοικονομικό κόστος τρέχουσας περιόδου 1.1-31.12.2018	---	---
Επίδραση περικοπής/διακανονισμού/τερματικές παροχές	---	---
Απόσβεση αναλογιστικών ζημιών	---	---
Πληρωθείσες αποζημιώσεις τρέχουσας περιόδου 1.1-31.12.2018	9.970,51)	7.869,11
Υπόλοιπο υποχρέωσης την 31.12.2018	**320.972,57**	**312.584,70**

Σημειώνεται ότι, δεν διενεργήθηκε αναλογιστική μελέτη για την χρήση 2018, ούτε για τη χρήση 2017. Η πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού έχει υπολογιστεί με βάση τα οριζόμενα στην ελληνική νομοθεσία.

Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού για τον Όμιλο και την εταιρεία στη λήξη του 2018 και του 2017 έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Μισθωτοί	35	37	31	32
Σύνολο	**35**	**37**	**31**	**32**

Ο μέσος όρος του προσωπικού για το 2018 ήταν 35 άτομα για τον Όμιλο και 30 άτομα για την Εταιρεία ενώ αντίστοιχα για το 2017 ήταν 46 άτομα για τον Όμιλο και 37 για την Εταιρεία.

12.15 Μελλοντικά έσοδα κρατικών επιχορηγήσεων

Περιλαμβάνονται οι επιχορηγήσεις παγίου ενεργητικού και αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Υπόλοιπο έναρξης	445.512,01	468.671,67	445.512,01	468.671,67
Προσθήκες	0,00	0,00	0,00	0,00
Μεταφορές στα αποτελέσματα	(23.159,66)	(23.159,66)	(23.159,66)	(23.159,66)
Υπόλοιπο λήξης	**422.352,35**	**445.512,01**	**422.352,35**	**445.512,01**

12.16 Προμηθευτές και συναφείς υποχρεώσεις

Η ανάλυση των υπολοίπων των προμηθευτών και των λοιπών συναφών υποχρεώσεων της εταιρείας έχει ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Προμηθευτές	916.386,00	942.639,60	795.458,21	798.892,92
Επιταγές πληρωτέες	446,25	446,25	446,25	446,25
	916.832,25	**943.085,85**	**795.904,46**	**799.339,17**

12.17 Φόρος εισοδήματος

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Φόρος εισοδήματος φορολογητέων κερδών	0,00	0,00	0,00	0,00
Φόροι τέλη προηγούμενων χρήσεων	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00	0,00	0,00

12.18 Προβλέψεις και λοιπές υποχρεώσεις

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Ασφαλιστικά ταμεία	2.322.447,99	1.889.458,73	2.008.378,50	1.639.830,67
Παρακρατούμενοι φόροι-τέλη	1.313.299,47	1.203.298,84	972.544,15	785.122,84
Προκαταβολές πελατών	119.799,16	400.511,58	119.799,16	381.652,81
Λοιπές προβλέψεις και υποχρεώσεις	808.449,50	660.032,81	722.521,07	567.109,85
	4.563.996,12	**4.153.301,96**	**3.823.242,88**	**3.373.716,17**

Ο λογαριασμός «Ασφαλιστικά ταμεία» αφορά υπόλοιπα ύψους € 2.008 χιλ. για την Εταιρεία και € 2.322 χιλ. για τον Όμιλο έως την 31/12/2018. Έως την ημερομηνία εκδόσεως της παρούσης, την 30/04/2019, είναι ληξιπρόθεσμες οι ασφαλιστικές οφειλές και, ως εκ τούτου, η εταιρεία καθώς και η θυγατρική της «ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.» δεν έχουν ασφαλιστική ενημερότητα.

Ο λογαριασμός «Παρακρατούμενοι φόροι-τέλη» αφορά ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα των χρήσεων 2014 έως και 2018 και ισούται με € 972 χιλ. για την Εταιρεία (ευρώ 429 χιλ. το 2018, ευρώ 274 χιλ. το 2017 και ευρώ 269 χιλ. το 2016) και € 1.313 χιλ. για τον Όμιλο (ευρώ 455 χιλ. το 2018, ευρώ 303 χιλ. το 2017, ευρώ 383 χιλ. το 2016 και ευρώ 56 χιλ. το 2015, ευρώ 116 χιλ. το 2014), τα οποία είναι ληξιπρόθεσμα μέχρι και σήμερα 30/04/2019. Οι εταιρείες δεν διαθέτουν φορολογική ενημερότητα.

Τα παραπάνω έχουν συνέπεια την έλλειψη ρευστότητας, διότι οι καταβολές από το Υπουργείο Παιδείας για πώληση πανεπιστημιακών βιβλίων καταβάλλονται απευθείας στην Εφορία.

12.19 Πωλήσεις

Οι πωλήσεις του Ομίλου και της εταιρείας για το 2018 και το 2017 αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

Ο ΟΜΙΛΟΣ **Πωλήσεις 1/1-31/12/2018**				
	Πωλήσεις Εσωτερικού	**Ενδοκοινοτικές Παραδόσεις**	**Πωλήσεις σε Τρίτες Χώρες**	**Σύνολα**
Εμπορεύματα	210.936,04	0,00	0,00	210.936,04
Προϊόντα	1.873.787,91	40.631,75	5.588,76	1.920.008,42
Παροχή Υπηρεσιών	1.128.283,31	0,00	0,00	1.128.283,31
Σύνολα	**3.213.007,26**	**40.631,75**	**5.588,76**	**3.259.227,77**

Πωλήσεις 1/1-31/12/2017

	Πωλήσεις Εσωτερικού	Ενδοκοινοτικές Παραδόσεις	Πωλήσεις σε Τρίτες Χώρες	Σύνολα
Εμπορεύματα	29.365,41	0,00	0,00	29.365,41
Προϊόντα	1.982.643,23	40.665,25	416,16	2.023.724,64
Παροχή Υπηρεσιών	627.487,88	0,00	0,00	627.487,88
Σύνολα	**2.639.496,52**	**40.665,25**	**416,16**	**2.680.577,93**

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Πωλήσεις 1/1-31/12/2018

	Πωλήσεις Εσωτερικού	Ενδοκοινοτικές Παραδόσεις	Πωλήσεις σε Τρίτες Χώρες	Σύνολα
Εμπορεύματα	210.936,04	0,00	0,00	210.936,04
Προϊόντα	1.788.986,72	40.631,75	5.588,76	1.835.207,23
Παροχή Υπηρεσιών	1.023.967,51	0,00	0,00	1.023.967,51
Σύνολα	**3.625.661,43**	**40.631,75**	**5.588,76**	**3.070.110,78**

Πωλήσεις 1/1-31/12/2017

	Πωλήσεις Εσωτερικού	Ενδοκοινοτικές Παραδόσεις	Πωλήσεις σε Τρίτες Χώρες	Σύνολα
Εμπορεύματα	29.365,41	0,00	0,00	29.365,41
Προϊόντα	1.782.065,85	40.665,25	416,16	1.823.147,26
Παροχή Υπηρεσιών	472.120,18	0,00	0,00	472.120,18
Σύνολα	**2.283.551,44**	**40.665,25**	**416,16**	**2.324.632,85**

Στο σύνολο πωλήσεων του εσωτερικού, για την εταιρεία και τον όμιλο, περιλαμβάνονται πωλήσεις προς το Ελληνικό Δημόσιο για το 2018 € 349.064,84 ενώ το 2017 ήταν € 360.123,81.

12.20 Κόστος πωληθέντων

Κόστος πωληθέντων

Το κόστος πωληθέντων αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	661.035,28	1.351.267,62	640.452,47	1.216.570,74
Παροχές εργαζομένων	396.710,35	476.123,48	306.376,86	400.356,38
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	677.634,46	826.009,16	641.271,81	751.641,41
Παροχές τρίτων	64.173,86	73.698,25	64.173,86	71.698,25
Φόροι-τέλη	9.945,81	10.948,68	9.945,81	10.948,68
Διάφορα έξοδα	42.210,96	31.054,36	42.210,96	31.054,36
Αποσβέσεις παγίων	87.001,50	169.608,49	87.001,50	168.298,49
Προβλέψεις	557.576,96	-187.955,02	557.576,96	-187.955,02
Σύνολο	**2.496.289,18**	**2.750.755,02**	**2.349.009,43**	**2.462.613,29**

Το κόστος αποθεμάτων αναγνωριζόμενο ως έξοδο είναι για την εταιρεία € 640 χιλ. και είναι μειωμένο σε σχέση με τη προηγούμενη χρήση, γιατί την χρήση 2017 η εταιρία προέβη σε καταστροφή απαξιωμένων αποθεμάτων κατά € 700 χιλ. Το σύνολο των λειτουργικών εξόδων που επιβαρύνουν το κόστος πωληθέντων είναι αυξημένο σε σχέση με την προηγούμενη χρήση κατά € 512 χιλ., ήτοι ποσοστό αύξησης 41,09%, κυρίως λόγω της αύξησης των προβλέψεων επισφαλειών κατά € 744 χιλ. Στα υπόλοιπα λειτουργικά έξοδα παρατηρείται μείωση.

12.21 Άλλα έσοδα/έξοδα

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Άλλα λειτουργικά έσοδα				
Αποσβέσεις κρατικών επιχορηγήσεων	23.159,66	23.159,66	23.159,66	23.159,66
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	164.892,64	99.499,68	142.688,35	92.749,68
Σύνολο	**188.052,30**	**122.659,34**	**165.848,01**	**115.909,34**
Άλλα λειτουργικά έξοδα				
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης	(931.424,74)	(691.520,81)	(873.148,40)	(637.805,31)
Σύνολο	**(743.372,44)**	**(568.861,47)**	**(707.300,39)**	**(521.895,97)**

Στο λογαριασμό «Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως» περιλαμβάνεται ποσό € 126 χιλ. που αφορά έσοδα από ενοίκια.

Ο λογαριασμός «Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης» αφορά διαγραφές παλαιών επισφαλών χρεωστικών υπολοίπων απαιτήσεων € 642 χιλ. τα οποία δεν είχαν καμμιά πιθανότητα είσπραξης και € 230 χιλ. φορολογικά και ασφαλιστικά πρόστιμα και προσαυξήσεις.

12.22 Έξοδα διοίκησης

Έξοδα Διοίκησης

Τα έξοδα διοικησης αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Παροχές εργαζομένων	218.196,40	499.242,19	218.196,40	423.475,09
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	124.386,39	183.594,90	114.683,74	139.594,90
Παροχές τρίτων	78.528,67	78.737,17	70.465,67	75.737,17
Φόροι-τέλη	54.113,13	49.616,20	49.363,40	49.011,64
Διάφορα έξοδα	92.403,84	98.329,89	93.503,93	96.329,89
Αποσβέσεις παγίων	25.205,39	23.178,40	23.979,57	23.178,40
Προβλέψεις	-16.567,77	-85.632,85	-18.669,17	-112.773,01
Σύνολο	**576.266,05**	**847.065,90**	**551.523,54**	**694.554,08**

Παρατηρείται μείωση του συνολικού κόστους διοίκησης στον όμιλο κατά € 270 χιλ., ήτοι ποσοστό μείωσης 31,17%, λόγω της συνεχούς προσπάθειας της Διοίκησης για δραστική μείωση των λειτουργικών δαπανών.

12.23 Έξοδα διάθεσης

Έξοδα λειτουργίας διάθεσης

Τα έξοδα διάθεσης αναλύονται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Παροχές εργαζομένων	318.059,31	425.828,59	301.580,15	350.061,48
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	21.926,84	20.256,19	0,00	6.606,08
Παροχές τρίτων	42.490,71	45.697,32	42.490,71	42.538,76
Φόροι-τέλη	11.376,30	18.924,04	11.376,30	18.924,04
Διάφορα έξοδα	138.997,55	188.333,95	138.253,91	178.471,50
Αποσβέσεις παγίων	10.729,73	38.997,71	10.729,73	38.997,71
Προβλέψεις	69.389,83	-48.041,85	69.389,83	-75.182,01
Σύνολο	**612.970,27**	**689.995,95**	**573.820,63**	**560.417,56**

Παρατηρείται μείωση του συνολικού κόστους διάθεσης στο όμιλο κατά € 77 χιλ., ήτοι ποσοστό μείωσης 11,16%, λόγω των μειωμένων πωλήσεων αλλά και λόγω της συνεχούς προσπάθειας της Διοίκησης για δραστική μείωση των λειτουργικών δαπανών.

12.24 Χρηματοοικονομικό κόστος (καθαρό)

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Χρεωστικοί τόκοι δανείων τραπεζών	480.144,81	693.621,81	475.766,28	693.621,81
Λοιπά συναφή με τις χρημ/σεις έξοδα	0,00	24.335,68	0,00	23.129,47
Λοιποί πιστωτικοί τόκοι	(318,74)	(223,40)	(318,74)	(223,40)
	479.826,07	**717.734,09**	**475.447,54**	**716.527,88**

Παρατηρείται μείωση χρηματοοικονομικού κόστους κατά € 238 χιλ. λόγω συμφωνίας με τις πιστώτριες Τράπεζες για παροχή περιόδου χάριτος χρέωσης τόκων.

12.25 Φόρος εισοδήματος

Η φορολογική επιβάρυνση των αποτελεσμάτων αναλύεται ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
Τρέχων φόρος εισοδήματος	---	---	---	---
Αναβαλλόμενος φόρος	(175.249,10)	28.025,07	(174.639,69)	43.766,36
	(175.249,10)	**28.025,07**	**(174.639,69)**	**43.766,36**

Ο φόρος επί των κερδών προ φόρων της εταιρείας, διαφέρει από το θεωρητικό ποσό το οποίο θα προέκυπτε αν χρησιμοποιούσαμε το φορολογικό συντελεστή της χώρας προέλευσης της εταιρείας ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	**31/12/2017**	**31/12/2018**	**31/12/2017**
(Ζημιές)/Κέρδη προ φόρων	(1.651.396,70)	(2.893.834,50)	(1.586.990,75)	(2.631.375,93)
Φορολογικός συντελεστής	29%	29%	29%	29%
Αναμενόμενη δαπάνη φόρου	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Λοιποί φόροι	--	-	---	---
	-	--		
Φόρος εσόδων και εξόδων μη υποκείμενων σε φορολογία	175.249,10	28.025,07	174.639,69	43.766,36
	(1.476.147,60)	**(2.921.859,57)**	**(1.412.351,06)**	**(2.675.142,29)**

Τα κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή υπολογίσθηκαν με το μέσο σταθμικό αριθμό των κοινών μετοχών ως εξής:

Κέρδη ανά μετοχή

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1 - 31/12/2018	**1/1 - 31/12/2017**	**1/1 - 31/12/2018**	**1/1 - 31/12/2017**
Κέρδη/(ζημιές) που αναλογούν στους ιδιοκτήτες της μητρικής	(1.476.147,60)	(2.921.859,57)	(1.412.351,06)	(2.675.142,29)
Σταθμισμένος αριθμός μετοχών	7.734.375,00	7.734.375,00	7.734.375,00	7.734.375,00
Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή	**(0,1909)**	**(0,3778)**	**(0,1826)**	**(0,3459)**

12.27 Ομαλή συνέχιση της δραστηριότητας της εταιρείας

Στο τρέχον οικονομικό κλίμα, με εμφανή τα σημάδια της σωρευμένης οικονομικής ύφεσης (πτώση πωλήσεων, ανεργία, έλλειψη ρευστότητας, αύξηση φορολογίας κ.λπ.) η λειτουργία της εταιρείας και του ομίλου εμφανίζει χρηματοοικονομικές αδυναμίες στις οικονομικές της καταστάσεις. Οι αδυναμίες αυτές συνίστανται στις σωρευμένες ζημιές που έχουν σαν συνέπεια τα ίδια κεφάλαια την 31/12/2018 να είναι αρνητικά. Οι ζημιές της χρήσεως εμφανίζονται μειωμένες σε σύγκριση με την προηγούμενη χρήση λόγω του αυξημένου μικτού κέρδους. Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας είναι σταθερός σε σχέση με την προηγούμενη χρήση στις πωλήσεις προϊόντων και αυτό οφείλεται στο γενικότερο δυσμενές οικονομικό κλίμα της χώρας και ειδικότερα του κλάδου που δραστηριοποιείται η εταιρεία. Η παροχή υπηρεσιών είναι αυξημένη λόγω πωλήσεων δικαιωμάτων. Επίσης υφίστανται ληξιπρόθεσμες οφειλές σε Τράπεζες, Δημόσιο, Ασφαλιστικά Ταμεία και προμηθευτές.

Στις 29/3/2018 η εταιρεία υπέβαλλε αίτηση επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου Αθηνών κατ' άρθρο 99, όπως ισχύει, σε συμφωνία με τις πιστώτριες τράπεζες. Η δίκη έγινε στις 23/5/2018 και στις 30/1/2019 εξεδόθη απόφαση (Αρ. αποφ. 48 – Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών) θετική για την εταιρεία όπου κάνει δεκτή στο σύνολο της την αίτηση επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανδης.

Το πλάνο εξυγίανσης της Εταιρείας που έχει εκπονήσει η Διοίκηση και το οποίο στηρίζεται στην επιτυχή υλοποίηση της παραπάνω αίτησης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, προβλέπει τα εξής:

- Έναντι του συνόλου των οφειλών της εταιρείας προς της τράπεζες ύψους ευρώ 14,96 εκ., προβλέπεται η κυριότητα των προσημειωμένων ακίνητων της εταιρείας να εισέλθει στις πιστώτριες τράπεζες με ταυτόχρονο μακροχρόνια μίσθωση τους στην εταιρεία. Οι τράπεζες θα λάβουν τα προσημειωμένα ακίνητα με διαγραφή μέρους του υφιστάμενου δανεισμού, που αντιστοιχεί στο 65% επί του τιμήματος. Το προς διαγραφή υπόλοιπο δανείων ανέρχεται σε ευρώ 3.36 εκ.

- Το 25% του τιμήματος θα εκταμιευθεί για αποπληρωμή μέρους των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Ελληνικό Δημόσιο και τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, προκειμένου η εταιρεία να λάβει ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα.
- Οι φόροι μεταβίβασης και τα λοιπά έξοδα θα καλυφθούν από το 5% του τιμήματος (περίπου ευρώ 240 χιλ.).
- Το υπόλοιπο τίμημα ποσού ευρώ 240 χιλ. θα εκταμιευθεί υπέρ της εταιρείας για την αποπληρωμή των άμεσων αναγκών της και για κεφάλαιο κίνησης.
- Μετά την ανταλλαγή χρέους με περιουσιακά στοιχεία, ο εναπομείναν δανεισμός ύψους ευρώ 11,54 εκ. θα χωριστεί σε εξυπηρετούμενο ύψους ευρώ 2.62 εκ. και μη εξυπηρετούμενο ύψους ευρώ 8.93 εκ., για τμήμα του οποίου θα υπάρξει επαναδιαπραγμάτευση των όρων πληρωμής το 2033.
- Οι οφειλές προς το προσωπικό θα αποπληρωθούν κατά ένα μέρος μέσω του εισπραχθέντος ποσού από το τίμημα μεταβίβασης των ακινήτων στις πιστώτριες τράπεζες και το υπόλοιπο εντός του 2018 σε τέσσερις δόσεις.
- Οι οφειλές προς προμηθευτές θα κουρευτούν κατά 10% και οι υπόλοιπες θα αποπληρωθούν σε 16 άτοκες μηνιαίες δόσεις για ποσά έως ευρώ 5 χιλ., σε 30 άτοκες μηνιαίες δόσεις για ποσά από ευρώ 5 έως 20 χιλ., σε 42 άτοκες μηνιαίες δόσεις για ποσά από ευρώ 20 έως 50 χιλ. και σε 54 άτοκες μηνιαίες δόσεις για ποσά από ευρώ 50 χιλ.
- Οι οφειλές προς πιστωτές διάφορους θα κουρευτούν κατά 10% και οι υπόλοιπες θα αποπληρωθούν σε 16 άτοκες μηνιαίες δόσεις για ποσά έως ευρώ 5 χιλ. σε 30 άτοκες μηνιαίες δόσεις για ποσά από ευρώ 5 έως 20 χιλ., σε 42 άτοκες μηνιαίες δόσεις για ποσά από ευρώ 20 έως 50 χιλ. και σε 54 άτοκες μηνιαίες δόσεις για ποσά από ευρώ 50 χιλ.
- Οι οφειλές προς το Ελληνικό Δημόσιο θα αποπληρωθούν στο σύνολο τους κατά ευρώ 382 χιλ. μέσω του τιμήματος ανταλλαγής των ακινήτων της με τις τράπεζες και το υπόλοιπο σε 180 άτοκες μηνιαίες δόσεις.
- Οι οφειλές προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς θα αποπληρωθούν στο σύνολο τους κατά ευρώ 764 χιλ. μέσω του τιμήματος της ανταλλαγής των ακινήτων με τις τράπεζες και το υπόλοιπο σε 180 άτοκες μηνιαίες δόσεις.
- Οι υποχρεώσεις προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και το Ελληνικό Δημόσιο που θα δημιουργηθούν από τον Ιανουάριο του 2018 έως και την έκδοση της δικαστικής απόφασης θα ρυθμιστούν σε 90 άτοκες μηνιαίες δόσεις.

Η Διοίκηση αναμένει την επιτυχή υλοποίηση της αίτησης επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης που έχει εγκριθεί από το πολυμελές πρωτοδικείο Αθηνών, η οποία θα συμβάλλει στην αναστροφή της οικονομικής κατάστασης της εταιρείας και του ομίλου και την καλυτέρευση των χρηματοοικονομικών μεγεθών του.

Με βάση τα παραπάνω, η Διοίκηση πιστεύει ότι δεν συντρέχουν λόγοι μη συνέχισης της δραστηριότητας. Εντούτοις, η πιθανότητα μη υλοποίησης της συμφωνίας αναδιάρθρωσης υποδηλώνει την ύπαρξη σημαντικής αβεβαιότητας σχετικά με τη δυνατότητα ομαλής συνέχισης της δραστηριότητας της Εταιρείας και του Ομίλου.

12.28 Ενδεχόμενες απαιτήσεις-υποχρεώσεις

Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της εταιρείας.

Έχουν χορηγηθεί εγγυητικές επιστολές τραπεζών ύψους € 46 χιλ. και επιταγές εισπρακτέες ύψους € 126 χιλ. έχουν χορηγηθεί για εγγύηση έναντι βραχυπρόθεσμου τραπεζικού δανεισμού.

Οι ανέλεγκτες χρήσεις για τις εταιρείες του Ομίλου είναι οι εξής:

Εταιρεία	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ	Δεν έχει ανέλεγκτη χρήση
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε	Δεν έχει ανέλεγκτη χρήση
ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΗΣ LTD	2012-2018

Η εταιρεία ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΗΣ LTD από τον Οκτώβριο 2018 δεν μετέχει στον όμιλο, διότι μεταβιβάστηκε το εταιρικό μερίδιο της μητρικής.

Μέχρι την 31/12/2018 ο όμιλος δεν έχει σχηματίσει πρόβλεψη για τις φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις, λόγω των ζημιογόνων χρήσεων.

Για τις χρήσεις 2011-2017 η εταιρία καθώς και η θυγατρική της Εκδόσεις Επίκαιρα Α.Ε., υπήχθη στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 82 παραγρ. 5 Ν. 2238/1994, ο οποίος ολοκληρώθηκε και εκδόθηκε το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό. Για τη χρήση 2018 η εταιρία και η θυγατρική της, έχουν υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 82 παραγρ. 5 Ν. 2238/1994. Ο έλεγχος αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων χρήσεως 2018. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμούμε ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

12.29 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Οι συναλλαγές της εταιρείας με τα συνδεδεμένα μέρη, καθώς και οι απαιτήσεις απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ		Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2018	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2017
Συναλλαγές με συγγενείς Εταιρείες				
Πωλήσεις αποθεμάτων προς ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΗΣ LTD	0,00	0,00	0,00	0,00
Αγορές αποθεμάτων από ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΗΣ LTD	0,00	0,00	0,00	0,00
Απαιτήσεις από συγγενείς Εταιρείες				
Απαιτήσεις από ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ ΛΙΒΑΝΗΣ LTD	**160.000,00**	**645.085,65**	160.000,00	645.085,65
Συναλλαγές με θυγατρικές Εταιρείες				
Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών προς ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.	0,00	0,00	6.000,00	8.781,38
Αγορές αποθεμάτων και υπηρεσιών από ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.	0,00	0,00	1.900,46	5.070,87
Απαιτήσεις από θυγατρικές επιχειρήσεις				
Απαιτήσεις από ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.	0,00	0,00	126.338,66	42.227,58
Υποχρεώσεις προς θυγατρικές επιχειρήσεις				
Υποχρεώσεις προς ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.	0,00	0,00	0,00	0,00
Συναλλαγές με συνδεδεμένες επιχειρήσεις				
Πωλήσεις αποθεμάτων και υπηρεσιών προς ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΡΕΥΜΑΤΑ ΑΕ	1.307.931,92	512.500,00	1.307.931,92	512.500,00
Αγορές αποθεμάτων και υπηρεσιών από ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΡΕΥΜΑΤΑ ΑΕ	52.062,10	44.152,82	52.062,10	44.152,82
Απαιτήσεις από συνδεδεμένες επιχειρήσεις				
Απαιτήσεις από ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΡΕΥΜΑΤΑ ΑΕ	463.375,82	0,00	463.375,82	0,00
Υποχρεώσεις προς συνδεδεμένες επιχειρήσεις				
Υποχρεώσεις προς ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΡΕΥΜΑΤΑ ΑΕ	0,00	304.603,39	0,00	304.603,39

Παροχές προς τη Διοίκηση				
Μισθοί και αμοιβές Δ.Σ	**70.4332,80**	**105,649,20**	**70.4332,80**	**105,649,20**
Βραχυπρόθεσμες παροχές προς εργαζομένους	**62.436,81**	**76.023,74**	**62.436,81**	**76.023,74**
Σύνολο παροχών προς τη Διοίκηση	**132.869,61**	**181.672,94**	**132.869,61**	**181.672,94**
Απαιτήσεις από Διευθυντικά Στελέχη	**3.981,00**	**2.051,00**	**3.981,00**	**2.051,00**
Υποχρεώσεις προς Διευθυντικά Στελέχη	**43.897,62**	**9.435,69**	**43.897,62**	**9.435,69**

Τα συνδεδεμένα μέρη της εταιρείας είναι τα εξής:

_ Εταιρεία «ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΑΙΡΑ Α.Ε.» (θυγατρική), στην οποία συμμετέχει η μητρική «ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ» με ποσοστό 100%. Ο κ. Ηλίας Λιβάνης είναι πρόεδρος Δ.Σ. και Διευθύνων Σύμβουλος, και η κα. Παναγιώτα Λιβάνη μέλος Δ.Σ. Οι συναλλαγές της μητρικής με τη θυγατρική αφορούν πώληση α΄υλών (χαρτί), παροχή υπηρεσιών (διοικητικές υπηρεσίες), μισθώσεις και αντίστοιχα αγορές εμπορευμάτων (περιοδικά) και λήψη υπηρεσιών (διαφήμιση).

_ Εταιρεία «ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ – ΛΙΒΑΝΗΣ LTD» (συγγενής) που εδρεύει στην Κύπρο, στην οποία συμμετέχει η μητρική «ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ» με ποσοστό 50%. Ουδεμία συμμετοχή στη Διοίκηση της Εταιρείας έχει η «ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ ΑΒΕ», μέσω των εκπροσώπων της. Συνήθως οι συναλλαγές αφορούν πώληση προϊόντων (βιβλία) στη συγγενή εταιρεία. Δεν υπήρξε καμία συναλλαγή στη διάρκεια της χρήσης 2018. Η εταιρεία πλέον από το Οκτώβριο 2018 δεν είναι συγγενής, διότι η μητρική μεταβίβασε το εταιρικό της μερίδιο.

_ Εταιρεία «ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΡΕΥΜΑΤΑ Α.Ε.» (συνδεδεμένη), η οποία ιδρύθηκε στις 21/4/2017 με αντικείμενο την έκδοση εφημερίδων (εκδίδει την εβδομαδιαία πολιτική εφημερίδα «ΝΕΑ ΣΕΛΙΔΑ»). Η εταιρεία εδρεύει στην Αθήνα. Ο κ. Ηλίας Λιβάνης είναι Πρόεδρος του Δ.Σ. και Διευθύνων Σύμβουλος, η κα. Παναγιώτα Λιβάνη είναι Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. Η μητρική εταιρεία και οι θυγατρικές της δεν συμμετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο της εν λόγω εταιρείας. Η εταιρεία δεν αποτελεί μέλος του ομίλου και δεν ενοποιείται ο ισολογισμός της. Οι συναλλαγές της εταιρείας με τις εταιρείες του Ομίλου αφορούν σε μίθωση γραφείων από την «ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΛΙΒΑΝΗΣ Α.Β.Ε.», εκτυπώσεις καθώς και αγορά δικαιώματος παραγωγής βιβλίων ιδιοκτησίας της «ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ Α.Β.Ε.», τα οποία περιλαμβάνονται ως ένθετα στην εφημερίδα «ΝΕΑ ΣΕΛΙΔΑ».

Επί του υπολοίπου απαίτησης από τη συγγενή εταιρεία «ΝΕΑ ΣΥΝΟΡΑ - ΛΙΒΑΝΗΣ LTD» ύψους € 160 χιλ. έχει διενεργηθεί αντίστοιχη πρόβλεψη επισφάλειας ύψους € 160 χιλ. η οποία συμπεριλαμβάνεται στο σύνολο των προβλέψεων επισφαλειών της Εταιρείας (σημ. 12.6). Στις 31/12/2018 έγινε διαγραφή επισφαλούς απαίτησης € 485 χιλ. της πρώην συγγενούς εταιρείας, λόγω πλήρους αδυναμίας εισπράξεως του ποσού.

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη της εταιρείας (και τις οικογένειες τους).
Έναντι τραπεζικού δανεισμού έχουν δοθεί προσωπικές εγγυήσεις των βασικών μετόχων της εταιρείας, οι οποίοι είναι και μέλη του ΔΣ.

12.30 Προτεινόμενα μερίσματα

Η πρόταση του Διοικητικού Συμβουλίου προς τη Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι η μη διανομή μερίσματος, λόγω ζημιογόνας χρήσης.

12.31 Γεγονότα μετά την ημερομηνία του ισολογισμού

Πέρα των ήδη αναφερθέντων γεγονότων, δεν υπάρχουν μεταγενέστερα των οικονομικών καταστάσεων γεγονότα, στα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης.

13. Πληροφορίες άρθρου 10 του Ν.3401/2005

Κατά τη διάρκεια του 2018 καθώς και το 2019 μέχρι την ημερομηνία έκδοσης του παρόντος, η εταιρία δημοσίευσε τις ακόλουθες ανακοινώσεις προς ενημέρωση του επενδυτικού κοινού.

30/3/2018 ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΑΛΛΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

27/4/2018 ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΓΕΛΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

30/4/2018 ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

22/5/2018 ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

27/8/2018 ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΓΕΛΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

24/9/2018 ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

24/9/2018 ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1/10/2018 ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΑΛΛΩΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

8/1/2019 ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΓΓΕΛΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

30/1/2019 ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ

30/1/2019 ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

14. Στοιχεία και πληροφορίες

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΑΡ. Μ.Α.Ε. 29964/06/Β/93/23
ΑΡ. ΓΕΜΗ 5122701000
Έδρα: Σόλωνος 98, 10690, Αθήνα
Στοιχεία και πληροφορίες περιόδου από 1η Ιανουαρίου 2018 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2018
(Σύμφωνα με την απόφαση 4/507/28.4.2009 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες,που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της "Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη Α.Β.Ε." . Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με τον εκδότη, να ανατρέξει στη διεύθυνση

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Διεύθυνση έδρας Εταιρείας :	*Σόλωνος 98, 10680 Αθήνα*
Αρ.Μητρώου Ανωνύμων εταιρειών :	*29964/06/Β/93/23*
Εποπτεύουσα Αρχή :	*Υπουργείο ανάπτυξης - Διεύθυνση Εμπορίου*
Σύνθεση Διοικητικού συμβουλίου :	
Παναγιώτα Α. Λιβάνη	*Πρόεδρος*
Ηλίας Α. Λιβάνης	*Αντιπρόεδρος και Δ/νων Σύμβουλος*
Αντώνιος Λιβάνης	*Μέλος - Μη εκτελεστικό*
Ηλέκτρα-Αικατερίνη Λιβάνη-Δρίλλια	*Μέλος - Μη εκτελεστικό*
Ανδρέας Κουτσώλης	*Μέλος – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό*
Ευτύχιος Δασκαλάκης	*Μέλος – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό*
Ημερομηνία έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο των οικονομικών καταστάσεων:	*30/4/2019*
Νόμιμος ελεγκτής:	*Βασίλειος Βαρλάμης ΑΜΣΟΕΛ 10261*
Ελεγκτική εταιρεία:	*ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΑΕΟΕΛ*
Τύπος έκθεσης επισκόπησης :	*Σύμφωνη γνώμη - Με Ουσιώδη αβεβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση της δραστηριότητας*
Διεύθυνση διαδικτύου εταιρείας :	*www.livanis.gr*

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ Ποσά εκφρασμένα σε €

	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2018	31/12/2017	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2018	31/12/2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	5.288.369,34	5.410.080,16	5.288.369,22	5.410.080,04
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	2.975,08	1.200,90	---	---
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	30.800,11	30.800,11	29.801,11	29.802,11
Αποθέματα	1.994.094,34	2.734.526,25	2.087.578,68	2.822.283,38
Απαιτήσεις από πελάτες	2.169.559,73	2.235.764,06	2.211.435,63	2.190.631,61
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	476.346,00	615.477,32	366.903,67	473.039,38
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**9.962.144,60**	**11.027.848,80**	**9.984.088,31**	**10.925.836,52**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μετοχικό Κεφάλαιο	7.734.375,00	7.734.375,00	7.734.375,00	7.734.375,00
Λοιπά στοιχεία Ιδίων Κεφαλαίων	(19.220.540,08)	(17.744.392,48)	(18.331.695,13)	(16.919.344,08)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων ιδιοκτητών μητρικής (α)	**(11.486.165,08)**	**(10.010.017,48)**	**(10.597.320,13)**	**(9.184.969,08)**
Δικαιώματα Μειοψηφίας (β)	0,00	0,00		
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (γ)=(α)+(β)	**(11.486.165,08)**	**(10.010.017,48)**	**(10.597.320,13)**	**(9.184.969,08)**
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	0,00	0,00	---	---
Προβλέψεις / λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	793.664,99	982.103,24	788.444,78	978.375,03
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	15.173.816,32	14.959.375,23	15.173.816,32	14.959.375,23
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.480.828,37	5.096.387,81	4.619.147,34	4.173.055,34
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	**21.448.309,68**	**21.037.866,28**	**20.581.408,44**	**20.110.805,60**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ) + (δ)	**9.962.144,60**	**11.027.848,80**	**9.984.088,31**	**10.925.836,52**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ποσά εκφρασμένα σε €

	Ο ΟΜΙΛΟΣ 1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Κύκλος εργασιών	3.257.327,31	2.680.577,93	3.070.110,78	2.324.632,85
Μικτό κέρδος/ (ζημιά)	761.038,13	(70.177,09)	721.101,35	-137.980,44
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	**(1.171.570,63)**	**(2.176.100,41)**	**(111.543,21)**	**(1.914.848,05)**
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	**(1.651.396,70)**	**(2.893.834,50)**	**(1.586.990,75)**	**(2.631.375,93)**
Κέρδη / (Ζημιές) μετά από φόρους (α)	**(1.476.147,60)**	**(2.921.859,57)**	**(1.412.351,06)**	**(2.675.142,29)**
Ιδιοκτήτες μητρικής	(1.476.147,60)	(2.921.859,57)	(1.412.351,06)	(2.675.142,29)
Δικαιώματα Μειοψηφίας	---	---	---	---
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (β)	---	---	---	---
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (α)+(β)	(1.476.147,60)	(2.921.859,57)	(1.412.351,06)	(2.675.142,29)
Ιδιοκτήτες μητρικής	(1.476.147,60)	(2.921.859,57)	(1.412.351,06)	(2.675.142,29)
Δικαιώματα Μειοψηφίας	---	---	---	---
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή- Βασικά (σε €)	(0,1909)	(0,3778)	(0,1826)	(0,3459)
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	(1.048.635,01)	(1.944.315,81)	(989.832,41)	(1.684.373,45)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ποσά εκφρασμένα σε €

	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2018	31/12/2017	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2018	31/12/2017
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων έναρξης περιόδου (01.01.2018 και 01.01.2017 αντίστοιχα)	(10.010.017,48)	(3.845.486,67)	(9.184.969,07)	(3.267.155,56)
Κέρδη Ζημιές περιόδου	(1.476.147,60)	(2.921.859,57)	(1.412.351,06)	(2.675.142,29)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου				
Λοιπές Μεταβολές Ιδίων Κεφαλαίων	---	(3.242.671,23)	---	(3.242.671,23)
Λοιπά συνολικά έσοδα	---	---	---	---
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	(1.476.147,60)	(2.921.859,57)	(1.412.351,06)	(2.675.142,29)
Δικαιώματα μειοψηφίας από εξαγορά μεριδίου θυγατρικής				
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων λήξης περιόδου (31.12.2018 και 31.12.2017 αντ	**(11.486.165,08)**	**(10.010.017,48)**	**(10.597.320,13)**	**(9.184.969,07)**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΧΡΗΣΗΣ ποσά εκφρασμένα σε €

	Ο ΟΜΙΛΟΣ 1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων	(1.651.396,70)	(2.893.834,50)	(1.586.990,75)	(2.718.908,65)
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	122.936,62	231.784,60	121.710,80	230.474,60
Προβλέψεις	36.507,79	105.563,75	34.407,39	132.489,64
Συναλλαγματικές διαφορές	---	---	---	---
Αποτελέσματα επενδυτικής/χρηματοδοτικής δραστηριότητας	(49.697,94)	(23.159,66)	(49.697,94)	(23.159,66)
Χρεωστικοί/Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έξοδα/έσοδα	480.144,81	717.957,49	475.766,28	716.751,28
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	740.431,91	891.135,18	734.704,70	803.497,46
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	107.329,60	440.296,40	103.643,34	412.461,95
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	468.551,64	1.043.198,42	446.092,00	950.478,26
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(15.372,86)	(27.372,57)	(10.994,33)	(27.372,57)
Καταβεβλημένοι φόροι	---	---	---	---
Σύνολο εισροών / εκροών από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	**239.434,87**	**485.569,10**	**268.641,49**	**476.712,31**
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(3.000,00)	---	---	---
Μερίσματα εισπραχθέντα	---	---	---	---
Απόκτηση θυγατρικών,συγγενών,κοινοπραξιών	---	---	---	---
Πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	---	---	---	---
Τόκοι εισπραχθέντες	---	---	---	---
Σύνολο εισροών / εκροών από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	**(3.000,00)**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	---	---	---	---
Εξοφλήσεις δανείων	(250.329,84)	(420.713,16)	(250.329,84)	(420.713,16)
Χρηματοοικονομικά έσοδα που εισπράχθηκαν	---	---	---	---
Σύνολο εισροών / εκροών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**(250.329,84)**	**(420.713,16)**	**(250.329,84)**	**(420.713,16)**
Καθαρή αύξηση /(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	(13.894,97)	64.855,94	18.311,65	55.999,15
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	132.630,64	67.774,70	98.947,69	42.948,54
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	**118.735,67**	**132.630,64**	**117.259,34**	**98.947,69**

Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες

1.Οι εταιρείες του Ομίλου με τα αντίστοιχα ποσοστά συμμετοχής καθώς και η μέθοδος ενοποίησης τους στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρατίθενται αναλυτικά στη σημείωση 9.3 των Οικονομικών Καταστάσεων.
2. Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Εταιρείας και των εταιρειών του Ομίλου αναφέρονται στη σημείωση 12.28 των Οικονομικών Καταστάσεων.

3. Στα πάγια στοιχεία του Ομίλου έχουν εγγραφεί προσημειώσεις ύψους € 12.700 χιλ. προς κάλυψη τραπεζικού δανεισμού το υπόλοιπο του οποίου στις 31.12.2018 είναι € 13.587 χιλ.
4. Δεν υφίστανται επιδίκες ή υπό διαιτησία διαφορές οι οποίες ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση της Εταιρείας και του Ομίλου. Δεν έχει σχηματιστεί πρόβλεψη για τις φορολογικά ανέλεγκτες χρήσεις για της Εταιρεία και τον Όμιλο . Οι λοιπές προβλέψεις που έχουν σχηματισθεί μέχρι την 31.12.2017 και αφορούν επίδικες υποθέσεις ανέρχονται σε € 322 χιλ. για την Εταιρεία και € 402 χιλ. για τον Όμιλο.
5. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας περιόδου για την Εταιρεία και τον Όμιλο ήταν 31 και 35 άτομα έναντι της αντίστοιχης περιόδου της προηγούμενης χρήσης στην οποία ήταν 32 και 37 άτομα.
6. Οι συναλλαγές της Εταιρείας και του Ομίλου με συνδεδεμένα μέρη κατά την έννοια του ΔΛΠ 24 έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
α) Έσοδα	1.307.931,92	1.313.931,92
β) Έξοδα	52.062,10	53.962,56
γ) Απαιτήσεις	623.375,82	749.714,48
δ) Υποχρεώσεις	0,00	0,00
ε) Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	132.869,61	132.869,61
στ) Απαιτήσεις τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	3.981,00	3.981,00
Ζ) Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	43.897,62	43.897,62

7. Τα κέρδη (Ζημιές) ανα μετοχή υπολογίσθηκαν με βάση το μέσο σταθμισμένο αριθμό επι του συνόλου των μετοχών.
8. Έχουν τηρηθεί οι Λογιστικές αρχές οι οποίες υιοθετήθηκαν σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ όπως εφαρμόσθηκαν στην προηγούμενη χρήση (31/12/2018)

9. Στην σημείωση 12.27 επι των οικονομικών καταστάσεων αναφέρεται ότι η εταιρεία υπέβαλλε αίτηση επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου Αθηνών κατ' άρθρο 99, όπως ισχύει, σε συμφωνία με τις πιστώτριες τράπεζες, η οποία και εγκρίθηκε στο σύνολό της με την υπ' αριθμόν 48/2019 απόφαση. Σε περίπτωση μη υλοποίησης της απόφασης θα ενεργεί ζήτημα σημαντικής αβεβαιότητας σχετικά με τη δυνατότητα ομαλής συνέχισης της δραστηριότητας της Εταιρείας και του Ομίλου.

Αθήνα,30 Απριλίου 2019

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ Α. ΛΙΒΑΝΗ Α.Δ.Τ. ΑΕ 384309	ΗΛΙΑΣ Α. ΛΙΒΑΝΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΑ 026007	ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ Α.Δ.Τ. ΑΙ 600741 ΑΡ. Αδείας Α΄Τάξεως: 9596

15. Διαθεσιμότητα οικονομικών καταστάσεων

Οι ετήσιες Οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας, η έκθεση ελέγχου ανεξάρτητου ορκωτού ελεγκτή-λογιστή και η έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου είναι καταχωρημένες στο διαδίκτυο στη διεύθυνση www.livanis.gr

Αθήνα, 30 Απριλίου 2019

Η Πρόεδρος του Δ.Σ.	Ο Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος
Παναγιώτα Α. Λιβάνη Α.Δ.Τ. ΑΜ 507644	**Ηλίας Α. Λιβάνης** Α.Δ.Τ. ΑΑ 026007

Ο Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών

Ιωάννης Παπασαραντόπουλος
Α.Δ.Τ. ΑΙ 600741
ΑΡ. Αδείας Α' Τάξεως: 9596

13. Στοιχεία και πληροφορίες

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΒΑΝΗ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΑΡ. Μ.Α.Ε. 2996/06/Β/93/23
ΑΡ. ΓΕΜΗ 5122701000
Έδρα: Σόλωνος 98, 10690, Αθήνα
Στοιχεία και πληροφορίες περιόδου από 1η Ιανουαρίου 2018 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2018
(Σύμφωνα με την απόφαση 4/507/28.4.2009 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς)

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της "Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη Α.Β.Ε.Ε." . Συνιστούμε επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την εκδότη, να συντρέξει στη διεύθυνση

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Διεύθυνση έδρας Εταιρείας :	*Σόλωνος 98, 10680 Αθήνα*
Αρ.Μητρώου Ανωνύμων εταιρειών :	*2996/06/Β/93/23*
Εποπτεύουσα Αρχή :	*Υπουργείο ανάπτυξης - Διεύθυνση Εμπορίου*
Σύνθεση Διοικητικού συμβουλίου :	
Παναγιώτα Α. Λιβάνη	*Πρόεδρος*
Ηλίας Α. Λιβάνης	*Αντιπρόεδρος και Δ/νων Σύμβουλος*
Αντώνιος Λιβάνης	*Μέλος - Μη εκτελεστικό*
Ηλέκτρα-Δικατερίνη Λιβάνη-Δρίλλια	*Μέλος - Μη εκτελεστικό*
Ανδρέας Κουτσούγερας	*Μέλος – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό*
Ευτύχιος Δασκαλάκης	*Μέλος – Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό*
Ημερομηνία έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο των οικονομικών καταστάσεων:	*30/4/2019*
Νόμιμος ελεγκτής:	*Βασίλειος Βαρλάμης ΑΜΣΟΕΛ 10261*
Ελεγκτική εταιρεία:	*ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΑΕΟΕΛ*
Τύπος έκθεσης επισκόπησης :	*Σύμφωνη γνώμη - Με Συσταλθη αξιβαιότητα που σχετίζεται με τη συνέχιση της δραστηριότητας*
Διεύθυνση διαδικτύου εταιρείας :	***www.livanis.gr***

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ Ποσά εκφρασμένα σε €

	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2018	31/12/2017	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2018	31/12/2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	5.288.369,34	5.410.080,16	5.288.369,22	5.410.080,04
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	2.975,08	1.200,90	---	---
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	30.800,11	30.800,11	29.801,11	29.802,11
Αποθέματα	1.994.094,34	2.734.526,25	2.087.578,68	2.822.283,38
Απαιτήσεις από πελάτες	2.169.559,73	2.235.764,06	2.211.435,63	2.190.631,61
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	476.346,00	615.477,32	366.903,67	473.039,38
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**9.962.144,60**	**11.027.848,80**	**9.984.088,31**	**10.925.836,52**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μετοχικό Κεφάλαιο	7.734.375,00	7.734.375,00	7.734.375,00	7.734.375,00
Λοιπά στοιχεία Ιδίων Κεφαλαίων	(19.220.540,08)	(17.744.392,48)	(18.331.695,13)	(16.919.344,08)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων ιδιοκτητών μητρικής (α)	**(11.486.165,08)**	**(10.010.017,48)**	**(10.597.320,13)**	**(9.184.969,08)**
Δικαιώματα Μειοψηφίας (β)	0,00	0,00	---	---
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (γ)=(α)+(β)	**(11.486.165,08)**	**(10.010.017,48)**	**(10.597.320,13)**	**(9.184.969,08)**
Μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	0,00	0,00	---	---
Προβλέψεις / Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	793.664,99	982.103,24	788.444,78	978.375,03
Βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	15.173.816,32	14.959.375,23	15.173.816,32	14.959.375,23
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	5.480.828,37	5.096.387,81	4.619.147,34	4.173.055,34
Σύνολο υποχρεώσεων (δ)	**21.448.309,68**	**21.037.866,28**	**20.581.408,44**	**20.110.805,60**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ (γ) + (δ)	**9.962.144,60**	**11.027.848,80**	**9.984.088,31**	**10.925.836,52**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ποσά εκφρασμένα σε €

	Ο ΟΜΙΛΟΣ 1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 1/1 - 31/12/2018	1/1 - 31/12/2017
Κύκλος εργασιών	3.257.327,31	2.680.577,93	3.070.110,78	2.324.632,85
Μικτό κέρδος/ (ζημιά)	761.038,13	(70.177,09)	721.101,35	-137.980,44
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	**(1.171.570,63)**	**(2.176.100,41)**	**(111.543,21)**	**(1.914.848,05)**
Κέρδη/ (Ζημιές) προ φόρων	**(1.651.396,70)**	**(2.893.834,50)**	**(1.586.990,75)**	**(2.631.375,93)**
Κέρδη / (Ζημιές) μετά από φόρους (α)	**(1.476.147,60)**	**(2.921.859,57)**	**(1.412.351,06)**	**(2.675.142,29)**
Ιδιοκτήτες μητρικής	(1.476.147,60)	(2.921.859,57)	(1.412.351,06)	(2.675.142,29)
Δικαιώματα Μειοψηφίας	---	---	---	---
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (β)	---	---	---	---
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (α)+(β)	(1.476.147,60)	(2.921.859,57)	(1.412.351,06)	(2.675.142,29)
Ιδιοκτήτες μητρικής	(1.476.147,60)	(2.921.859,57)	(1.412.351,06)	(2.675.142,29)
Δικαιώματα Μειοψηφίας	---	---	---	---
Κέρδη/ (Ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή- βασικά (σε €)	(0,1909)	(0,3778)	(0,1826)	(0,3459)
Κέρδη/(Ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	(1.048.635,01)	(1.944.315,81)	(989.832,41)	(1.684.373,45)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ποσά εκφρασμένα σε €

	Ο ΟΜΙΛΟΣ 31/12/2018	31/12/2017	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 31/12/2018	31/12/2017
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων έναρξης περιόδου (01.01.2018 και 01.01.2017 αντίστοιχα)	(10.010.017,48)	(3.845.486,67)	(9.184.969,07)	(3.267.155,56)
Κέρδη ζημιές περιόδου	(1.476.147,60)	(2.921.859,57)	(1.412.351,06)	(2.675.142,29)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου				
Λοιπές Μεταβολές Ιδίων Κεφαλαίων	---	(3.242.671,23)	---	(3.242.671,23)
Λοιπά συνολικά έσοδα	---	---	---	---
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	(1.476.147,60)	(2.921.859,57)	(1.412.351,06)	(2.675.142,29)
Δικαιώματα μειοψηφίας από εξαγορά μεριδίου θυγατρικής				
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων λήξης περιόδου (31.12.2018 και 31.12.2017 αντ	**(11.486.165,08)**	**(10.010.017,48)**	**(10.597.320,13)**	**(9.184.969,07)**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ ΧΡΗΣΗΣ ποσά εκφρασμένα σε €

	Ο ΟΜΙΛΟΣ 1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ 1/1-31/12/2018	1/1-31/12/2017
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(1.651.396,70)	(2.893.834,50)	(1.586.990,75)	(2.718.908,65)
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	122.936,62	231.784,60	121.710,80	230.474,60
Προβλέψεις	36.507,79	105.563,75	34.407,39	132.489,64
Συναλλαγματικές διαφορές	---	---	---	---
Αποτελέσματα επενδυτικής/χρηματοδοτικής δραστηριότητας	(49.697,94)	(23.159,66)	(49.697,94)	(23.159,66)
Χρεωστικοί/Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έξοδα/έσοδα	480.144,81	717.957,49	475.766,28	716.751,28
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων	740.431,91	891.135,18	734.704,70	803.497,46
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων	107.329,60	440.796,40	103.643,34	417.461,95
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην τραπεζών)	468.551,64	1.043.198,42	446.092,00	950.478,26
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(15.372,86)	(27.372,57)	(10.994,33)	(27.372,57)
Καταβεβλημένοι φόροι	---	---	---	---
Σύνολο εισροών / εκροών από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	**239.434,87**	**485.569,10**	**268.641,49**	**476.712,31**
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	(3.000,00)	---	---	---
Μερίσματα εισπραχθέντα	---	---	---	---
Απόκτηση θυγατρικών,συγγενών,κοινοπραξιών	---	---	---	---
Πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	---	---	---	---
Τόκοι εισπραχθέντες	---	---	---	---
Σύνολο εισροών / εκροών από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	**(3.000,00)**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια	---	---	---	---
Εξοφλήσεις δανείων	(250.329,84)	(420.713,16)	(250.329,84)	(420.713,16)
Χρηματοοικονομικά έσοδα που εισπράχθηκαν	---	---	---	---
Σύνολο εισροών / εκροών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**(250.329,84)**	**(420.713,16)**	**(250.329,84)**	**(420.713,16)**
Καθαρή αύξηση /(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα & ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	(13.894,97)	64.855,94	18.311,65	55.999,15
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	132.630,64	67.774,70	98.947,69	42.948,54
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	**118.735,67**	**132.630,64**	**117.259,34**	**98.947,69**

Πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες

1.Οι εταιρείες του Ομίλου με τα αντίστοιχα ποσοστά συμμετοχής καθώς και η μέθοδος ενοποιήσεως τους στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρατίθενται αναλυτικά στη σημείωση 9.3 των Οικονομικών Καταστάσεων.
2. Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις της Εταιρείας και των εταιρειών του Ομίλου αναφέρονται στη σημείωση 12.28 των Οικονομικών Καταστάσεων.

3. Στα πάγια στοιχεία του Ομίλου έχουν εγγραφεί προσημειώσεις ύψους € 12.700 χιλ. προς κάλυψη τραπεζικού δανεισμού το υπόλοιπο του οποίου στις 31.12.2018 είναι € 13.587 χιλ.
4. Δεν υφίστανται επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές οι οποίες ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση της Εταιρείας και του Ομίλου. Δεν έχει σχηματιστεί πρόβλεψη για τις φορολογική συνέλεγκτες χρήσεις για της Εταιρεία και την Όμιλο . Οι λοιπές προβλέψεις που έχουν σχηματισθεί ήδη την 31.12.2017 και παρούσα επίδικες υποθέσεις ανέρχονται σε € 322 χιλ. για την Εταιρεία και € 402 χιλ. για τον Όμιλο.
5. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας περιόδου για την Εταιρεία και τον Όμιλο ήταν 31 και 35 άτομα έναντι της αντίστοιχης περιόδου της προηγούμενης χρήσης στην οποία ήταν 32 και 37 άτομα.
6. Οι συναλλαγές της Εταιρείας και του Ομίλου με συνδεδεμένα μέρη κατά την έννοια του ΔΛΠ 24 έχουν ως εξής:

	Ο ΟΜΙΛΟΣ	Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ
α) Έσοδα	1.307.931,92	1.313.931,92
β) Έξοδα	52.062,10	53.962,56
γ) Απαιτήσεις	623.375,82	749.714,48
δ) Υποχρεώσεις	0,00	0,00
ε) Συναλλαγές και αμοιβές διευθυντικών στελεχών και μελών της διοίκησης	132.869,61	132.869,61
στ) Απαιτήσεις το διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	3.981,00	3.981,00
ζ) Υποχρεώσεις προς τα διευθυντικά στελέχη και μέλη της διοίκησης	43.897,62	43.897,62

7. Τα κέρδη (Ζημιές) ανα μετοχή υπολογίσθηκαν με βάση το μέσο σταθμισμένο αριθμό επι του συνόλου των μετοχών.
8. Έχουν τηρηθεί οι λογιστικές αρχές οι οποίες υιοθετήθηκαν σύμφωνα με τα ΔΠΧΠ όπως εφαρμόσθηκαν στην προηγούμενη χρήση (31/12/2018)

9. Στην σημείωση 12.27 επι των οικονομικών καταστάσεων αναφέρεται ότι η εταιρεία υπέβαλλε αίτηση επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης ενώπιον του πολυμελούς πρωτοδικείου Αθηνών κατ' άρθρο 99, όπως ισχύει, σε συμφωνία με τις πιστώτριες τράπεζες, η οποία και εγκρίθηκε στο σύνολό της με την υπ' αριθμόν 48/2019 απόφαση. Σε περίπτωση μη υλοποίησης της απόφασης θα ενεργεί ζήτημα σημαντικής αβεβαιότητας σχετικό με τη δυνατότητα ομαλής συνέχισης της δραστηριότητας της Εταιρείας και του Ομίλου.

Αθήνα,30 Απριλίου 2019

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	**Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**	**Ο ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ Α. ΛΙΒΑΝΗ	**ΗΛΙΑΣ Α. ΛΙΒΑΝΗΣ**	**ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ**
Α.Δ.Τ. ΑΕ 384309	**Α.Δ.Τ. ΑΑ 026007**	**Α.Δ.Τ. ΑΙ 600741**
		ΑΡ. Αδείας Α' Τάξεως: 9596